

PÄRNU LINNA JÄÄTMEKAVA 2024-2028

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
1 PÄRNU LINNA ÜLDISELOOMUSTUS	7
1.1 ASUKOHT.....	7
1.2 RAHVASTIK.....	8
1.3 ELAMUMAJANDUS JA INFRASTRUKTUUR.....	8
1.4 ETTEVÕTLUS.....	9
1.5 LOODUSKESKKOND.....	9
2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED JA ARENGUDOKUMENDID	11
2.1 JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED.....	11
2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid.....	11
2.1.2 Eesti õigusaktid.....	12
2.1.3 Pärnu linna jäätmekäitlusalased õigusaktid.....	12
2.2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUDOKUMENDID.....	12
2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid.....	12
2.2.2 Eesti arengudokumendid.....	13
2.2.3 Pärnu linna arengdokumendid.....	14
3 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISEGA KAASNEV KESKKONNAMÕJU	16
4 HETKEOLUKORD JÄÄTMETE KOGUMISEL JA KÄITLUSEL JÄÄTMELIIKIDE LÕIKES	17
4.1 TEKIVATE JÄÄTMETE KOGUSED LIKIDE JA PÄRITOLU KAUPA.....	17
4.2 OLMEJÄÄTMED.....	18
4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem.....	22
4.3 PAKEND.....	23
4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	25
4.4 BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED (SH KALMISTUJÄÄTMED).....	31
4.4.1 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	32
4.5 EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMED.....	33
4.5.1 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	33
4.6 OHTLIKUD JÄÄTMED.....	34
4.6.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	35
4.7 PROBLEEMTOOTED.....	36
4.7.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem.....	36
4.7.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem.....	36
4.7.3 Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem.....	37
4.7.4 Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem.....	38
4.7.5 Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem.....	38
4.8 REOVEESETE.....	39

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

4.9	TERVISHOIU- JA VETERINAARTEENUSTE JÄÄTMED	39
4.10	TÖÖSTUSJÄÄTMED	40
4.11	KOONDANDMED ERILIIGILISTE JÄÄTMETE KOGUMISSÜSTEEMIDE OSAS	40
4.12	KÕRVALDAMIS- JA TAASKASUTAMISRAJATISED	42
4.13	ANDMED SULETUD PRÜGILATE NING JÄÄKREOSTUSOBJEKTIDE KOHTA	44
4.14	JÄÄTMEAJANDUSE KORRALDAMINE JA RAHASTAMINE	45
4.14.1	<i>Korraldatud jäätmevedu</i>	<i>46</i>
5	JÄÄTMEKAVA 2019-2023 TEGEVUSKAVA JA EESMÄRKIDE TÄITMISE ANALÜÜS	48
6	JÄÄTMEKKE PROGNOOS	55
7	PÄRNU LINNA JÄÄTMEHOOLDUSE EESMÄRGID 2024-2028.....	56
8	JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMINE	60
8.1	JÄÄTMEKKE VÄLTIMISE EDENDAMINE JA RINGMAJANDUSE PÕHIMÕTETE RAKENDAMISE TOETAMINE	60
8.1.1	<i>Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed</i>	<i>61</i>
8.1.2	<i>Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed</i>	<i>62</i>
8.1.3	<i>Ladestamise vähendamise meetmed</i>	<i>64</i>
8.2	JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE JA RINGLUSSEVÕTU EDENDAMINE	64
8.2.1	<i>Biojätmed</i>	<i>65</i>
8.2.2	<i>Pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava</i>	<i>65</i>
8.2.3	<i>Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed.....</i>	<i>68</i>
8.2.4	<i>Suurjäätmed</i>	<i>68</i>
8.2.5	<i>Ehitus- ja lammutusjäätmed.....</i>	<i>69</i>
8.2.6	<i>Tekstiiljäätmed</i>	<i>69</i>
8.2.7	<i>Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa</i>	<i>69</i>
8.2.8	<i>Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine</i>	<i>72</i>
8.2.9	<i>Jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendustegevus.....</i>	<i>72</i>
8.3	KESKKONNATEADLIKKUSE PIDEV SUURENDAMINE ETTEVÕTETE JA ELANIKE SEAS	73
8.4	JÄÄTMEKÄITLUSALASE JÄRELEVALVE TÕHUSTAMINE	74
8.5	PÄRNU LINNA ZERO WASTE LINNADE KANDIDAADIKS SEADMINE	74
9	TEGEVUSKAVA JA RAHASTUSALLIKAD	75
10	KOKKUVÕTE.....	79
KASUTATUD MATERJALID	80	
11	LISAD	82
11.1	HETKEOLUKORDA KOONDAV ANDMESTIK.....	82
	<i>Lisa 1. Olmejäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.....</i>	<i>82</i>
	<i>Lisa 2. Pakendijäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.....</i>	<i>84</i>

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

<i>Lisa 3. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur</i>	<i>85</i>
11.2 JÄÄTMEKAVA AVALIKUSTAMISE MATERJALID	86
<i>Lisa 4. Avalikul arutelul osalejate registreerimisleht</i>	<i>86</i>
<i>Lisa 5. Avalikustamise käigus laekunud ettepanekute koondtabel</i>	<i>87</i>

Sissejuhatus

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028 on Pärnu linna arengukava osa, mis käsitleb Pärnu linna jäätmehoolduse arendamist perioodil 2024-2028. Jäätmekava koostamisel võetakse arvesse peamiselt linna arengukavas, Riigi jäätmekavas ja Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskavas sätestatud ning toetatakse jäätmeseadusele.

Jäätmekava eesmärgiks on käsitleda jäätmehoolduse arendamist, sealjuures rõhutada seatud strateegilisi eesmärke ning käsitleda nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja rahastusallikaid. Lisaks antakse ülevaade omavalitsusüksuse jäätmehoolduse hetkeolukorrast (sealhulgas ülevaade linna haldusterritooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse, päritolu ja käitluse kohta), hinnang tuleviku jäätmevoogudest ja täiendavate jäätmerajatiste infrastruktuuri loomise vajadusest ning hinnatakse jäätmekäitluse eeldatavat keskkonnamõju.

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028 vastab jäätmeseaduse § 42 lõikes 3 toodud nõuetele, sisaldades:

- 1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
- 3) jäätmete liigiti kogumise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa ning asjakohasel juhul käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud erandeid;
- 4) analüüsi, mis tõendab väidetavaid vabastamise asjaolusid ja nende aluste esinemist, kui käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel nähakse ette erand teatud jäätmete liigiti kogumisest vabastamiseks;
- 5) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust;
- 6) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja milliseid erandeid on käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud ning milliseid meetmeid võetakse liigiti kogumise parandamiseks;
- 7) jäätmehoolduse rahastamist;
- 8) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust;
- 9) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse kirjeldust;
- 10) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;
- 11) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
- 12) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava rakendamisest keskkonnale avalduva mõju kirjeldust;
- 13) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;
- 14) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;
- 15) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtarvuseid, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia tootmiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;
- 16) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.

Jäätmekava koostamise käigus analüüsiti Pärnu linna jäätmemajandust puudutavaid materjale ja Eesti kohta koostatud jäätmealaseid uuringuid. Töö seadusandliku baasi annavad Eestis kehtivad seadusandlikud aktid ning normdokumendid.

Kava käsitleb kõiki jäätmeliike, mis kuuluvad jäätmeseaduse reguleerimisalasse. Jäätmekava ülesehituses ja sisus on arvestatud ka Keskkonnaameti poolt koostatud juhendiga "Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016".

Käesolev arengudokument ei saa olla lõplik ja paindumatu tegevuskava, vaid vajaduse korral muudetak strateegia. Muudatusi ning täpsustusi kavas võivad kaasa tuua lisauuringute või muu informatsiooni laekumisel ilmnevad hinnangute muutused olukorrale või tulevikutrendidele. Samuti võivad muutusi tuua kaasa prognoosimatud või raskesti prognoositavad muutused poliitilistes või majanduslikes sfäärides.

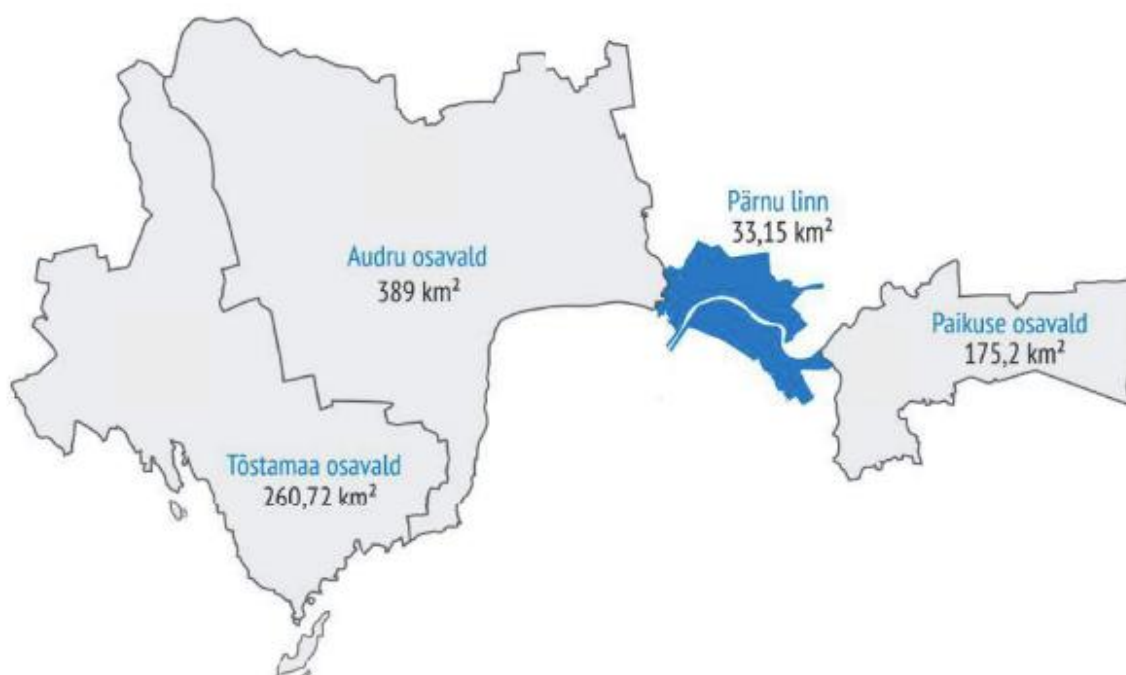
Kava realiseerimine sõltub lisaks Pärnu linnas toimuvatele arengutele ka laiemalt üle-eestilisest jäätmekäitluse alasest ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat kava vaadelda dünaamilise dokumendina, mida tuleb perioodiliselt üle vaadata ja vajadusel korrigeerida.

Käesolev jäätmekava on koostatud Pärnu Linnavalitsuse ametnike ning LEMMA OÜ konsultantide koostöös.

1 Pärnu linna üldiseloostus

1.1 Asukoht

51 857 elanikuga (seisuga 01.01.2023) Pärnu linn asub Pärnu maakonnas ning on Eesti suurim omavalitsusüksus kogupindalaga 858,07 km². Linna põhja- ja lääneosa piirneb Lääneranna, Põhja-Pärnumaa ja Tori valdadega ning idaosa lõunasse jäävate Häädemeeste ja Saarde valdadega. Linna keskuseks on Pärnu linn, mis on ühtlasi ka maakonnakeskuseks. Piirkondlike keskustena toimivad lisaks Audru, Paikuse ja Tõstamaa keskused. Pärnu keskuslinn asub u 150 km kaugusel Eesti pealinnast Tallinnast.

Joonis 1. Pärnu linna asukohakaart. Allikas: Pärnu linna arengukava aastani 2035

Pärnu linna haldusterritooriumi moodustavad 1. novembril 2017. aastal ühinenud Audru, Paikuse ja Tõstamaa vallad ning Pärnu linn. Linna koosseisu kuuluvad Pärnu linn, Lavassaare ja Paikuse alevid, Audru ja Tõstamaa alevikud ning 49 küla: Ahaste, Alu, Aruvälja, Eassalu, Ermistu, Jõõpre, Kabriste, Kastna, Kavaru, Kihlepa, Kiraste, Kõima, Kõpu, Kärbu, Lao, Lemmetsa, Liiva, Lindi, Liu, Lõuka, Malda, Manija, Marksa, Männikuste, Oara, Papsaare, Peerni, Pootsi, Põhara, Põldeotsa, Põlendmaa, Päraküla, Rammuka, Ranniku, Ridalepa, Saari, Saulepa, Seliste, Seljametsa, Silla, Soeva, Soomra, Tammuru, Tuuraste, Tõhela, Tõlli, Valgeranna, Vaskrääma, Värati.

Pärnu linna eduka arengu eelduseks võib pidada väga head liiklusgeograafilist asendit – linna läbib Tallinn-Pärnu-Ikla põhimaantee ning lisaks on võimalik linna siseneda läbi Valga-Uulu ja Pärnu-Rakvere-Sõmeru põhimaanteed ning läbi Pärnu-Lihula ja Pärnu-Tori tugimaanteed. Linna hakkab tulevikus läbima ka kavandatav *Rail Baltica* raudteetrass, mille rahvusvaheline reisiterminal on kavandatud Pärnu keskuslinna. Lisaks asub Pärnu linna haldusterritooriumil Pärnu lennujaam, mis pakub lennuühendust Ruhnu ja Kuressaarega ning suveperioodil ka Helsingiga. Pärnu jõe suudmealas asub Pärnu sadam, kus lisaks kaubasadamale asub jahisadam ning Pärnu Vanasadama linnakai on avatud ka rahvusvahelistele kruisilaevadele. Pärnu linna haldusterritooriumil asub Paikre OÜ, mis on Pärnu linnale kuuluv tehnoloogiliselt hästi varustatud jäätmekäitlusettevõtte, opereerides seejuures kahte üksust – sorteerimisjaam Raba 39, Pärnus ning prügila Põlendmaa külas. Viimane on üks Eesti viiest töötavast prügilast.

1.2 Rahvastik

Statistikaameti andmetel elas Pärnu linna haldusterritooriumil 2023 aasta 1. jaanuari seisuga 51 857 elanikku, moodustades 59% kogu Pärnu maakonna elanikest. Linna elanike arv on viimastel aastatel olnud langustrendis, v.a 2023. aastal, mil elanike arv suurenes 923 inimese võrra. Peamiseks põhjuseks elanike arvu suurenemisel olid linna sisse kirjutatud Ukraina sõjapõgenikud.¹

Tabel 1. Rahvaarvu muutus Pärnu linnas perioodil 2017-2023. Alus: Statistikaamet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pärnu linna elanike arv	51 655	51 640	51 883	51 504	51 334	50 934	51 857

1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur

Jäätmevaldajate registri andmetel on Pärnu linnas 2023.a juuni seisuga kokku 9 250 elamut, 466 kahe korteriga elamut, 1 517 kolme ja enama korteriga elamut ning 2 060 hoonestatud, kuid elukondlike hooneteta kinnistut. See teeb kokku umbes 13 293 jäätmevaldajat.

Veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid osutavad Pärnu linna haldusterritooriumil vee-ettevõtjad SuFe OÜ (Tõstamaa osavallas) ja AS Pärnu Vesi. Ühisveevarustus- ja kanalisatsioon on olemas Pärnu keskuslinnas ning osavaldades on ühisveevarustus- ja kanalisatsioon olemas peamiselt keskustes ja osades külakeskustes. Keskustest kaugemal saab elanikkond oma joogivee salv- või puurkaevudest. Pärnu linnas suunatakse heitveed AS-i Pärnu Vesi kuuluvasse reoveepuhastusjaama, kuhu suunatakse ka Paikuse ja Audru osavaldadest saabuv reovesi. AS Pärnu Vesi reoveepuhastusjaamast tekkiv reoveesete suunatakse Paikre prügilasse, kus toimub reoveesete töötlemine (stabiliseerimine). Tõstamaa osavalla heitveed suunatakse SuFe OÜ-le kuuluvatesse reoveepuhastitesse. Osades külates paiknevad lokaalsed puhastid.²

Kaugkütteteenust pakub Pärnu linnale AS Gren Eesti, mis toodab soojust peamiselt hakkepuidust, mis on toodetud väheväärtuslikest metsajäätmetest. Peamine soojusootja on Pärnu elektrijaam (EJ). Külmemate ilmade korral käivitatakse tipu- ja reservkoormuse katlamajad. Linna vasakkalda kaugküttetorustik töötab ringvõrguna. Võrku ühendatud tootmisüksusteks on Pärnu katlamaja ja Ringi katlamaja. Katlamajad on ühendatud A. H. Tammsaare ja Suur-Jõe tänava kaugkütte peajaotustorustiku kaudu. Linna paremkalda kaugküttetorustikku on ühendatud Pärnu SEJ, Turba, Õli, Niidu 11a ja Rääma 94 katlamaja. Skano Group AS katlamaja (Rääma tn 94) toodab soojusenergiat oma vajaduseks ja varustab soojaga nii Pärnu jõe vasak- kui ka paremkaldal asuvaid tootmis- ja administratiivhooneid.

Tõstamaa osavallas on kaugkütteteenuse pakkujaks SuFe OÜ, mis kasutab sooja tootmiseks hakkepuidul töötavat Tõstamaa katlamaja (reservkatlas kasutatakse põlevkiviõli) ning varustab soojaga Tõstamaa alevikus 6 korterelamut, lasteaeda (multikeskus) ja rahvamaja. Tõstamaa keskkooli ja õpilaskodu köetakse lokaalse pelletikatlamajaga ning reservina on mõlema hoone soojussõlme paigaldatud elektrikatel.

Paikuse osavallas on kaugkütteteenuse pakkujaks SW Energia OÜ, mis kasutab sooja tootmiseks hakkepuidul töötavaid Paikuse ja Seljametsa katlamajasid (reservkateldes kasutatakse põlevkiviõli) ning varustab soojaga Paikuse alevit ja Seljametsa küla.

Audru osavallas on kaugkütteteenuse pakkujaks Nevel Eesti OÜ, mis kasutab sooja tootmiseks peamiselt turvast ning varustab soojaga Lavassaare alevit. Audru kooli piirkonnas varustab SW Energia OÜ soojaga Audru koolimaja ja kahte kõrval asuvat korterelamut. Sooja tootmiseks kasutatakse hakkepuitu.

¹ <https://parnu.ee/uudised/uudised-koik/5538-paernu-elanike-arv-suurenes-923-inimese-vorra>

² [Pärnu arengukava aastani 2035](#)

Pärnu linna haldusterritooriumil esineb mitmeid piirkondi, kus kaugküttevõrk puudub. Nende piirkondade soojavajadus on lahendatud lokaalsete tahke-, vedel- või gaaskütusel töötavate kütteseadmete, elektrikütte, maa- või õhkvesi ja õhk-õhk soojuspumpade abil. Nendes piirkondades on kaugküttega liitumise vastu huvi seni tagasihoidlik, kuid kriitilise turumahu juures võib osutada otstarbekaks kaugküttevõrgu laiendamine nendesse piirkondadesse.³

Pärnu Linnavalitsuse hallatavate asutuste hulgas on 17 lasteaeda, 14 üldhariduskooli, 6 huvikooli, 5 hoolekandeesutust, Audru Kultuuri- ja Spordikeskus koos allasutustega, Pärnu Keskraamatukogu 11 haruraamatukoguga, Pärnu Linnaorkester, Pärnu Linnagalerii, Pärnu Spordikeskus, Seljametsa Rahvamaja (koos muuseumiga), Tõstamaa rahvamaja, Pärnu Õppenõustamiskeskus ja Pärnu Haldusteenused. Linna osalusega sihtasutusteks on SA Pärnu Haigla, SA Endla Teater, SA Pärnu Muuseum, SA Pärnumaa Arenduskeskus, SA Tõstamaa Hooldekodu, SA Tõstamaa Mõis ja SA Kihnu Kultuuriruum ning linna osalusega äriühinguteks on AS Pärnu Vesi, Estonia Spa Hotels AS, OÜ Paikre ja SuFe OÜ. Lisaks on linna osalus järgmistes mittetulundusühingutes: MTÜ Eesti Tervislike Omavalitsuste Võrgustik, MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus, MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökoogu, MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskogu, MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu, MTÜ Pärnumaa Jäätmehoolduse ja Heakorra Keskus ja MTÜ Võidu Sadam.

1.4 Ettevõtlus

Statistikaameti andmebaasi⁴ alusel oli Pärnu linna statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2022. aastal registreeritud 5 349 ettevõtet ning viimase viie aasta jooksul on ettevõtete arv aasta-aastalt tõusnud. 2022. aasta andmete alusel oli mikroettevõtteid ehk alla 10 töötajaga ettevõtteid Pärnu linnas 5 059 ehk ligi 95%. Ettevõtteid, mille töötajate arv jääb vahemikku 10-49 ehk väikeettevõtteid oli 249 ning ettevõtteid, mille töötajate arv jääb vahemikku 50-249 ehk keskmisi ettevõtteid oli 36. Suurettevõtteid 250 ja enama töötajaga oli 2022. aastal Pärnu linnas kokku viis: SA Pärnu Haigla, Wendre AS, Scanfil OÜ, AQ Lasertool OÜ ning Pärnu Linnavalitsus.

Statistikaameti andmetel⁵ oli 2022 aasta seisuga peamiseks tegevusvaldkondadeks Pärnu linnas hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont (814 ettevõtet), ehitus (772 ettevõtet) ning kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus (570 ettevõtet).

Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb statistiliselt ligi 63% kogu Pärnu maakonna ettevõtetest ning ainuüksi keskuslinnas paikneb statistiliselt ligi 78% kõikidest Pärnu linna haldusterritooriumil paiknevatest ettevõtetest.

1.5 Looduskeskkond

Pärnu linna haldusterritooriumile jäävad mitmed looduskaitsealad väärtust omavad alad ja objektid. Linna piirides paiknevad Pärnu rannaniidu looduskaitseala (KLO1000584), Niidu maastikukaitseala (KLO1000321) ning kaitsealused pargid: Pärnu rannapark (KLO1200069), Munamäe park (KLO1200075), Valli park (KLO1200076), Lydia Koidula park (KLO1200073), Pärnu Vanapark (KLO1200072), Vabaduse (Võidu) park (KLO1200543) ja Vanapargi (Revolutsiooni) tänava puiestee (KLO1200547). Puistuna on kaitse all Kuninga tn. puiestee (KLO1200591). Audru osavallas asuvad Audru poldri looduskaitseala (KLO1000632) ja Audru mõisa park (KLO1200068), Tõstamaa osavallas asuvad Tõhela-Ermistu looduskaitseala (KLO1000737), Lindi looduskaitseala (KLO1000517), Nätsi-Võlla looduskaitseala (KLO1000201), Tõstamaa maastikukaitseala (KLO1000565), Kastna maastikukaitseala (KLO1000572),

³ [Pärnu Kliimakava 2030](#)

⁴ [Statistika Andmebaas](#): ER032: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted töötajate arvu ja haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

⁵ [Statistika Andmebaas](#): ER0309: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted haldusüksuse ja tegevusala (EMTAK 2008) järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

Manija maastikukaitseala (KLO1000316) ja Tõstamaa mõisa park (KLO1200063) ning Paikuse osavallas asuvad Vaskjõe looduskaitseala (KLO1000567), Vaskrääma põlispuudesalu (KLO1200210) ning osavalla idaosas osaliselt ka Soomaa rahvuspark (KLO1000269).

Hoiualasid jääb osaliselt või tervikuna kogu Pärnu linna haldusterritooriumile kokku neli: Pärnu jõe hoiuala (Pärnu) (KLO2000293), Reiu jõe hoiuala (KLO2000294), Pärnu lahe hoiuala (KLO2000286) ja Valgeranna hoiuala (KLO2000295). Lisaks asuvad Pärnu linna haldusterritooriumil osaliselt või tervikuna mitmed rahvusvahelise tähtsusega Natura 2000 loodusalad, millest suurima katvusega Pärnu linna haldusterritooriumist on Rannaniidu loodusala (RAH0000324), Pärnu jõe loodusala (RAH0000027), Lindi loodusala (RAH0000554), Nätsi-Võlla linnuala (RAH0000117), Tõstamaa loodusala (RAH0000288), Lao loodusala (RAH0000295), Sorgu loodusala (RAH0000301), Manilau-Hanilau loodusala (RAH0000284) ja Pärnu lahe linnuala (RAH0000131). Läänemere ehk HELCOM kaitsealana asub Pärnu linna haldusterritooriumil Pärnu lahe (RAH0000672).

Maakatastrisse kantud kõlvikutest ligi 46% (39 648 ha) moodustab metsamaa, haritavat maad on u 17% (14 607 ha) ning muu maad u 27% (23 451 ha). Looduslik rohumaa moodustab u 6% ja õuemaad ligi 3% linna haldusterritooriumi pindalast. Maa sihtotstarbe järgi on ligi 85% maatulundusmaa ning ligi 3% elamumaa⁶.

Pinnaveekogudest asub Pärnu linna haldusterritooriumil osaliselt või täielikult 39 looduslikku järve, mille moodustavad suuremas osas rabade laukad, aga ka Ermistu järv veepeegli pindalaga 449.5 ha ja Tõhela järv veepeegli pindalaga 317.6 ha. Lisaks asub linna haldusterritooriumil 16 tehiskärve, 3 paisjärve ning 13 mereosa. Jõgesid läbib Pärnu linna territooriumilt kokku 8, millest suurimad on Pärnu, Reiu ja Sauga jõed. Pärnu jõgi on Eestis üks veerikkamaid ja suurimaid kogupikkusega 171.9 km. Pärnu jõe suudmealas asub ka Pärnu sadam, mis omab tähtsust nii laevaliikluses kui ka puhke- ja turismisektoris.

Loodusvaradest kaevandatakse Pärnu linna haldusterritooriumil kruusa, liiva ja turvast.

⁶ [Maakatastri statistika](#) (seisuga 31.12.2022)

2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse õiguslikud alused ja arengudokumendid

2.1 Jäätmehoolduse õiguslikud alused

Pärnu linna jäätmekava tugineb mitmetele rahvusvahelistele, riiklikele ja omavalitsuse tasandi dokumentidele, mistõttu on jäätmekava koostamisel analüüsitud nii rahvusvahelisi, riiklikke kui kohalikke õigusakte, planeeringuid ja arengukavasid.

2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Liidu keskkonnapoliitika koosneb mitmesajast seadusandlikust aktist, jäätmehoolduse seisukohalt on olulisemad järgmised raamküsimesi käsitlevad õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jätmete käitlemiseks ühenduses;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1013/2006 (jätmeveo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas;
- 3) Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimistu.

Jäätmekäitlust käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jätmete tüübi alusel;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2019/883/EL, millega sätestatakse nõuded laevajätmete üleandmiseks sadamates;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

Jäätmevooge käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2018/852/EL (pakendidirektiiv), millega sätestatakse nõuded pakendijätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujätmeid;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jätmete (elektroonikaromude) kohta;
- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1028/35 mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist;
- 6) Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
- 7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
- 8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
- 9) Nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta;
- 10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jätmete käitlemise kohta;
- 11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013 laevade ringlussevõtu kohta.

2.1.2 Eesti õigusaktid

Peamine õigusakt, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmemajandusega seonduvat, on [jäätmeseadus](#), milles on püstitatud üleriigilised jäätmehoolduse arendamise eesmärgid ja põhimõtted. Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks koostatakse riigi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavad. Vastavalt jäätmeseadusele on jäätmekäitluse planeerimine ja suunamine oma haldusterritooriumil omavalitsuste ülesanne.

Lisaks jäätmeseadusele reguleerib jäätmete käitlemist [pakendiseadus](#). Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Jäätmekäitluse järelevalve toimimist reguleerib [keskkonnajärelevalve seadus](#), mis kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused. Keskkonnajärelevalve seaduse järgselt on kohalik omavalitsusorgan või -asutus üks keskkonnajärelevalve teostajatest.

2.1.3 Pärnu linna jäätmekäitluselased õigusaktid

Kohaliku omavalitsuse erinevate õigusaktidega täpsustatakse jäätmehoolduse arendamise erinevaid aspekte. Peamiseks jäätmekäitluselaseks õigusaktiks omavalitsuses on jäätmehoolduseeskiri.

Pärnu Linnavolikogu 16.09.2021 määrusega nr 12 on vastu võetud "Jäätmehoolduseeskiri". Pärnu jäätmehoolduseeskirja eesmärgiks on puhta ja tervisliku elukeskkonna säilitamine, jäätmete ohtlikkuse ja koguste vähendamine ning jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise soodustamine, mille saavutamise üheks meetmeks on keskkonnasäästlik korraldatud jäätmevedu.

Eeskiri määrab kindlaks jäätmehoolduse korra, korraldatud jäätmeveo korra, jäätmete liigiti kogumise nõuded, sh ehitus- ja lammutusjäätmete ning tervishoiujäätmete käitlemise nõuded, jäätmekäitluskoha järelhoolduse nõuded ning järelevalve ja vastutuse korra Pärnu linna haldusterritooriumil ja on kohustuslik kõikidele juriidilistele ning füüsilistele isikutele.

2.2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse arengudokumendid

2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid

Kui senine Euroopa Liidu jäätmepoliitika põhitähelepanu oli suunatud eelkõige jäätmehierarhia põhimõtete edendamisele, siis vastavalt 2020. aastal Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud [ringmajanduse tegevuskavale](#) on see integreeritud laiemasse ringmajanduse edendamise konteksti. Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskava on üheks Euroopa Liidu rohelise kokkuleppe nurgakiviks ning selle eesmärk on saavutada ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega Euroopa, kus aastaks 2050 on saavutatud kliimaneutraalsus ja ressursside jätkusuutlik kasutus ning tagatud piisav majanduskasv. Seejuures tuleb kaitsta ja säilitada ELi looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja headolu keskkonnasaastega seotud ohtude ja mõjude eest. EL ringmajanduse tegevuskava keskendub eelkõige jäätmetekke vältimisele ja vähendamisele, ringmajanduslikule tootedisainile ja ringsele tootmisele, et hoida kasutatud ressursse EL-i majanduses võimalikult kaua. Euroopa Komisjoni tegevuskavas on välja toodud seitse ringmajanduse edendamise seisukohast olulist valdkonda – pakendid; plast; tekstiil; elektroonikaromud; patareid, akud ja sõidukid; toit, vesi ja toitained; hooned ja ehitus. Antud valdkondadele tuleb senisest enim tähelepanu pöörata ja töötada välja eraldi meetmed ja eesmärgid (sh nende rakendamiseks vajalik õiguslik raamistik).

Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 191 lõike 2 kohaselt seab Euroopa Liidu keskkonnapoliitika eesmärgiks kaitstuse kõrge taseme, võttes seejuures arvesse liidu eri piirkondade olukorra mitmekesisust. ELTL rajaneb nii ettevaatusprintsibil kui ka põhimõtetel, mille järgi tuleb kasutusele võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas. Saastaja peab aga saastamise eest maksma.

ELTL toob välja järgmised põhimõtted, mida tuleb keskkonnakaitse meetmete (sh jäätmekäitluse) kujundamisel rakendada - kaitstuse kõrge tase; ettevaatuspõhimõte; vältimispõhimõte; saastaja vastutuse põhimõte.

Neid põhimõtteid täiendab omakorda Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid, millest tulenevad järgmised põhimõtted:

- **viieastmeline jäätmehierarhia ja jäätmete vältimise põhimõte** – esmajärjekorras tuleb jäätmeteket vältida. Jäätmete käitlemisel tuleb eelistada nende korduskasutust, kui see ei ole võimalik, siis materjalina ringlussevõttu. Vähem tuleb eelistada muud taaskasutamist ning vähim eelistatud võimalus on jäätmete kõrvaldamine, sh ladestamine;
- **iseseisvuse ja läheduse põhimõte** – jäätmehoolduse kavandamisel ja muus jäätmehooldust suunavas tegevuses juhivad haldusorganid põhimõttest, et jäätmekäitluskohtade võrgustik peab olema lõimitud nii, et oleks tagatud segaolmejäätmete käitlemine tekkekohale võimalikult lähedal, samuti kõigi tekkinud jäätmete kõrvaldamine, arvestades jäätmekäitluse hierarhia põhimõtet, parimat võimalikku tehnikat, geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseeritud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega;
- **laiendatud tootjavastutuse põhimõte** – tootja on kohustatud tagama tema turule lastud tootest tekkivate jäätmete kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise ning katma nende tegevustega seotud kulud (sh peab olema selle kohustuse täitmiseks piisav tagatis). Sealjuures võib tootja valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt, annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele või ühineb tootjate ühendusega.
- **ringmajanduse põhimõte** – lineaarse majandusmudeli asendamine ringmajandusega, mille eesmärgiks on säilitada materjalide ja toodete väärtust võimalikult kaua. Jäätmeteket ja materjalikasutust on kavas vähendada miinimumini ning kui toote kasutusaeg on jõudnud lõpule, hoitakse materjal tootmises ja kasutatakse seda üha uuesti, et luua rohkem lisaväärtust.

2.2.2 Eesti arengudokumendid

Eesti jäätmehoolduse eesmärgid toetuvad eeskätt Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskavas ja jäätmealastes õigusaktides toodud nõuetele ja eesmärkidele, mis tuleb üle võtta ka Eesti seadusandlusse. Eesti jäätmehooldust reguleerivad peale siseriiklike, sh kohaliku omavalitsuse õigusaktide ka erinevad suunava põhimõttega riiklikud ja kohaliku omavalitsuse arengudokumendid.

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 on riigi keskkonnaalase tegevuse kavandamise ja rahvusvahelise koostöö arendamise alus, mille eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Jäätmete osas on keskkonnastrateegias püstitatud eesmärk, et aastal 2030 peab olema tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt peab olema vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust. Jäätmete ladestamise vähendamiseks on esiteks oluline vähendada märkimisväärselt jäätmeteket, kasutades sealjuures tõhusamalt loodusvarasid ja muid ressursse. Selleks on oluline katkestada seosed ühelt poolt jäätmetekke ja loodusvarade kasutamise ning teiselt poolt majanduskasvu vahel, see tähendab, et majanduskasv ei tohi põhjustada loodusvarade kasutamise ja jäätmekoguste ning negatiivse keskkonnamõju suurenemist. Teiseks on oluline suurendada jäätmete

liigiti kogumist, taaskasutamist, sealhulgas ringlussevõttu, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust miinimumini. Oluline on vähendada ka jäätmete ohtlikkust ning ohtlike ainete sisaldust jäätmetes, mis ühtlasi väldib jäätmete käitlemisel õhku, vette ja pinnasesse sattuvate heitkoguste suurenemist. Strateegia alusel töötatakse välja konkreetsemad tegevused, mis fikseeritakse perioodiliselt koostatavas [Eesti Keskkonnategevuskavas](#).

Kohalike omavalitsuste jäätmekavade koostamise aluseks on [riigi jäätmekava](#).

Riigi jäätmekava 2022-2028 lähtub kolmest strateegilisest eesmärgist:

- kestlik ja teadlik tootmine ja tarbimine ning jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine;
- ohutu materjaliringluse suurendamine;
- jäätmekäitlusest tulenevate mõjudega arvestamine ning nende vähendamine nii inim- kui ka looduskeskkonnale tervikuna.

Lisaks täidab jäätmekava mitmeid ÜRO kestliku arengu eesmäärke ja arvestab pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035“ esile toodud arenguvajadustega ja toetab otseselt majanduse ja elukeskkonna strateegilist sihti. Jäätmekava saab olema ka osa uuest koostatavast tulemusvaldkonna „Keskkond“ arengukavast, mis seob katusdokumendina kõik keskkonna senised kitsamad alavaldkondade strateegilised arengudokumendid üheks tervikuks. Jäätmekava integreeritakse tulemusvaldkonna arengukavaga (edaspidi KEVAD) selle protsessi käigus.

2.2.3 Pärnu linna arengudokumendid

2.2.3.1 Pärnu linna arengukava 2019-2035

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §37 kohaselt peab igal omavalitsusüksusel olema arengukava, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise arengu eesmärgid ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused.

[Pärnu linna arengukava 2019-2035](#) on vastu võetud 4. oktoobril 2018. a Pärnu Linnavolikogu otsusega nr 43 ning dokument on aluseks kavandatavatele investeeringuotsustele ja elluviidavatele arengutegevustele.

Pärnu linna arenguvisioniks on arendada kiirelt ligipääsetavat ja kõrge kvaliteediga elukeskkonda, mis annab konkurentsieelise ja on ihaldusväärne nii Riia, Tallinna kui teiste linnade elanikele.

Kokku on arengukavas seatud 6 arengusuunda:

- 1) Looduskeskkonna väärtustamine;
- 2) Elukeskkond kui prioriteet;
- 3) Kultuuri ja spordi mitmekesisus;
- 4) Ettevõtluse toetamine;
- 5) Linnakodanikke toetav teenuste arendus ja linnajuhtimine;
- 6) Elukestva õppe väärtustamine.

[Jäätmemajandust](#) on kajastatud arengusuuna nr 1 all, milles üheks strateegiliseks eesmärgiks on [Pärnu kui eeskuju keskkonnasäästlike lahenduste juurutamisel](#). Selle strateegilise eesmärgi üheks alaeesmärgiks on ressursside jätkusuutliku kasutamise ja jäätmete taaskasutamise eelistamine. Tegevused eesmärgi saavutamiseks on järgmised (välja toodud vaid need tegevused, mis on seotud jäätmehooldusega):

- Ringmajanduse edendamine (jäätmete keskkonnaohutu käitlemise arendamine);
- Lavassaare ja Audru aleviku jäätmejaama ehitamine;
- Bioenergia kompetentsikeskuse arendamise toetamine;

- Biojätmete kogumiseks tingimuste loomine.

2.2.3.2 Pärnu kliimakava 2030

Pärnu energia- ja kliimakava 2030 on vastu võetud 15. septembril 2022. a Pärnu Linnavolikogu otsusega nr 18. Kliimakava eesmärgiks on muuta Pärnu kliimapositiivseks: leevendada kliimamõju ja maandada kliimariske. Pärnu kliimakavas on kuus tegevusvaldkonda:

- 1) Linnaareng;
- 2) Liikuvus;
- 3) Ehitus ja hooned;
- 4) Energeetika;
- 5) Elu, inimesed ja majandus;
- 6) Loodushüved

Jäätmehooldust käsitletakse kliimakavas tegevusvaldkonna nr 5 „Elu, inimesed ja majandus“ all, mille üheks eesmärgiks on vähendada jäätmeteket ja tugevdada ringmajandust. Tegevused eesmärgi täitmiseks on järgnevad:

- Tõstame jäätmekäitlust ja -ringlust: konteinerid sorteerimisvõimaluste mitmekesistamiseks ja võrgustiku laiendamise;
- Loo me uuskasutuseks ja taaskasutuseks tingimused (munitsipaalsektoris ja avalikus ruumis);
- Loo me tingimused biojätmete kogumiseks;
- Koostame korra keskkonnahoidlikeks hangeteks, juurutame rohelist kontorit ning ühineme keskkonnajuhtimissüsteemiga (EMAS, ISO);
- Tagame pideva finantseerimine jäätmevaldkonna arendamiseks (taotlemine, arendamine, uued nõuded);
- Seome lammutusprojektid nii materjaliringe kui linnakeskkonna parandamisega.

3 Jäätmekava rakendamisega kaasnev keskkonnamõju

Jäätmeseaduse kohaselt on jäätmehoolduse arendamine oma haldusterritooriumil kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest. Jäätmekavas püstitatud eesmärkide realiseerimine on kindlasti positiivse mõjuga ümbritsevale keskkonnale, kuna kavas loetletud tegevused aitavad korrastada jäätmekäitlust, suurendada jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutust, vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete koguseid, seega ka ohtlike jäätmete sattumist keskkonda.

Järelevalve tõhustamise, korraldatud jäätmeveo toimimise ja sihipärase teavitustööga on võimalik vähendada prügi omavaliliste mahapaneku kohtade tekkimist ja muud seadusevastast jäätmete kõrvaldamist nagu näiteks jäätmete põletamist või matmist.

Vältimaks negatiivset keskkonnamõju on tähtis pakkuda elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks mugavamaid võimalusi võimalikelt kodulähedaste üleandmisvõimaluste näol. See suurendab jäätmete liigiti kogumist ja vähendab ladestatavate jäätmete hulka, sealhulgas koormust keskkonnale.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 33 lõige 1 kohaselt on keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik kui strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatakse tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust. Jäätmekavaga ei kavandata KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. Jäätmekavaga kavandatakse rajada Audru jäätmepunkt, mis kuulub KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuse alla. Seega tuleb enne jäätmepunkti rajamist läbi viia vähemalt keskkonnamõju hindamise eelhindamine, selgitamaks välja, kas tegevusega võib kaasneda oluline keskkonnamõju.

Jäätmekavaga ei kavandata selliseid tegevusi, mis võiksid avaldada olulist negatiivset mõju või põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi, seada ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit või vara. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

Jäätmekavas kavandatavate tegevuste keskkonnamõju olulisus (nt jäätmepunkti rajamine) selgitatakse tegevuste edasisel kavandamisel ning kui tuvastatakse olulise keskkonnamõju esinemise võimalus, viiakse läbi keskkonnamõju strateegilised hindamised või keskkonnamõju hindamised vastavate detailplaneeringute, projektide või tegevusloa taotluste tasandil.

4 Hetkeolukord jäätmete kogumisel ja käitlusel jäätmeliikide lõikes

4.1 Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Käesolevas jäätmekavas on olemasoleva olukorra kirjeldamisel kasutatud Pärnu Linnavalitsuse käsutuses olevat teavet ja riikliku jäätmetestatistika ning -aruannete andmeid. Riiklik jäätmetestatistika andmebaas koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused jäätmekäitlejate esitatud jäätmearuannete põhjal kuni aastani 2019. Alates 2020 on andmed leitavad Keskkonnaagentuuri koduleheküljelt. Antud andmestikud võimaldavad anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse või kõrvaldatakse. Statistikat kogutakse jäätmeliikide kaupa omavalitsuse täpsusega ning võimalik on eraldi käsitleda tekkivaid jäätmekoguseid ettevõtetes ja majapidamistes. Statistiliste andmete analüüsimisel on lähtutud andmetest perioodil 2017-2021. Enne 2017. aasta haldusreformi on endiste Audru, Paikuse ja Tõstamaa valdade ning Pärnu linna statistilised andmed summeeritud.

Jäätmetestatistika võimaldab mõningaid andmeid ka jäätmete käitluse kohta, kuid kahjuks ei peegelda need täielikult tegelikku jäätmemajanduse olukorda omavalitsusüksustes. Peamine põhjus on, et jäätmekäitlejatel on küll kohustus pidada arvestust, millistest omavalitsustest jäätmeid vastu võetakse, kuid neil ei ole kohustust pidada eraldi arvestust selle kohta, millise omavalitsuse jäätmeid, millises koguses ja kuidas nad taaskasutavad. Taaskasutus jäätmeliikide lõikes kajastub jäätmekäitlejate jäätmevoogudes summaarselt, mitte üksikute omavalitsuste kaupa.

Pärnu linna jäätmete koguteke on olnud perioodil 2017-2021 kerges langustrendis. Samuti on langenud tugevalt linna transporditavate jäätmete kogus ja taaskasutatud jäätmete kogus. Võttes arvesse taaskasutatud jäätmete protsentuaalset osakaalu kogu linnas tekkivatest ning linna transporditud ja imporditud jäätmetest on see aasta aastalt langenud – 2017. aastal oli taaskasutatud jäätmete osakaal 77% ning aastaks 2021 oli see langenud 45%-ni. Märgatavalt on kasvanud prügilasse ladestatud jäätmete kogus. Oluline on aga märkida, et Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb Paikre prügil, kuhu kogutakse kokku lisaks Pärnu linna jäätmetele ka teiste kõrval valdade jäätmed ja jäätmed mujalt Eestist, peegeldades nii pigem Pärnu maakonna taaskasutamist ja ladestamist, mitte üksnes Pärnu linna kui haldusüksuse oma.

Pärnu linna haldusterritooriumil taaskasutatakse väga suures mahus erinevaid ehitusjäätmeid (2021. aastal 49% taaskasutatud jäätmetest moodustasid ehitus- ja lammutusjäätmed), aga ka metallijäätmeid, tuhajäätmeid, erinevat liiki pakendijäätmeid, romusõidukitest tekkivaid jäätmeid, patarei- ja akujäätmeid ning erinevaid olmejäätmeid.

Olmejäätmete osakaal kogu 2021. aasta jäätmetekkest moodustas ligi 15% ning pakendijäätmete osakaal ligi 6%. Suurima osakaaluga jäätmeteks on ehitus- ja lammutusjäätmed, mille osakaal oli ligi 44% kogu jäätmetekkest.

Tabel 2. Jäätmete teke ja käitlemine (kõik jäätmeliigid) Pärnu linnas aastatel 2017-2021 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Import	Taaskasutatud	Ladestatud prügilasse	Määratlemata käitlemine	Transport välja	Eksport
2017	172 745	118 097	83	224 403	22 980	22 159	60 846	6 998
2018	119 326	104 026	4 840	146 980	23 411	26 319	23 398	8 425
2019	193 175	75 792	17 203	180 196	23 304	9 603	29 104	9 519
2020	176 202	40 655	182	101 697	30 533	33 642	28 583	4 731
2021	141 725	31 496	3 788	79 846	30 339	18 111	50 637	5 560

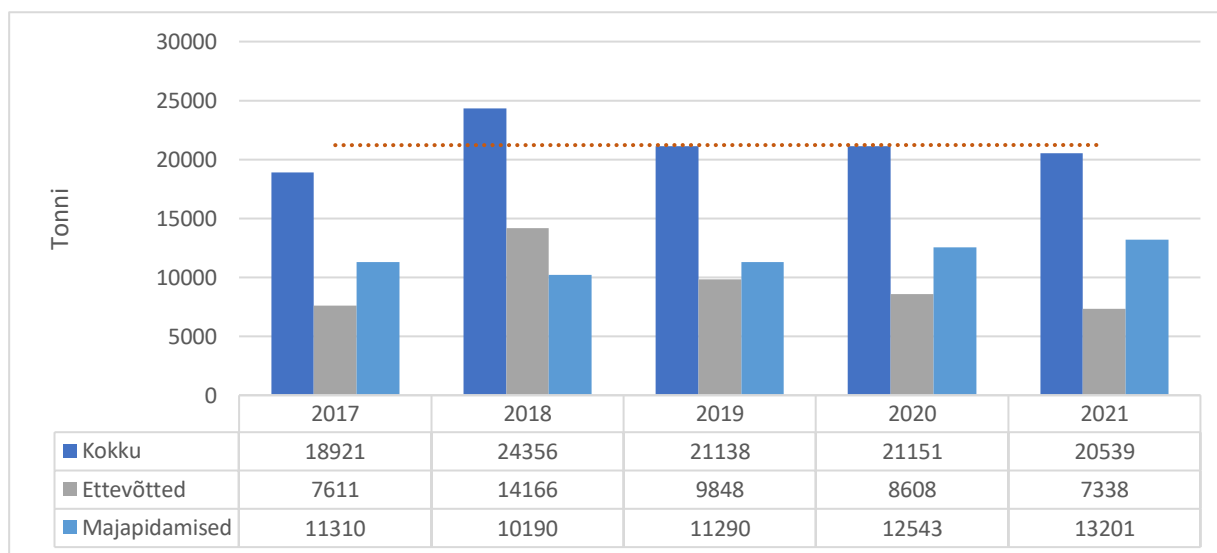
4.2 Olmejäätmed

Olmejäätmed (jaotisekoodiga 20) on kodumajapidamiste jäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusjäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ei ole koostiselt ühtsed. Jäätmete koostise määravad paljud tegurid, nagu tarbimisharjumused, kohapealne sorteerimismäär, aastaaeg, elamutüüp, elanike sorteerimisteadlikkus jne.

Riigi jäätmekava 2022-2028 alusel mõjutab olmejäätmete teket kõige enam majandusolukord ja tarbimise tase. Olmejäätmete tekke vältimisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete tekke vähendamine. Vastavalt Euroopa Liidu jäätmevaldkonna direktiivides (ja sellest tulenevalt ka Eesti jäätmeseaduses) püstitatud eesmärkidele peab olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist olema 2025. aastaks 55%. 2020. aastal oli nimetatud näitaja Eesti keskmisena reaalselt 29% (arvestatud IV meetodit, mille alusel toimub alates 2025. aasta andmete kohta Euroopa Komisjoni statistikaametile ehk Eurostatile andmete esitamine). Seega EL direktiivides ja Eesti seadusandluses sätestatud 2025. aasta riigi eesmärgi saavutamiseks on vaja teha suuri jõupingutusi nii Kliimaministeeriumil (ja tema valitsemisalasse kuuluvatel asutustel), kohalikel omavalitsusüksustel, erinevatel tootjate ühendustel, teadusasutustel, jäätmekäitlejatel, tootjatel, elanikel jne.⁷

Jäätmeseaduse § 66 lõige 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo.

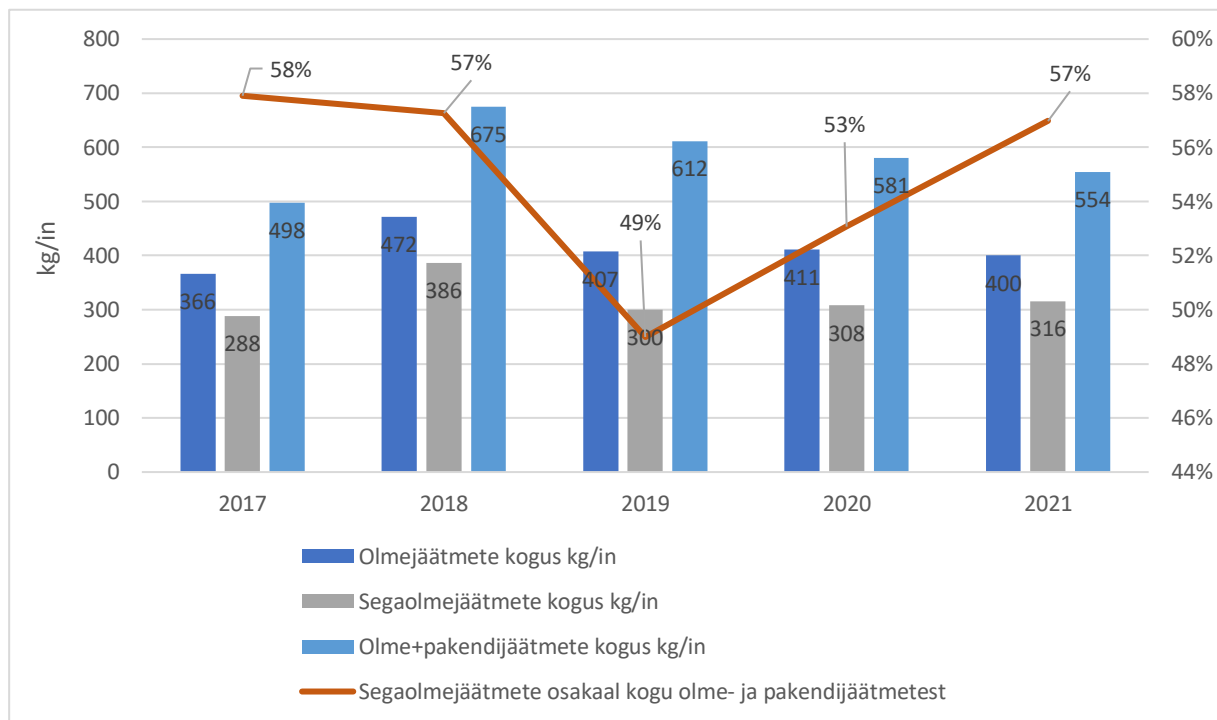
Pärnu linna haldusterritooriumilt kogutud olmejäätmete kogused jäätmeliikide ja koguste kaupa on esitatud jäätmekava lisa 1. Jäätmearuandluse põhjal on Pärnu linna olmejäätmete koguteke perioodil 2017-2021 olnud kerges tõusutrendis ning seda peamiselt majapidamistes tekkivate olmejäätmete osas. Ettevõtetest tekkivate olmejäätmete osakaal on alates 2018. aastast pidevalt langenud. Olmejäätmete koguteke on jäänud vaadeldaval perioodil suurusjärku 18 921 – 24 356 tonni aastas.

Joonis 2. Olmejäätmete koguteke Pärnu linna haldusterritooriumil aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

⁷ Riigi jäätmekava 2022-2028 eelnõu. 2023

Eurostati⁸ andmetel tekkis 2021. aastal Eestis elaniku kohta keskmiselt 395 kilogrammi olmejäätmeid. Pärnu linnas kogutud olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on olnud viimasel viiel aastal vahemikus 366– 472 kg/in. 2021. aastal oli olmejäätmete tekkekogus elaniku kohta 400 kg, mis on mõnevõrra kõrgem kui Eesti keskmine. Samas võib eeldada, et tegelikkuses on Pärnu linna elanike olmejäätmete tekkekogus mõnevõrra madalam, kuna Pärnut kui suvepealinna külatab suveperioodil väga palju sise- ja välituriste ning ka nende tekitatud olmejäätmed kajastuvad Pärnu linna statistikas.

Joonis 3. Olmejäätmete ja segaolmejäätmete kogus elaniku kohta Pärnu linna haldusterritooriumil perioodil 2017-2021. Allikas: Keskkonnaagentuur

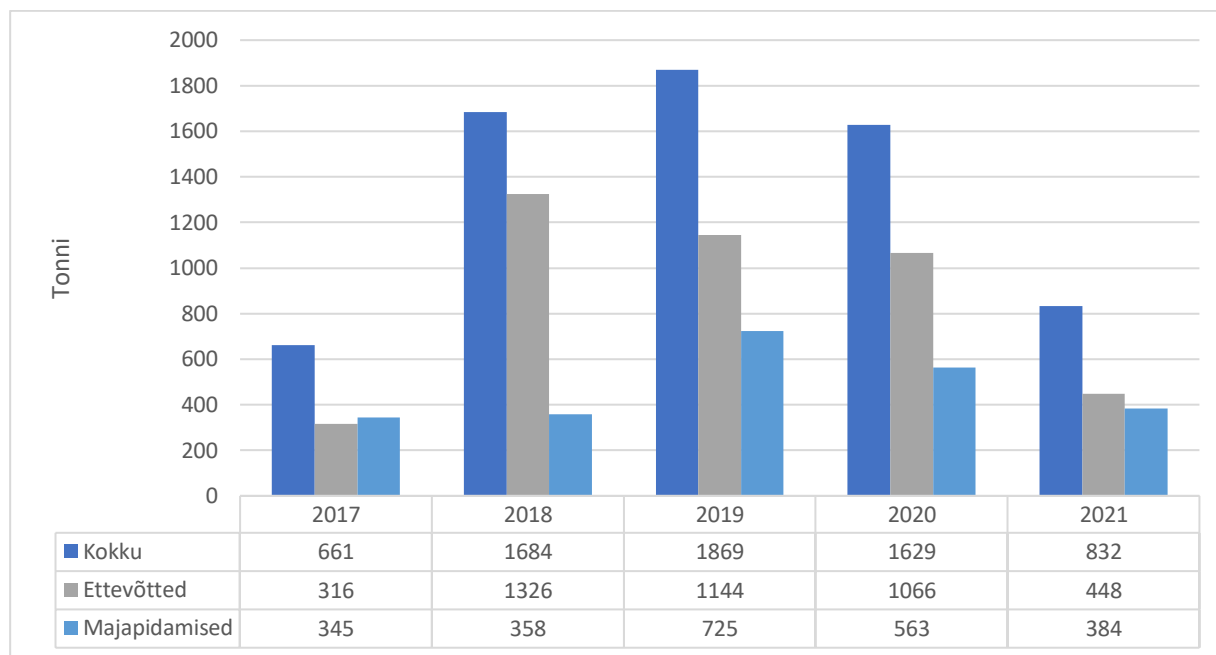
Segaolmejäätmed on viimasel viiel aastal moodustanud kogu olme- ja pakendijäätmete tekkest 49-58% ning viie aasta keskmisena 55%. Seega üle poole Pärnu linna haldusterritooriumil tekkivatest olmejäätmetest moodustavad segaolmejäätmed. [Joonisel 3 kajastatud info alusel ei ole märgata olmejäätmete liigiti kogumise paranemist.](#)

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (arvestades olmejäätmete hulka ka pakendijäätmed) on viimasel viiel aastal jäänud vahemikku 42-51%⁹. 2020. aastal oli liigiti kogutud olmejäätmete osakaal 47% ja 2021. aastal 43%. Samas oli 2020. aastal Eesti keskmine liigiti kogutud olmejäätmete osakaal üksnes 38%, mis näitab, et [Pärnu linna elanikud koguvad jäätmeid rohkem liigiti kui Eesti keskmine elanik.](#)

Pärnu linna ettevõtete ja majapidamiste paber- ja kartongijäätmete tekkekogused on kajastatud joonisel 4, millest nähtub, et paber- ja kartongijäätmete tekkekogus vaadeldava perioodi alguses ja lõpus on oluliselt madalam kui perioodi keskel. Samas ei ole riikliku jäätmetatistika puhul võimalik kindlaks teha antud olukorra tekkepõhjust. Paber- ja kartongijäätmete koguteke on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 661 – 1 869 tonni aastas.

⁸ Eurostat andmebaas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc031/default/table?lang=en

⁹ Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal = liigiti kogutud jäätmed (B) x 100 / kogu jäätmete (A). A - kogu jäätmete. Liidetud kokku kõik olmejäätmed (koodiga 20)+ pakendijäätmed (koodiga 15 01); B – liigiti kogutud jäätmed. Liidetud kokku liigiti kogutud pakendid + liigiti kogutud olmejäätmed (siia ei kuulu segaolmejäätmed).

Joonis 4. Pärnu linna haldusterritooriumilt kogutud paber- ja kartongijäätmed aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Tuginedes riiklikule jäätmetatistikale taaskasutatakse olmejäätmetest Pärnu linnas peamiselt biolagunevaid jäätmeid ning olmejäätmete gruppi kuuluvaid jäätmeid pinnas ja kivid (taaskasutuse all ei ole arvestatud toimingukoodi R12s - jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasuda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub). Ülejäänud olmejäätmete liigid on transporditud Pärnu linna territooriumilt välja edasiseks käitluseks, v.a tekstiil ja rõivad, mis on ladestatud prügilasse. Samas võib eeldada, et riiklik jäätmetatistika ei peegelda tegelikku olukorda Pärnu linnas, kuivõrd jäätmete vastuvõtul jäätmekäitluskohtadesse sorditakse jäätmed edasi jäätme/materjali põhised. Sellest tulenevalt võivad jäätmete koodid muutuda ning see omakorda mõjutab ka riikliku jäätmetatistikat.

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2021. aasta andmete alusel on esitatud tabelis 3. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed, sellele järgnevad biolagunevad jäätmed, paber ja kartong ning ohtlikud jäätmed. Ülejäänud jäätmeliikide osakaal liigiti kogutud jäätmetest on 1% või vähem.

Tabel 3. Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest Pärnu linnas 2021. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2021. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik % segaolme-jäätmetes ¹⁰	Arvutuslik kogus segaolme-jäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	41.8	0.3	17.83	2890.0	2931.8
Tekstiil ja rõivad	35.9	0.3	5.81	941.7	977.6
Biolagunevad jäätmed	2225.5	18.2	31.74	5144.7	7370.2
Klaas	0.0	0.0	6.43	1042.2	1042.2
Paber ja kartong	832.3	6.8	17.01	2757.1	3589.4
Puit	122.2	1.0	1.28	207.5	329.7
Metallid	116.6	1.0	2.33	377.7	494.3
Elektronika	125.2	1.0	0.89	144.3	269.5
Ohtlikud jäätmed	274.5	2.2	0.09	14.6	289.1
Pakendid	7912.8	64.6	31.65	5130.1	13042.9

Olmejäätmete liigiti kogumisel tekkekohas tuleb vastavalt keskkonnaministri 03.06.2022 määrusele nr 28 "Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" liigiti koguda vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste koodidele:

- 1) paber ja kartong (20 01 01);
- 2) plastid (20 01 39);
- 3) metallid (20 01 40);
- 4) klaas (20 01 02);
- 5) biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);
- 6) biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08);
- 7) bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
- 8) pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- 9) puit (20 01 38);
- 10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- 11) suurjäätmed (20 03 07);
- 12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- 13) ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)

¹⁰ Arvutusel võetud arvesse SEI Tallinn "Segaolmejäätmete koostise uuringu" põhjal saadud tulemusi vastavalt Eesti keskmisele (arvestades, et Pärnu linn koosneb nii linnalisest kui maapiirkondadest)
https://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuuringu_lopparuanne.pdf

14) ohtlikud jäätmed (jäätmehimistu alajaotises 20 01 tärniga "*" tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab keskkonnaministri määruse nr 28 §3 lg 1 järgi korraldama kõikide eelnimetatud jäätmeliikide liigiti kogumise. Riikliku jäätmetatistika andmete kohaselt ei ole 2021. aastal Pärnu linna haldusterritooriumilt kogutud majapidamistes tekkivaid klaasijäätmeid (katkised klaasnõud, vaasid, peeglid jms). Samas võib siinkohal tegemist olla statistilise eripäraga, kuna väga palju visatakse klaasijäätmeid klaaspakendikonteinerisse, mille tulemusel deklareeritakse nende jäätmete kogus pakendijäätmete all.

4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem

Pärnu linna haldusterritoorium on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga kolme jäätmeveopiirkonnana:

- **Piirkond I** - Pärnu jõe paremkaldale jäävad linnaosad (Tammiste, Rääma, Ülejõe, Vana-Pärnu);
- **Piirkond II** – Pärnu jõe vasakkaldale jäävad linnaosad (Raeküla, Papiniidu, Mai, Rannarajoon, Kesklinn);
- **Piirkond III** – Paikuse, Audru ja Tõstamaa osavallad.

Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikideks on segaolmejäätmed, vanapaber ja paberpakend, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed, suurjäätmed ning segapakendid (lisateenusena). Jäätmete vedamise ainuõigus on kõigis kolmes jäätmeveopiirkonnas perioodil 01.12.2022 – 31.08.2027 ettevõttel Ragn-Sells AS. Jäätmeveo ainuõigus tähendab seda, et veopiirkonnas võib olmejäätmete kogumise ja äraveo teenust osutada üksnes ainuõiguse saanud jäätmevedaja ning teised jäätmevedajad ei tohi antud veopiirkonnas teenuseid osutada. Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik piirkonnas asuvad jäätmevaldajad, nii eramajade omanikud, korteriühistud kui ka ettevõtjad.

Pärnu linna haldusterritooriumil asuvad järgmised jäätmete üleandmiskohad:

- Paikre sorteerimisjaam – Raba tn 39;
- Paikre prügila (Põlendmaa küla);
- Pärnu kesklinna jäätmevõtted: Metsa 1, Vana-Sauga tn, Raeküla linnaosas;
- Lavassaare jäätmevõtted;
- Tõstamaa jäätmevõtted;
- Audru ohtlike jäätmete kogumispunkt;
- Kõima küla vanarehvi jäätmete kogumispunkt.

Paikre sorteerimisjaamas (Raba tn 39) võetakse elanikelt vastu erinevaid liigiti kogutud olmejäätmeid, ohtlikke jäätmeid, elektroonikaromusid, pakendi- ja vanapaberijäätmeid, suurjäätmeid ning ehitusjäätmeid. Paikre prügilas võetakse lisaks eeltoodule vastu ka asbesti sisaldavaid ehitusjäätmeid.

Tõstamaa ja Lavassaare jäätmevõtted võetakse vastu ohtlikke jäätmeid, elektroonikajäätmeid ja suurjäätmeid, aga ka vanametalli, lehtklaasi, vanarehve, ehitus- ja lammutussegaprahti ning Tõstamaa jäätmevõtted ka asbesti sisaldavaid ehitusjäätmeid. Pärnu kesklinna jäätmevõtted võetakse Metsa 1 jäätmevõtted vastu ohtlikke jäätmeid ning kompleksseid elektri- ja elektroonikaseadmeid, Vana-Sauga ja Raeküla jäätmevõtted lisaks eeltoodule ka vanarehve ning keraamikajäätmeid.

Audru aleviku ohtlike jäätmete kogumispunktis võetakse eraisikutelt tasuta vastu patareisid ja akusid, luminecentslampe ja muud elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid (nt kraadiklaasid), aegunud ravimeid, laki-, värvi-, liimi-, lahusti- ning õlijäätmeid, kemikaale, tulekustuteid, ohtlike ainetega saastunud pakendeid aga ka elektri- ja elektroonikajäätmeid. Ravimijäätmeid on võimalik elanikel üle anda ka apteekidesse ning patareisid kauplustes või nende lähedal asuvatesse kogumiskastidesse.

Lisaks on taaskasutusorganisatsioonide poolt Pärnu linna haldusterritooriumile paigaldatud pakendikonteinerid eri liiki pakendite kogumiseks (täpsem ülevaade pakendite kogumiskohtadest on

esitatud ptk-s 4.3.1). Paikre OÜ poolt on Pärnu keskuslinna paigaldatud järgmistesse asukohtadesse ka vanapaberi kogumismahutid:

- Raba pood
- Kirsi 34
- Lina/Oja nurgal
- Oja kauplus (Tähe 5)
- Rääma/ V. Rääma
- Allika tn 2
- Astri-Piiri nurgal
- Noorte Väljaku parkla
- Tallina mnt . Apteegi parkla
- Havi tn
- Rõugu 24A U.V Sauga
- Õli/Vahe 13A U.V Sauga
- Vana-Sauga bussipeatus
- Vana-Pärnu kalmistu
- Vana-Pärnu lõpp-peatus Haapsalu mnt 37/39
- Mauri tehnikula
- Emajõe tn 15
- Kalda 2 parkla/ kesklinna sild
- Ammende Villa (taga)
- Pärna 12, Estonia
- Roosi tn parkla
- Suur Sepa 16 Linnavalitsuse juures
- Suur-Sepa/Väike Posti (Vana Turu taga)
- Ringi/Nikolai tn (uisuväljak)
- Bussijaam Alko (Pikk/Aia)
- Jalaka tn parkla
- Henno 7
- Riia mnt 74 (Coop parkla)
- Paju park (Karjamaa/Kooli)
- Tammsaare 26
- Metsa tn jäätmepunkt
- Raja 8 vastas
- Raeküla Jäätmepunkt (Kalevi/Lääne)
- Tammiste hooldekodu
- Kaubajaama tee 1C
- Sillakeskus

Kord aastas korraldatakse Pärnu linna haldusterritooriumil kogumisringe eterniidijätmete. Korduskasutatavaid esemeid on võimalik aastaringselt üle anda Uuskasutuskeskuse Pärnu kogumismajja.

4.3 Pakend

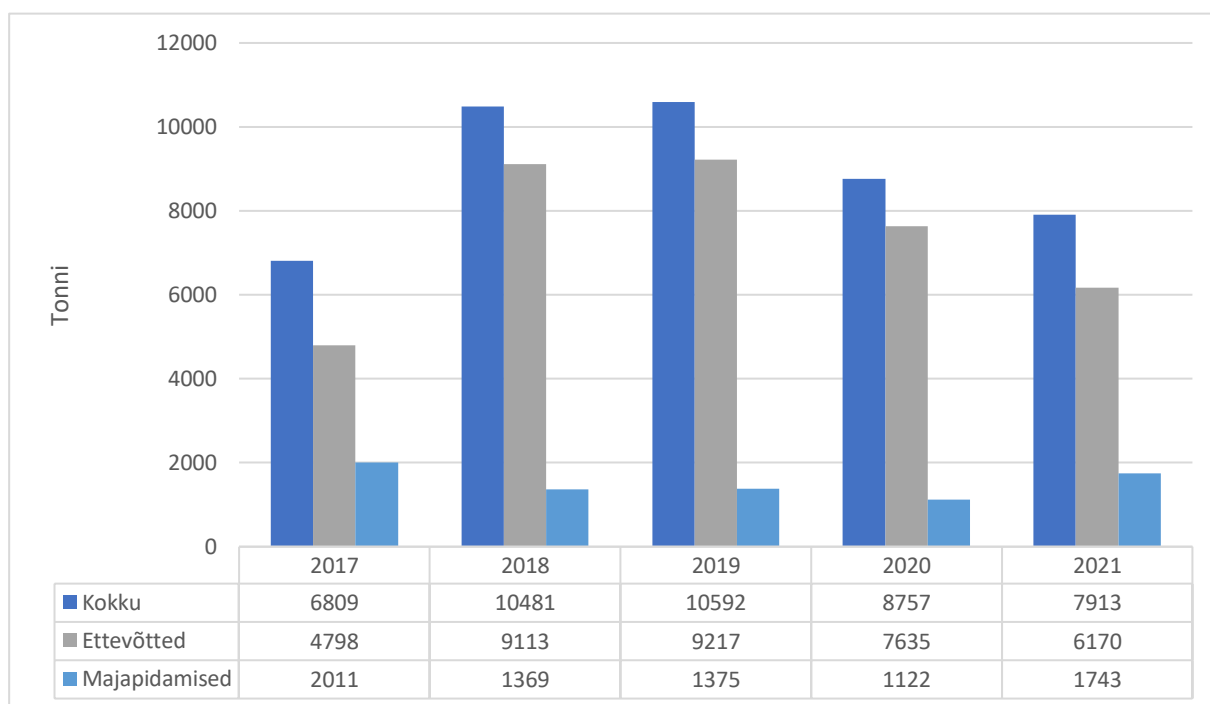
Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks ja esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavad ühekorrapakendeid.

Pakendijääde on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeks. Pakendijätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

Pakendiseadus kehtestab nõuded pakendi ja pakendijäätmete kasutamisele, soodustades sellega pakendi või pakendimaterjali ringlust ja taaskasutamist. Pakendid ja nendest tekkivad jäätmed on üheks oluliseks aspektiks, millele viimasel ajal tähelepanu on pööratud. Suur osa pakendijäätmetest on ühekorrapakendid, mille taaskasutamise süsteem on arendamisel. Korraldatud on alkoholi- ja joogipakendite (klaas-, plast- ja metallpakendite) kogumine, sorteerimine ja taaskasutamine, millele andis tõuke pakendiaktsiisi seadus ja pakenditele kehtestatud tagatiraha süsteem (niinimetatud pandipakendid).

Pakendijäätmed moodustavad olulise osa olmejäätmetest ja prognooside kohaselt pakendijäätmete osatähtsus kasvab. Sihtasutus Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse uuringutulemuste põhjal arvatud Pärnu linna pakendijäätmete sisaldus segaolmejäätmetes on 31.65%. Pakendijäätmete arvutuslik koguteke Pärnu linna haldusterritooriumil (liigiti kogutud + segaolmejäätmete hulgas olevad pakendijäätmed) oli sellest lähtuvalt 2021. aastal 13 043 tonni.

Pärnu linna haldusterritooriumilt koguti 2021. aastal pakendijäätmeid ligi 7 913 tonni. Pakendijäätmete osakaal kõigist liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmetest moodustas 2021. aastal ligi 65% ehk valdav enamus kogutud olmejäätmetest moodustasid pakendijäätmed. Eriliigiliste pakendite hulk moodustas kogu liigiti kogutud pakendijäätmete hulgast 2021. aastal 81% ning on seejuures võrreldes perioodi algusega mõnevõrra langenud (2017. aastal oli eriliigiliste pakendite osakaal 90.5%). [Tegu on siiski üsna hea näitajaga.](#)

Joonis 5. Pärnu linna haldusterritooriumilt kogutud pakendijäätmed aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Jooniselt 5 nähtub, et liigiti kogutud pakendijäätmete tekkekogus on Pärnu linna haldusterritooriumil viie aasta jooksul suurenenud. Oluliselt rohkem pakendijäätmeid on kogutud ettevõtetelt kui majapidamistelt.

Pärnu linna haldusterritooriumilt kogutud pakendijäätmete kogused pakendiliikide ja koguste kaupa on esitatud jäätmekava lisa 2.

4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pakendiseadus lähtub tootjavastutuse põhimõttest, mis tähendab, et pakendiettevõtjad (pakendajad, maaletoojad, sisuliselt ka kaubandus) on kohustatud tasuta tagasi võtma kõik pakendid, mis on turule toodud. Pakendiseaduse § 20 alusel on pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja -pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile. Sellest tulenevalt peab olema müügikohtades informatiivne teade tarbijatele pakendi tagasivõtmise kohast (lähima pakendijäätme vastuvõtupunkti või konteineri asukoht).

Ettevõtte võib pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist korraldada ise või delegeerida oma kohustused akrediteeritud tootjavastutusorganisatsioonidele, kes korraldavad pakendikonteinerite paigalduse ja tühjendamise.

Pakendiseaduse kohaselt on tarbija kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuetele.

Pakendiseaduse alusel on akrediteeritud üks tagatisrahaga pakendite kogumisega tegelev taaskasutusorganisatsioon (Eesti Pandipakend OÜ) ja kolm peamiselt konteinerite kaudu kogutava muu müügipakendiga tegelevat taaskasutusorganisatsiooni - MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO).

Eesti Pandipakendi andmetel (seisuga 02.05.2023) asuvad pandipakendi tagastuspunktid Pärnu linna haldusterritooriumil järgmistes asukohtades:

- Aruvälja kauplus, Pärnu MÜ;
- Audru pood, RRLeht AS;
- Bestri Pood, Rael kaubad OÜ;
- Härma Rimi Mini, Pandipakendi automatiseeritud käitlussüsteem OÜ;
- Jõõpre pood, RRLeht AS;
- Kanpol, Pandipakendi automatiseeritud käitlussüsteem OÜ;
- Laine Selver, Selver AS;
- Lindi Kauplus, Pärnu MÜ;
- Mai Selver, Selver AS;
- Oja Selver, Selver AS;
- Olevi pood, RRLeht AS;
- Paikuse Konsum, Vändra TÜ.
- Pootsi pood, Pootsel OÜ;
- Port-Artur Konsum, Saarema TÜ;
- Promo Cach & Carry Pärnu, Sanitex OÜ;
- Pärnu Hyper Rimi, Rimi Eesti Food AS;
- Pärnu Lille pood, RRLeht AS;
- Pärnu Maksimarket, Harju TÜ;
- Pärnu Riia mnt Lidl, Lidl Eesti OÜ;
- Pärnu Riia mnt Maxima, Pandipakendi automatiseeritud käitlussüsteem OÜ;
- Pärnu turu Rimi supermarket, Rimi Eesti Food AS;
- Rae pood, RRLeht AS;
- Saare kauplus, Nektar L OÜ;
- Suurejõe Selver, Selver AS;
- Tiina Konsum, Vändra TÜ;

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

- Tõstamaa Kauplus, Pärnu MÜ;
- Vana-Pärnu Selver ABC, Selver AS;
- Ülejõe Rimi Mini, Rimi Eesti Food AS;
- Ülejõe Selver, Selver AS;

Pärnu linnas asuvate pakendikonteinerite asukohad on esitatud tabelis 4. Pakendikonteinerite asukohad on võetud taaskasutusorganisatsioonide veebilehekülgedelt seisuga 02.05.2023.

Tabel 4. Pakendikonteinerite paiknemine Pärnu linnas (seisuga 02.05.2023)

Objekti aadress	Konteineri maht	Liik
Tootjavastutusorganisatsioon (TVO)		
Ahaste küla, Ahaste tee, kahekordsete majade vahel	1,1	Segapakend
Audru alevik, Kukeseene tee	1,1	Segapakend
Audru alevik, Meremetsa	1,5	Segapakend
Audru alevik, Muti ringtee	1,1	Segapakend
Audru alevik, Tiigi tänav	4,5	Segapakend
Jõõpre küla, Aisa tee 2	1,5	Segapakend
Jõõpre küla, Aisa tee 2	1,1	Segapakend
Jõõpre küla, Kooli kelder	1,1	Segapakend
Kihlepa küla, Saare tee	1,1	Segapakend
Kõima küla, Keskuse tee 16b	1,1	Segapakend
Lavassaare, Pärna 10	2,5	Segapakend
Lemmetsa küla, 19118 Audru-Sanga tee	1,1	Segapakend
Liu küla, 1590075 Rüssa tee	1,5	Segapakend
Liu küla, Audruranna tee 14	1,5	Segapakend
Paikuse alevik, 5680001 Keraamika tänav L1 (majade 10 ja 12 vahel)	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, 5680005 Teeveere tänav L2	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, 5680034 Männiku tänav	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, Kastani vkt 10	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, Kooli tee 6	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, Kooli tee 7	0,66	Segapakend
Paikuse alevik, Pärnade pst 8	0,66	Segapakend
Papsaare küla, Kahva tee 2	1,5	Segapakend
Pootsi küla, 19101 Audru-Tõstamaa-Nurmsi tee	1,1	Segapakend
Põldeotsa küla, Põldeotsa tee	1,1	Segapakend
Põldeotsa küla, Põldeotsa tee	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Aisa-Tammsaare nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Aisa-Tammsaare nurk	2	Papp- ja paberpakend
Pärnu linn, Aisa-Tammsaare nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Aisa-Tammsaare nurk	1,1	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Kaevu tänav 39	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Kaevu tänav 39	2	Papp- ja paberpakend
Pärnu linn, Kaevu tänav 39	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Kuldse Kodu tänav 3	2	Klaaspakend

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

Pärnu linn, Kuldse Kodu tänav 3	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Kuldse Kodu tänav 3	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Männi-Mäe nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Männi-Mäe nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Männi-Mäe nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Niidu tänav 5	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Niidu tänav 5	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Niidu tänav 5	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Papiniidu tänav 27	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Papiniidu tänav 27	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Papiniidu tänav 27	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Papli-Tammsaare nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Papli-Tammsaare nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Papli-Tammsaare nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Põllu-Kesk nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Põllu-Kesk nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Põllu-Kesk nurk	1,1	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Põllu-Kesk nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Riia maantee 90	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Riia maantee 90	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Riia maantee 90	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Riia mnt-Liiva nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Riia mnt-Liiva nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Riia mnt-Liiva nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Suur-Jõekalda tänav 1	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Suur-Jõekalda tänav 1	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Suur-Jõekalda tänav 1	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Telliskivi tänav 26	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Telliskivi tänav 26	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Telliskivi tänav 26	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Tormi-Merimetsa nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Tormi-Merimetsa nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Tormi-Merimetsa nurk	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Tormi-Merimetsa nurk	1,1	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Vana-Sauga tänav 27a	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Vana-Sauga tänav 27a	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Vana-Sauga tänav 27a	2	Plast- ja metallpakend
Pärnu linn, Õuna-Tamme nurk	2	Klaaspakend
Pärnu linn, Õuna-Tamme nurk	2	Papp-ja paberpakend
Pärnu linn, Õuna-Tamme nurk	2	Plast- ja metallpakend
Seliste küla, Pargi	1,1	Segapakend
Silla küla, 5680063 Jõekalda tee L4	0,66	Segapakend
Tõstamaa alevik, 8260101 Metsa tänav	4,5	Segapakend
Tõstamaa alevik, Kalli mnt 1	1,1	Segapakend

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

Tõstamaa alevik, Ringi tn 2a // Katlamaja	1,1	Segapakend
Tõstamaa alevik, Varbla mnt 3 (Rahvamaja)	0,66	Segapakend
Tõstamaa alevik, Varbla mnt 3 (Rahvamaja)	0,66	Segapakend
Eesti Pakendiringlus (EPR):		
Lavassaare alev	3	Klaaspakendi jäätmed
Lavassaare alev	1,1	Segapakend
Lavassaare alev, Pärna tn 10	4,5	Paber- ja kartongpakend
Lavassaare alev, Võidu 12	3	Klaaspakendi jäätmed
Lavassaare alev, Võidu 12	1,1	Segapakend
Lavassaare alev, Võidu tn 2	2,5	Paber- ja kartongpakend
Lavassaare alev, Võidu tn 2	4,5	Paber- ja kartongpakend
Paikuse alev	3	Klaaspakendi jäätmed
Paikuse alev	0,66	Segapakend
Paikuse alev, Kooli tee 11	0,66	Paber- ja kartongpakend
Paikuse alev, Kooli tee 11	0,66	Segapakend
Paikuse alev, Pärnade pst 9	0,66	Paber- ja kartongpakend
Paikuse alev, Pärnade pst 9	0,6	Segapakend
Paikuse alev, Tiigi tn 2	0,6	Segapakend
Pärnu linn, A. H. Tammsaare pst 22d	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, A. H. Tammsaare pst 22d	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Emajõe 15	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Emajõe 15	4,5	Segapakend
Pärnu linn, Haapsalu mnt 39	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Haapsalu mnt 39	1,1	Segapakend
Pärnu linn, J. V. Jannseni tn 7c	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, J. V. Jannseni tn 7c	4,5	Segapakend
Pärnu linn, Kirsi 19	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Kirsi 19	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Liblika 6	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Liblika 6	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Lootsi 1	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Lootsi 1	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Mai 53	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Mai 53	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Mai 6a	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Mai tn 4	2,5	Paber- ja kartongpakend
Pärnu linn, Oja 114	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Oja 114	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Papiniidu 42	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Papiniidu 42	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Papiniidu tn 8	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Piiri 21c	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Piiri 21c	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Pärna 12	5	Klaaspakendi jäätmed

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

Pärnu linn, Pärna 12	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Rannametsa 5	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Rannametsa 5	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Riia mnt 131	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Riia mnt 131	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Suur-Jõe tn 44a	1,5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Suur-Jõe tn 57	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Suur-Jõe tn 57	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Suur-Sepa tn 12	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Suur-Sepa tn 12	4,5	Segapakend
Pärnu linn, Tallinna mnt 93A	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Tallinna mnt 93A	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Uus-Sauga tn 41a	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Uus-Sauga tn 41a	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Vahe 13a	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Vahe 13a	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Vana- Rääma 13	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Vana- Rääma 13	4,5	Segapakend
Pärnu linn, Vana-Sauga tn 38a	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Vana-Sauga tn 38a	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Väike Sepa/ Kõie	1,1	Segapakend
Pärnu linn, Väike-Posti tn 2b	5	Klaaspakendi jäätmed
Pärnu linn, Väike-Posti tn 2b	1,1	Segapakend
Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO):		
Audru alevik, Oja tänav (Rebase poe lähistel)	2,5	Segapakend
Audru alevik, Pärna allée 5b	4,5	Segapakend
Audru alevik, Pärna allée 5b	2,5	Segapakend
Audru alevik, Tamme tänav	2,5 (3tk)	Segapakend
Audru, Audru kool	2,5	Segapakend
Jõõpre küla, Jõõpre rahvamaja parkla	2,5	Segapakend
Kastani vk 9, Paikuse alev - teiste konteinerite juures (PAI poe juurest alla sõita)	2,5	Segapakend
Lavassaare, Mäe 7	1,1	Segapakend
Lavassaare, Pärna 12	2,5	paber papp
Lavassaare, Pärna 12	2,5	Segapakend
Lavassaare, Võidu 1 (lasteaed-alkkool)	2,5	Segapakend
Lindi küla, Oru tee 1 juures	2,5	Segapakend
Lindi küla, Tõstamaa mnt ääres, kaupluse juures	1,1	paber papp
Lindi küla, Tõstamaa mnt ääres, kaupluse juures	2,5	Segapakend
Paikuse alev, Paide mnt 19 /söökla	2,5	Segapakend
Paikuse alev, Pärnade pst 11, Paikuse vallamaja	1,1	Segapakend
Paikuse alev, Tiigi 2, Paikuse Päevakeskus	0,6	Segapakend
Paikuse, Pärnade pst 14, Paikuse alevik - teiste konteinerite juures maja nurgal	2,5	Segapakend
Papsaare, Meremetsa elamuala	1,1	paber papp

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

Papsaare, Meremetsa elamuala	1,1 (3tk)	Segapakend
Papsaare,Haapsalu mnt 43 (Maksimarket-taarapunkti juures)	3	Klaaspakend
Pärnu, Eeslinn, Paju 5 (Paju park)	3	Klaaspakend
Pärnu, Eeslinn, Paju 5 (Paju park)	0,6	paber papp
Pärnu, Eeslinn, Paju 5 (Paju park)	3	Segapakend
Pärnu, Eeslinn, Riia 76/84 (Konsum)	3	Klaaspakend
Pärnu, Eeslinn, Riia 76/84 (Konsum)	0,6	paber papp
Pärnu, Eeslinn, Riia 76/84 (Konsum)	3	Segapakend
Pärnu, Eeslinn, Roosi tn parkla	3	Klaaspakend
Pärnu, Eeslinn, Roosi tn parkla	3	Segapakend
Pärnu, Kesklinn, Kesklinna silla kõrval olev parkla	3	Klaaspakend
Pärnu, Kesklinn, Kesklinna silla kõrval olev parkla	3	Segapakend
Pärnu, Papiniidu, Mai 17/19	3	Klaaspakend
Pärnu, Papiniidu, Mai 17/19	3	Segapakend
Pärnu, Papiniidu, Metsa 15	3	Klaaspakend
Pärnu, Papiniidu, Metsa 15	3	Segapakend
Pärnu, Papiniidu, Papiniidu 33	3	Klaaspakend
Pärnu, Papiniidu, Papiniidu 33	3	Segapakend
Pärnu, Papiniidu, Raja 8 vastas (Koidula kooli staadion)	3	Klaaspakend
Pärnu, Papiniidu, Raja 8 vastas (Koidula kooli staadion)	0,6	paber papp
Pärnu, Papiniidu, Raja 8 vastas (Koidula kooli staadion)	3 (2tk)	Segapakend
Pärnu, Papiniidu, Ravi 2	3	Klaaspakend
Pärnu, Papiniidu, Ravi 2	3	Segapakend
Pärnu, Pikk ja Aia tn nurk	0,6	paber papp
Pärnu, Raeküla, Lääne/Kalevi pst ääres oleva jäätmepunkti juures	3	Klaaspakend
Pärnu, Raeküla, Lääne/Kalevi pst ääres oleva jäätmepunkti juures	3 (3tk)	Segapakend
Pärnu, Raeküla, Mai 28b	3	Klaaspakend
Pärnu, Raeküla, Mai 28b	3 (2tk)	Segapakend
Pärnu, Rääma, Hariduse 3 (Raba kauplus)	3	Klaaspakend
Pärnu, Rääma, Hariduse 3 (Raba kauplus)	3	Segapakend
Pärnu, Rääma, Jaama 1c	3	Klaaspakend
Pärnu, Rääma, Jaama 1c	3	Segapakend
Pärnu, Rääma, Lina ja Oja tn nurk	3	Klaaspakend
Pärnu, Rääma, Lina ja Oja tn nurk	3 (2tk)	Segapakend
Pärnu, Rääma, Männi ja Rohu tn nurk	3	Klaaspakend
Pärnu, Rääma, Männi ja Rohu tn nurk	3	Segapakend
Pärnu, Vana-Pärnu, Põllu ja Haapsalu mnt nurk	3	Klaaspakend
Pärnu, Vana-Pärnu, Põllu ja Haapsalu mnt nurk	3	Segapakend
Pärnu, Ülejõe, Jannseni 4/6	3	Klaaspakend
Pärnu, Ülejõe, Jannseni 4/6	3	Segapakend
Pärnu, Ülejõe, Jannseni ja Havi tn nurk	3	Klaaspakend
Pärnu, Ülejõe, Jannseni ja Havi tn nurk	3	Segapakend
Pärnu, Ülejõe, Noorte väljaku parkla	3	Klaaspakend

Pärnu, Ülejõe, Noorte väljaku parkla	3	Segapakend
Pärnu, Ülejõe, Rõugu 24a	3	Klaaspakend
Pärnu, Ülejõe, Rõugu 24a	3 (2tk)	Segapakend
Seljametsa, kortermajade vahel (Seljametsa katlamaja juures, enne garaaže)	2,5 (2tk)	Segapakend
Seljametsa, Seljametsa lasteaed - algkool	0,6	Segapakend
Tõhela rahvamaja (Kalli-Tõstamaa-Värati mnt)	2,5	paber papp
Tõhela rahvamaja (Kalli-Tõstamaa-Värati mnt)	2,5	Segapakend
Tõstamaa, Keskkooli (mõisa) juures	2,5	paber papp
Tõstamaa, Keskkooli (mõisa) juures	2,5	Segapakend
Tõstamaa, Nooruse tn 1	2,5	paber papp

2023. aasta maikuu seisuga on taaskasutusorganisatsioonide andmetel Pärnu linna haldusterritooriumil pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks paigaldatud Pakendiseadusele vastavaid kogumiskohti järgnevalt:

- Tootjavastutusorganisatsioon (TVO): **44 kogumiskohta** (neist 29 kogumiskohas on olemas segapakendite konteiner ning 15 kogumiskohas eraldi klaasi-, papp- ja paberpakendi ning plast- ja metallpakendi konteinerid).
- Eesti Pakendiringlus (EPR): **29 kogumiskohta** (neist 25 kogumiskohas on lisaks segapakendite konteinerile olemas ka klaaspakendikonteiner ning 2 kogumiskohas on lisaks segapakendite konteinerile olemas paber- ja kartongpakendite konteiner). Lisaks on EPR paigaldanud Pärnu linna haldusterritooriumile täiendavalt 3 klaaspakendikonteinerit ning 3 paber- ja kartongpakendikonteinerit, mis Pakendiseaduse mõistes ei moodusta eraldi kogumiskohta, kuid aitab täiendavalt pakendijäätmeid kokku koguda ja taaskasutusse suunata.
- Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO): **40 kogumiskohta** (neist 3 kogumiskohas on lisaks segapakendite konteinerile olemas ka klaas- ning paber- ja papp-pakendikonteiner, 17 kogumiskohas on lisaks segapakendite konteinerile olemas klaaspakendikonteiner ning 5 kogumiskohas on lisaks segapakendite konteinerile olemas paber- ja papp-pakendikonteiner). Lisaks on ETO paigaldanud Pärnu linna haldusterritooriumile täiendavalt 1 klaaspakendikonteineri ning 1 paber- ja kartongpakendikonteineri.

Lisaks on Pärnu linna elanikel võimalik liituda TVO poolt pakutava pakendikotiteenusega, mis seisneb pakendijäätmete tekkekohalt üleandmisel. Liitumine on eramajapidamistele vabatahtlik. Kõik korteriühistud on kohustatud pakendijäätmeid tekkekohalt üle andma vabaturu tingimustel, st korteriühistutel on võimalik valida, millisel ettevõttel pakendijäätmete vedu tellitakse.

Pakendijäätmed on liidetud kõikides veopiirkondades ka korraldatud jäätmeveo teenusega. Tegemist on lisateenusega ning jäätmevaldajatel ei ole kohustus sellega liituda.

4.4 Biolagunevad jäätmed (sh kalmistujäätmed)

Biolagunevad jäätmed on aeroobselt või anaeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp ning biojäätmed, mille alla kuuluvad aia- ja haljastujäätmed ning kodumajapidamises, jaemüügikohas, tootlustusasutuses ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed.

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse läbiviidud uuringu tulemuste kohaselt moodustas 2020. aastal biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes Eesti keskmisena 31.74%. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks olmejäätmete hulgast tuleb biojäätmed eraldi koguda ning suunata kompostimisele.

Biologunevate jäätmete ringlussevõtuks ei ole seni seatud Eesti ega Euroopa Liidu tasandil sihtarve.¹¹ Sihtarv on kehtestatud olmejäätmetele, mille hulka kuuluvad ka biologunevad köögi- ja sööklajäätmed ning aia- ja haljastujäätmed. Jäätmeseadusega on seatud piirang biologunevate jäätmete ladestamisele. **Jäätmeseaduse §134 alusel** ei tohi alates 2020. aastast prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biologunevaid jäätmeid üle 20 massiprotsendi.

Tabel 5. Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtelt (E) ja majapidamistelt (M) kogutud biojäätmed aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Kood	Jäätmeliik	2017		2018		2019		2020		2021	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 08	Biologunevad köögi- ja sööklajäätmed	0.2	18	151	339	156	342	179	346	209	370
20 02 01	Biologunevad jäätmed	1156	832	255	838	556	931	489	1093	480	1167

Riikliku jäätmestatistika alusel on Pärnu linna haldusterritooriumilt liigiti kogutud biologunevate köögi- ja sööklajäätmete kogus viimasel viiel aastal nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses pidevalt kasvanud. Biologunevate aia- ja haljastujäätmete osas on ettevõtete jaotuses esinenud ebakorrapärasust, kuid majapidamiste jaotuses on aia- ja haljastujäätmete tekkekogus aasta-aastalt suurenenud. Biojäätmete aastane tekkekogus viimasel viiel aastal on olnud Pärnu linna haldusterritooriumil vahemikus 1 583 - 2 226 tonni.

Tõenäoliselt on siiski Pärnu linna haldusterritooriumil tekkivate biojäätmete kogus märgatavalt suurem, sest kohalik majapidamistes toimuv kompostimine ei kajastu jäätmestatistikas, samuti satub jätkuvalt suur osa majapidamiste biojäätmetest segaolmejäätmete hulka.

Segaolmejäätmete sekka sattuvate biologunevate jäätmete koguste vähendamiseks tuleb propageerida nende kohapealset kompostimist ja arvestada sellega, et juba alates 01. jaanuarist 2008 on haljastujäätmete panek olmeprügi hulka keelatud. Lisaks rakendub alates 2023. aasta 31. detsembrist jäätmeseadusega biojäätmete kogumiskonteineri omamise kohustus nendele jäätmevaldajatele, kellel puudub kompostimisvõimalus.

Kalmistutel tekkivad jäätmed sisaldavad samuti väga suures ulatuses biologunevaid haljastujäätmeid. Pärnu linna haldusterritooriumil asub kokku 14 kalmistut. Kalmistutel on eraldi konteinerid segaolmejäätmete tarbeks ning kalmistutel tekkivad aia- ja haljastujäätmed kogutakse kokku eraldi mahutitesse ning antakse üle vastavat keskkonnaluba omavale jäätmekäitlejale.

4.4.1 Biologunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pärnu linna elanikel on võimalik biojäätmeid (köögi- ja sööklajäätmed ning aia- ja haljastujäätmed) üle anda korraldatud jäätmeveo raames. Köögi- ja sööklajäätmete äraveo minimaalne sagedus tiheasustusosal ja tihedalt hoonestatud asustatud alal on üks kord nädalas. Aia- ja haljastujäätmete äravedu toimub tiheasustusosal ja tihedalt hoonestatud asustatud alal ajavahemikus 01.04-30.11 kaks korda kuus. Hajaasustuses tuleb biojäätmeid kompostida.

Lisaks on Pärnu linna elanikel võimalik biojäätmeid üle anda Paikre sorteerimisjaama ja Paikre prügilasse. Paikre prügilas asub ka biojäätmete kompostimisplats, kus toimub nende jäätmete edasine käitlemine.

Pärnu linna territooriumil kehtiv jäätmehoolduseeskiri sätestab nõuded biologunevate jäätmete liigiti kogumisele ja kompostimisele. Jäätmehoolduseeskirja järgi on jäätmevaldajal kohustus koguda biojäätmed eraldi ning kompostida oma kinnistul vastavalt eeskirja nõuetele. Kui kompostimine ei ole võimalik, tuleb biojäätmed koguda eraldi konteinerisse ning anda üle jäätmevedajale.

¹¹ Riigi jäätmekava 2022-2028 eelnõu. 2023

Jäätmehoolduseeskirja järgi on lubatud biolagunevaid jäätmeid kompostida oma kinnistu piires või samale omanikule kuuluval kinnistul sama asula piires. Lahtiselt kompostihunnikutes võib komposteerida üksnes biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid. Biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid võib tiheasustusel ja tihedalt asustatud hoonestatud elamualal asuval kinnistul kompostida ainult kinnises kahjurite ja lindude eest kaitstud kompostis. Kompostiaun ja komposter peavad paiknema vähemalt 3 meetri kaugusel naaberkinnistust, kui naabrid ei lepi kokku teisiti ja vähemalt kümne meetri kaugusel kaevust ja väljaspool sanitaarkaitseala. Kompostitavat materjali peab paigutama, ladustama ja käitlema tervisele ja ümbruskonnale kahjutult ning nii, et see ei põhjustaks kahjurite ja haisu levikut. Biojäätmete kompostimisel tuleb tagada, et toimuksid aeroobsed lagunemisprotsessid. Korrastamata, roiskuva, haisva, prügise, taimehaigusi levitava, keskkonnale või tervisele ohtliku ning mitesobivasse kohta rajatud kompostimiskoha peab likvideerima selle omanik omal kulul.

4.5 Ehitus- ja lammutusjäätmek

Ehitus- ja lammutusjäätmek on jäätmed, mis tekivad ehitiste või nende osade rajamisel, lammutamisel, renoveerimisel või restaureerimisel.

Ehitusjäätmek hulka kuuluvad puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmed, sealhulgas need, mis sisaldavad asbesti ja teisi ohtlikke jäätmeid ning väljaveetav pinnas, mis tekib ehitamisel ja remontimisel (edaspidi ehitamisel) ning mida ehitusobjektile tööde tegemiseks ei kasutata.

Euroopa Komisjoni poolt on liikmesriikidele seatud sihtarv, mille kohaselt tuleb alates 1. jaanuarist 2020 taaskasutada 70% tekkinud ehitus- ja lammutusjäätmek. Tegu on ühega vähestest riikliketest jäätmemajanduslikest eesmärkidest, mis on täidetud (2020. aastal oli näitaja 84%).

Pärnu linna haldusterritooriumilt on liigiti kogutud ehitusjäätmek viimasel viiel aastal kogu ehitusjäätmek tekkest moodustanud 80-92%. Tegemist on üsna hea näitajaga. Ehitus- ja lammutusjäätmek tekitajateks on eelkõige ettevõtted ning nende teke on aastate lõikes olnud üsna kõikum. Aastane jäätmekogus on jäänud viimasel viiel aastal vahemikku 33 775 – 116 519 tonni.

2021. aastal tekkis Pärnu linna haldusterritooriumil kokku 61 656 tonni ehitus- ja lammutusjäätmek. Lisaks transporditi või imporditi linna haldusterritooriumile ehitus- ja lammutusjäätmek 12 974 tonni. Ehitus- ja lammutusjäätmek taaskasutati kokku 39 186 tonni, mis moodustab ligi 53% kogu Pärnu linna haldusterritooriumil tekkivatest või linna transporditud/imporditud jäätmek. Peamiselt taaskasutati betooni- ja tellisejäätmek, ehitusmetalli ning kivi ja pinnasejäätmek.

Alates 2020. aastast tuleb jäätmeseaduse kohaselt ehitus- ja lammutusjäätmek taaskasutada vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmek kogumassist kalendriaastas. Samas ei ole antud nõuet võimalik omavalitsusüksuse põhiselt hinnata kuivõrd jäätmekstatistika ei kajasta kui palju konkreetsest omavalitsusest tekkinud jäätmekest läks taaskasutusse teistes omavalitsusüksustes.

Jäätmekaruannete kohaselt Pärnu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmek liigid ja kogused on esitati jäätmekava lisas 3.

Võib eeldada, et tekkivad ehitus- ja lammutusprahi kogused on tegelikkuses suuremad kui ametlikus statistikas kajastub, kuna eeskätt majapidamistes tekkivatest ehitusjäätmekest käideldakse suur osa segaolmejäätmekena või taaskasutatakse kohapeal.

Kuna ehitus- ja lammutusjäätmek teke sõltub suuresti ehitustegevuse aktiivsusest, mis on sõltuvuses majanduslikust heaolust, on oodata ka edaspidi ehitus- ja lammutusjäätmek koguse osas ebastabiilsust.

4.5.1 Ehitus- ja lammutusjäätmek kogumis- ja käitlussüsteem

Pärnu linna (haldusüksuse) elanikel on võimalik ehitus- ja lammutussegaprahti üle anda Paikre prügilasse ja Paikre sorteerimisjaama ning Tõstamaa ja Lavassaare jäätmekpunktidesse. Liigiti kogutud

ehitus- ja lammutusjätmeid on võimalik üle anda Paikre prügilasse. Sorteerimisjaamas võetakse liigiti kogutud ehitusjätmetest vastu üksnes ehituspuitu, klaasi ja plasti. Asbesti sisaldavaid ehitusjätmeid on võimalik üle anda Paikre prügilasse ning Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktidesse.

Lisaks on võimalik erinevatelt teenusepakkujatelt tellida ehituse perioodiks ehitusjätmete konteinereid ja nende äravedu.

Vastavalt Pärnu linnas kehtivale jäätmehoolduseeskirjale tuleb ehitusjätmed koguda liikidesse nende tekkekohal kui ehitusjätmeid tekib eeldatavasti kokku üle 10 m³, kasutades selleks vastavalt tähistatud mahuteid või selleks eraldatud ala ehitusobjektidel. Liigiti tuleb koguda vähemalt puit, kiletamata paber ja kartong, metall, mineraalsed jätmed (tellised, krohv, betoon jms), klaas, pinnas, kile ja muud plastijätmed, ohtlikud jätmed liikide kaupa, korduskasutuseks sobivad materjalid, pakendid, ehitus- ja lammutuspraht ja segaolmejätmed. Ehitusjätmed tuleb korduskasutuseks ette valmistada või taaskasutada ning kõrvaldada võib ainult selliseid jätmeid, mille taaskasutamine pole võimalik.

Ohtlikud ehitusjätmed tuleb koguda liikide kaupa eraldi. Muuhulgas tuleb eraldi koguda asbesti sisaldavad jätmed (eterniiti, asbesttsementplaate, asbesttsementtorusid, isolatsioonimaterjali), järgides asbesti sisaldavate jätmete käitlusnõudeid, värvi-, laki-, liimi- ja vaigujätmed, sh nende jääke sisaldav taara ja nimetatud jätmetega immutatud materjalid, naftaprodukte sisaldavad jätmed (tõrvapapp, immutatud isolatsioonimaterjal, tõrva sisaldav asfalt), ohtlikke aineid sisaldav ehitusmaterjal ning saastunud pinnas. Vedelad ohtlikud jätmed, sh värvid, lakid, lahustid, liimid jne ning nende jäägid tuleb koguda nende alpakendisse või vastavalt märgistatud kindlalt suletavasse konteinerisse. Ohtlike ehitusjätmete kogumiseks kasutatavad mahutid peavad olema märgistatud ja lukustatavad või valvatavad.

4.6 Ohtlikud jätmed

Ohtlikud jätmed on jätmed, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale. Ohtlike jätmete ringlussevõtuks ei ole seni seatud Eesti ega Euroopa Liidu tasandil sihtarve.

Pärnu linna haldusterritooriumi ohtlike jätmete teke ja käitlemine on kajastatud tabelis 6. Ohtlike jätmete tekkekogus on viimase viie aasta jooksul aasta-aastalt suurenenud. 2018. aastal on transporditud Pärnu linna haldusterritooriumile märkimisväärne kogus (39.7 tonni) M1 ja N1 kategooria romusõidukeid, mis on suunatud taaskasutamisele.

Tavaliselt transporditakse Pärnu linna haldusterritooriumile taaskasutamise eesmärgil õlipüünisetteid ja mootorivanaõli ning ladestamise eesmärgil asbesti sisaldavaid ehitusjätmeid. Lisaks taaskasutatakse Pärnu linnas (haldusüksuses) tekkivatest ohtlikest jätmetest näiteks orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid sisaldavaid värvi- ja lakijätmeid, õli vesiemulsioonide setteid, ohtlike ainetega saastunud pakendeid, kasutatud filtrimaterjale ja absorbente, romusõidukeid ja nende kasutuselt kõrvaldatud osi ning õli sisaldavaid jätmeid. Pärnu linna haldusterritooriumilt eksporditakse ohtlikest jätmetest peamiselt mootorivanaõli ning kasutuselt kõrvaldatud suuri olmeseadmeid, mis sisaldavad klorofluorosüvesinikke.

Tabel 6. Pärnu linnas kogutud ohtlikud jätmed (kõik * jäätmekoodid) aastatel 2017-2021 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Ladestatud prügilasse	Transport välja	Eksport
2017	2 197	2 622	817	1 653	1 611	84
2018	2 715	39 730	37 581	1 278	1 394	91
2019	2 930	1 785	750	2 367	1 414	120
2020	3 082	1 276	933	1 715	1 456	125
2021	3 921	1 126	1 160	1 827	1 954	0

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on

- 1) aegunud ravimid;
- 2) elavhõbeda kraadiklaasid;
- 3) kodukemikaalid;
- 4) vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid;
- 5) värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid;
- 6) väetised ja pestitsiidid;
- 7) rotimürk jm biotsiidid;
- 8) kompaktlambid (ehk säästupirnid), päevavalguslambid;
- 9) patareid ja akud.

Pärnu linnas moodustasid 2021. aasta andmete alusel elanike ohtlikud jäätmed peamiselt [romusõidukid ja nende osad, pliikud ning asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid](#). Seoses elanike liigiti kogumise harjumuste paranemisega võib oodata edaspidiseks perioodiks ohtlike jäätmete koguse pidevat vähest tõusu.

Vanaõli jäätmete teke on kajastatud tabelis 7. Vanaõli jäätmetest taaskasutatakse Pärnu linna haldusterritooriumil üksnes õlipüünisejäätmeid. Ülejäänud vanaõli jäätmeliikidele Pärnu linna haldusterritooriumil taaskasutust ei toimu ning jäätmed transporditakse linna territooriumilt välja edasiseks käitluseks.

Tabel 7. Pärnu linnas kogutud vanaõli jäätmed aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2017	2018	2019	2020	2021
13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrdeõlijäätmed	142	120	147	130	210
13 04	Pilsivesi	86	67	74	63	70
13 05	Õlipüünisejäätmed	41	45	50	30	101
13 07	Vedelkütusejäätmed	1	6	1	1	7
13 08	Nimistus mujal nimetamata õlijäätmed	3	2	4	12	7

Ohtlikke jäätmeid tuleb hoiustada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlikke jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates kogumismahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.

4.6.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Kodumajapidamistes tekkivaid ohtlikke jäätmeid on tasuta võimalik üle anda Paikre sorteerimisjaama, Paikre prügilasse, Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktidesse, Audru aleviku ohtlike jäätmete kogumispunkti ning Pärnu kesklinnas asuvatesse Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla jäätmepunktidesse.

Juriidilised isikud peavad oma ohtlikud jäätmed üle andma vastavat keskkonnakaitseluba omavale jäätmekäitlejale, näiteks Paikre sorteerimisjaama või prügilasse, kes tegeleb muuhulgas ka ohtlike jäätmete vastuvõtmisega.

Kord aastas korraldatakse eterniidijäätmetele ka kogumisringe.

4.7 Probleemtooted

4.7.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Elektri- ja elektroonikaseadmete romud on üks kiiremini kasvavaid jäätmevooge. Need jäätmeliigid sisaldavad väärtuslikke metalle, kuid samas hulgaliselt ka äärmiselt keskkonnaohtlikke komponente, nagu elavhõbe, tina, kaadmium, freoonid jne. Direktiiv nr 2012/19/EL artikkel 7 p 1 sätestab elektri- ja elektroonikaromude kogumise ning taaskasutamise sihtarvud. Alates 2019. aastast on igal aastal saavutatav minimaalne kogumise määr 65% asjaomases liikmesriigis kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmisest massist. Elektroonikaromude kogumise määr oli Keskkonnaagentuuri arvutuste kohaselt Eestis 2020. aastal 61.5%.

Tabel 8. Pärnu linnas kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed aastatel 2017-2021 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur.

Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed - 16 02; 20 01 35* ja 20 01 36	2017	2018	2019	2020	2021
Ettevõtted	117	243	359	303	125
Majapidamised	129	127	305	150	227

Elektroonikaromude teke Pärnu linnas on viimasel viiel aastal nii majapidamiste kui ettevõtete jaotuses olnud üsna ebakorrapärane, jäädes vahemikku 246 - 665 tonni aastas.

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude koguste osas on tõenäoliselt tulevikus oodata koguste kasvu vastavalt paranevale kogumissüsteemile kui ka elektroonikaseadmete suuremale kasutamisele ja sellega kaasnevale seadmete vananemisele.

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning viia elektri- või elektroonikaseadmete jäätmete kogumispunkti või uue toote ostmise korral müügikohta. Eestis korraldab elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus.

Käesoleval ajal saavad Pärnu linna (haldusüksuse) elanikud oma elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed tasuta ära anda MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus kogumispunktidesse Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis. Lisaks saavad elanikud viia kompleksseid elektroonikaromusid ka Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktidesse ning Pärnu keskuslinna kogumispunktidesse Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla.

Elektroonikajäätmete käitlemise maksavad kinni tootjavastutusorganisatsioonid.

4.7.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Patareide ja akude kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 07.08.2008 määrus nr 124 „Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad¹“. Eestis on kehtestatud patareide ja akudele minimaalne kogumise määr 45%. Aastal 2020 oli Eestis kogumise määr 39%, seega riiklikku jäätmemajanduslikku eesmärki ei ole olemasolevate andmete põhjal saavutatud.

Tabel 9. Pärnu linnas kogutud patarei- ja akujäätmed aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Patareid ja akud - 16 06; 20 01 33* ja 20 01 34	2017	2018	2019	2020	2021
Ettevõtted	22	32	38	158	41
Majapidamised	100	123	234	239	300

Pärnu linnas on patarei- ja akujäätmetest kogutud peamiselt pliiakusid, vähesemal määral kodumajapidamistes tekkivaid patareisid ja akusid. Eeltoodud tabelist nähtub, et patarei- ja akujäätmete tekkekogused on nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses tõusutrendis. Tavapärasest suurem kogus patarei- ja akujäätmeid on tekkinud 2020. aastal, mil ettevõtetele koguti ligi 4 korda rohkem patarei- ja akujäätmeid kui ülejäänud aastatel.

Eestis korraldab patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist nagu elektroonikajäätmete puhulgi MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus. Pärnu linna elanikud saavad patarei- ja akujäätmeid viia Paikre sorteerimisjaama, Paikre prügilasse, Audru ohtlike jäätmete kogumispunkti, Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktidesse ning Pärnu kesklinna kogumispunktidesse: Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla, aga lisaks ka patarei- ja akujäätmete müügikohtades asuvatesse kogumiskastidesse.

4.7.3 Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" kehtestab nõuded romusõidukite lammutamiseks ja käitlemiseks ning seab tingimused lammutuskodadele. Mootorsõidukite tootja on kohutatud alates 1. jaanuarist 2015. a romusõidukitest taaskasutama vähemalt 95% romusõidukite aastasesest keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete kogus peab olema vähemalt 85% romusõidukite aastasesest keskmisest massist. Aastal 2020 oli Eestis romusõidukite taaskasutamise määr 91.3% ja ringlussevõtu määr 87.2%. Seega on romusõidukite osas riiklik ringlussevõtumäär saavutatud, kuid taaskasutamise määr on alla sihttaseme.

Mootorsõidukid ja nende osad kuuluvad jäätmeseaduse mõistes probleemtoodete hulka. Probleemtoodet on tooted, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada nii ohtu tervisele kui ka keskkonnale, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist.

Tabel 10. Pärnu linnas kogutud romusõidukid ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed 16 01 (välja arvatud 16 01 03)	2017	2018	2019	2020	2021
Ettevõtted	864	1496	1336	1140	1379
Majapidamised	362	484	679	919	1409

Tabelist 10 nähtub, et majapidamiste jaotuses on romusõidukite ja nende osade tekkekogus viimasel viiel aastal aasta-aastalt kasvanud. Ettevõtete osas esineb romusõidukite ja nende osade tekkekoguses ebastabiilsust.

Romusõiduk tuleb üle anda tootja või tootja esindaja määratud kogumispunkti, sõiduki müügikohta või vanametalli kogumispunkti. EELIS andmetel asub Pärnu linna haldusterritooriumil 3 autolammutuskoda ja 2 vanametalli kogumispunkti, kus võetakse vastu romusõidukeid:

- Savi 30 metallijäätmete kogumiskoht (Kuusakoski AS);
- Vana-Sauga 44 autolammutus (Pro-Anno OÜ);
- Savi 22 autolammutuskoda (Refeus OÜ);
- Raba 28 jäätmekäitluskoht (Tehnomarket & Co OÜ);
- Savi 34a metallijäätmete kogumiskoht (Tolmet Tallinn OÜ).

4.7.4 Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Vanade autorehvide kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord", mille alusel on tootja kohustatud ringlusse võtma või taaskasutama kõik kogutud vanarehvid.

Vanad autorehvid on võimalik tasuta ära anda rehviettevõttesse. Samuti on võimalik eraisikul rehve üle anda MTÜ Rehvinglus autorehvide kogumispunktidesse. Pärnu linna elanikud saavad vanarehve viia järgmistesse MTÜ Rehvinglus kogumispunktidesse:

- Kõima vanarehvide kogumispunkt;
- Lavassaare jäätmepunkt;
- Paikre sorteerimisjaam.

Lisaks on võimalik vanarehve viia ka Paikre prügilasse, Tõstamaa jäätmepunkti ning Pärnu keskuslinna Vana-Sauga ja Raeküla jäätmepunktidesse.

Tabel 11. Pärnu linnas kogutud vanarehvid aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Vanarehvid - 16 01 03	2017	2018	2019	2020	2021
Ettevõtted	400	913	159	169	175
Majapidamised	34	46	17	11	11

Riikliku jäätmetatistika alusel on perioodil 2017-2021 Pärnu linna ettevõtetelt ja majapidamistelt kogutud vanarehvide osakaal märgatavalt langenud.

Seoses vanarehvide vastuvõtmise ja taaskasutamise süsteemi arenemisega Eestis, võib edaspidi oodata vanarehvide osas rehvide taaskasutamise suurenemist. Vanarehvide osakaalu Pärnu linna jäätmetekkes ei ole võimalik edasiseks perioodiks ette hinnata.

4.7.5 Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem

Põllumajandusplast on põllumajanduses või aianduses kasutatav silopallikile, silokattekile, kiletunnel, kattevõrk ja plastnõör või samal otstarbel kasutatav muu kasutatav plast.

Põllumajandusplasti kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 15.02.2013 määrus nr 30 "Põllumajandusplastist tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamisenõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsused".

Juba alates 1. jaanuarist 2013 on põllumajandusplasti tootja kohustatud tagasi võtma ja korraldama oma turule lastud põllumajandusplastist tekkinud jäätmete taaskasutamise ning tootja peab korraldama põllumajandusplasti jäätmete kogumise nii, et igas Eesti maakonnas oleks vähemalt üks kogumispunkt. Kõigis põllumajandusplasti müügikohtades peavad üleval olema teated, kuhu saab põllumajandusplasti jäätmeid tagastada.

Tabel 12. Pärnu linnas kogutud põllumajandusplasti jäätmed aastatel 2017-2021 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Ladestatud prügilasse	Transport välja	Eksport
2017	47	1146	919	75	0	120
2018	39	864	388	0	376	385
2019	8	1014	267	0	0	507
2020	28	792	333	0	0	261
2021	43	830	556	98	0	1121

Pärnu linna haldusterritooriumil on põllumajandusplasti tekkinud viimasel viiel aastal vahemikus 8-47 tonni aastas, väga suur osakaal põllumajandusplastist transporditakse Pärnu linna haldusterritooriumile sisse ning taaskasutatakse. Pärnu maakonnas tegeleb põllumajandusplasti kogumise ja taaskasutamise OÜ Paikre. Osa põllumajandusplasti jäätmetest transporditakse või eksporditakse Pärnu linna haldusterritooriumilt välja.

4.8 Reoveesete

Reovee käitlusel tekib jäätmena reoveesete, võrepraht ja liivapüünisesete (edaspidi reoveesete). Viimase viie aasta andmete alusel on Pärnu linnas tekkinud reoveesetet vahemikus 2 971 - 3 854 tonni aastas. Aastatel 2019-2020 on reoveesetet tekkinud tavapärasest vähem, ülejäänud aastatel on tekkekogus olnud üsna stabiilne. Reoveesetet kogub Paikre prügila ning reoveesete pärineb ettevõttelt Pärnu Vesi AS, kellele kuuluvates puhastusseadmetes puhastatakse lisaks Pärnu linnale ka Sindi linna ja Sauga aleviku reovett. Paikre prügilas toimub reoveesete taaskasutamine kompostimise meetodil, mille tulemusel stabiliseeritud materjali (komposti) antakse välja vastavat luba omavale isikule, kes seda soovib ja vajab. Riiklikku jäätmetestatistika alusel ei ole võimalik tuvastada, mis põhjusel 2021. aastal on reoveesete taaskasutus oluliselt madalam. Paikre OÜ esindaja sõnul võib põhjuseks olla statistiline viga.

Tabel 13. Reoveesete (jäätmekoodiga 19 08) teke ja käitlus Pärnu linnas aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Ladestatud prügilasse	Määratlemata käitlemine
2017	3 313	3 322	3 827	0	1 108
2018	3 364	70	6 728	23	734
2019	2 971	556	1 236	45	1 881
2020	2 988	564	4 547	67	1 366
2021	3 854	32	5	48	1 157

4.9 Tervishoiu- ja veterinaarjätmete jäätmekodid

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmekodid. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajätmete prügilatesse keelatud.

Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb Pärnu Haigla, kus asuvad järgmised kliinikud: sisehaiguste kliinik, kirurgiakliinik, naiste- ja lastekliinik, psühhiaatriakliinik. Lisaks on haiglas anestesioloogia, operatiiv- ja intensiivraviteenistus, diagnostikateenistus, radioloogiateenistus, sotsiaalravi teenistus ja õendusteenistus. Perearstiteenust pakuvad mitmed perearsti- ja tervisekeskused. Kokku tegutseb Pärnu linna haldusterritooriumil 30 perearsti nimistusse kuuluvat perearsti. Lisaks paiknevad Pärnu linna haldusterritooriumil mitmed apteegid ning hambaraviteenust pakuvad asutused. Veterinaarabi teenuseid osutavaid ettevõtteid on Pärnu linna haldusterritooriumil kokku üheksa.

Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas ja viia tekkekohast pakituna tervishoiuasutuse jäätmehooldlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajätmete prügilatesse keelatud.

Tervishoiujätmete teke on kajastatud tabelis 14. Tervishoiujätmete teke on olnud perioodil 2017-2019 üsna stabiilne. Aastatel 2020-2021 on tervishoiujätmete teke märgatavalt tõusnud, mis on tõenäoliselt tingitud samal aastal alanud koroonapandeemiast. Tervishoiujätmete koguteke on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 34-81 tonni aastas.

Pärnu linna haldusterritooriumil tekkinud tervishoiujäätmed kõrvaldatakse peamiselt SA Pärnu Haigla kahjutustamiskeskuses, mis on piirkondliku tähtsusega - keskusesse kogutakse lisaks Pärnu Haigla ka

kogu Pärnu maakonna perearstikeskustest jms tervishoiuasutustest, sh veterinaarasutustest tekkinud jäätmed. Samuti võtavad tervishoiujäätmeid vastu Paikre sorteerimisjaam ja prügila. Osa meditsiinilistest riskijäätmetest on transporditud Pärnu linna haldusterritooriumilt välja edasiseks käitlemiseks.

Tabel 14. Tervishoiujäätmete (jäätmekood 18 01) teke ja käitlus Pärnu linnas aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Kõrvaldamine	Ladestatud prügilasse	Transport välja
2017	36	29	0.9	7
2018	38	28	1.1	10
2019	34	11	1.2	13
2020	54	30	0.7	23
2021	81	31	1.2	49

Seoses rahvastiku vananemisega ja jäätmetekitajate üle kontrolli saavutamiseks võib järgnevatel aastatel prognoosida mõningast raviausutustes tekkivate jäätmete kasvu.

Loomahaiguste uurimisel, diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed (kood 18 02) tuleb samuti üle anda vastavat keskkonnakaitseluba omavatele ettevõtetele, näiteks SA Pärnu Haigla kahjutustamiskeskus, Paikre sorteerimisjaam ja prügila. Sellised jäätmed peaksid saama käideldud samal viisil inimeste raviausutuste- ja haiglajäätmetega. Jäätmearuandluse andmetel on veterinaarteenuse jäätmeid tekkinud Pärnu linna haldusterritooriumil viimasel viiel aastal vahemikus 0.1-0.3 tonni aastas.

4.10 Tööstusjäätmed

Pärnu linnas olulise jäätmetekkega tööstusettevõtted puuduvad.

Tööstusjäätmete teke sõltub suuresti linnas tegutsevate ettevõtete arengutest ning nende teket ei ole võimalik jäätmekavas prognoosida. Ettevõtted vastutavad ise oma jäätmete õiguspärase käitlemise eest ning vajadusel reguleeritakse ettevõtete jäätmekäitlust keskkonnakaitselubadega.

4.11 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas

Tabelis 15 on esitatud Pärnu linna haldusterritooriumil esinevad jäätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 28 tekkekohal liigiti koguda.

Tabel 15. Eriliigiliste jäätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Pärnu linnas.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejäätmed (20 03 01)	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmevedu toimub Pärnu linnas kolme jäätmeveopiirkonnana. Segaolmejäätmete üleandmine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik kõigile piirkonnas asuvatele jäätmevaldajatele.
Paber ja kartong (20 01 01)	Korraldatud jäätmevedu	Kogumismahuti omamine on kohustuslik korterelamutele ning eraõiguslikele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele ja asutustele. Ülejäänud jäätmevaldajatele vabatahtlik.
	Kogumismahutid	Paikre OÜ kogumismahutid Pärnu keskuslinnas.
	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas (tasuta kuiv ja puhas paber ja papp) ja Paikre prügilas.
Plastid (20 01 39)	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

Klaas (20 01 02)	Jäätmejaamad ja -punktid	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätme punktides.
Metallid (20 01 40)	Jäätmejaamad ja -punktid	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätme punktides.
	Kokkuostupunktid	Võimalus viia erinevatesse vanametalli kokkuostupunktidesse.
Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)	Korraldatud jäätmevedu	Äravedu toimub tiheasustuslal ja tihedalt asustatud hoonestatud alal ajavahemikus 01.04-30.11 kaks korda kuus.
	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.
	Kompostimine oma kinnistul	Hajaasustusega piirkondades toimub eramajapidamistes kohtkompostimine.
Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08)	Korraldatud jäätmevedu	Äravedu toimub tiheasustuslal ja tihedalt asustatud hoonestatud alal asuvatel eramutes ja korterelamutes, kus puudub nõuetekohane komposter.
	Jäätmejaam	Vastuvõtt Paikre prügilas.
	Kompostimine oma kinnistul	Hajaasustusega piirkondades toimub eramajapidamistes kohtkompostimine.
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.
Pakendid (15 01)	Korraldatud jäätmevedu	Pakendijäätmete äravedu toimub lisateenusena ning jäätmevaldajatel pole kohustust selle teenusega liituda. Äravedu toimub minimaalselt üks kord 12 nädala jooksul. Kortere lamutes on pakendijäätmete kogumine kohustuslik vabaturu tingimustes.
	Tekkekohalt kogumine	Jäätmevaldaja saab kogumise soovi korral valida omale sobiliku pakendijäätmete käitleja/vedaja.
	Avalik konteinerpark	Avalikud kogumiskohad, asukohad leitavad taaskasutusorganisatsioonide kodulehekülgedel.
	Jäätmejaamad ja -punktid	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas. Paber- ja kartongpakendite tasuta vastuvõtt Tõstamaa jäätme punktis.
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes või nende läheduses.
Puit (20 01 38)	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Jäätmejaamad	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.
	Taaskasutuskeskused	Korduskasutuseks sobilikke rõivaesemeid on võimalik üle anda Uuskasutuskeskuse Pärnu kogumismajja.
Suurjäätmed (20 03 07)	Jäätmejaamad ja -punktid	Vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätme punktides.
Ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)	Jäätmejaamad ja -punktid	Tasuta vastuvõtt Pärnumaa elanikele Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas, Lavassaare ja Tõstamaa jäätme punktides, Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis ning keskuslinna jäätme punktides – Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla.
	Apteegid	Tasuta vastuvõtt apteekides.
Elektroonikajäätmed (20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Jäätmejaamad ja -punktid	Tasuta vastuvõtt Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätme punktides, Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis

		ning keskuslinna jäätmepunktides – Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla..
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Jäätmejaamad ja -punktid	Vastuvõtt (tasuta Pärnumaa elanikele kodumajapidamises tekkivatele ohtlikele jäätmele) Paikre sorteerimisjaamas, Paikre prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktides, Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis ning keskuslinna jäätmepunktides – Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla.
	Kogumisringid	Kogumisringid eterniidijäätmetele toimuvad 1x aastas.

4.12 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised

Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb mitmeid jäätmekäitlusrajatisi, mis on jäätmete taaskasutusse suunamiseks olulise tähtsusega. Linna territooriumil paikneb Paikre OÜ poolt hallatav Paikuse prügila, mis ühtlasi toimib ka sorteerimiskeskusena ning on sellest tulenevalt linna suurim taaskasutusrajatis. Lisaks paikneb linna haldusterritooriumil mitmeid jäätmete kogumis- ja vaheladustamise rajatisi, metalli kokkuostupunkte, ehitus- ja lammutusjäätmete käitluskohti, autolammutuskodasid, piirkondliku tähtsusega meditsiinijäätmete käitluskoht jpm, mis kõik on vajalikud jäätmete taaskasutusse suunamiseks. Samas märgatav osa jäätmetest transporditakse ka linna territooriumilt välja erinevatesse jäätmekäitluskohtadesse nii Eestis kui välisriikides edasiseks taaskasutamiseks, sh ringlussevõtuks.

Pärnu linna haldusterritooriumil paikneb kokku 35 registreeritud töötavat jäätmekäitluskohta, mille ülevaade on esitatud tabelis 16.

Tabel 16. Pärnu linna haldusterritooriumil registreeritud töötavad jäätmekäitluskohad seisuga 05.05.2023. Allikas: Keskkonnaotsuste infosüsteem (Kotkas) register

Registrikood	Nimetus	Käitaja	Tegevuse liik
JKK6700213	Pärlimõisa tee 13 jäätmekäitluskoht	Dozerland OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700121	Raba jäätmekäitluskoht	Eesti Keskkonnateenused AS	Sortimisliin, -tehas; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700128	Tammiste raudtee T5 jäätmekäitluskoht	Eliitvedu OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700157	Kauba 1 metallijäätmete käitluskoht	Eliitvedu OÜ	Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700097	Kaubasadama tee 17 pinnasetäite koht	Kihnu Trans OÜ	Muu tegevus; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700009	Savi 30 metallijäätmete kogumiskoht	Kuusakoski AS	Autolammutuskoda; Elektroonikaromude käitluskoht; Metallijäätmete käitluskoht; Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700101	Savi 36A jäätmekäitluskoht	Käitlus OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700247	Savi 37 metallijäätmete käitluskoht	Metruna OÜ	Metallijäätmete käitluskoht

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

JKK6700126	Audru ringraja ehitus- lammutusjäätmete käitluskoht	MKM Infra OÜ	Bioloogiline töötlus; Pinnasetäitekoht, teedehitus
JKK6700136	Niidu 17 jäätmekäitluskoht	Niidu Ladu OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700232	Tammuru tehniküla 7 jäätmekäitluskoht	Osaühing Millberry	Tavajäätmete käitluskoht; Metallijäätmete käitluskoht
JKK6700112	Kaubasadama tee 14 ehitus- lammutusjäätmete käitluskoht	Osaühing TLIõiked	Tavajäätmete käitluskoht; Pinnasetäitekoht, teedehitus; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700190	Männituka Farmi siloaugud Seljametsa külas	OÜ Männituka Farm	Vanarehvide käitluskoht
JKK6700106	Ralliserva jäätmekäitluskoht	OÜ NURME TEEDEEHITUS	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700197	Audru jäätmepunkt	OÜ Paikre	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700201	Lavassaare jäätmepunkt	OÜ Paikre	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700198	Metsa tänava jäätmepunkt	OÜ Paikre	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700199	Vana-Sauga tänava jäätmepunkt	OÜ Paikre	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700167	Pinnasetäite koht Paikre territoriumil väljapool ladeala	OÜ Paikre	Pinnasetäitekoht, teedehitus
JKK6700202	Tõstamaa jäätmepunkt	OÜ Paikre	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700017	Paikuse prügil	OÜ Paikre	Bioloogiline töötlus; Ohtlike jäätmete käitluskoht; Sortimisliin, - tehas; Tavajäätmeprügila; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700016	Pärnu sorteerimisjaam	OÜ Paikre	Bioloogiline töötlus; Elektroonikaromude käitluskoht; Ohtlike jäätmete käitluskoht; Sortimisliin, -tehas; Tavajäätmete käitluskoht; Vanarehvide käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700135	Vana-Sauga 44 autolammutus	Pro-Anno OÜ	Autolammutuskoda

JKK6700222	Naaritsa tee 2 jäätmekäitluskoht	Puistevilla Paigaldus OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu; Bioloogiline töötus
JKK6700081	Ääremetsa tee 11 jäätmekäitluskoht	Pärnu Graniit OÜ	Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700018	Pärnu haigla	Pärnu Haigla SA	Ohtlike jäätmete käitluskoht
JKK6700207	Lauka 4 jäätmekäitluskoht	Pärnu Haldusteenused	Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700217	Küti pinnasetäitekoht	R Tooted OÜ	Muu tegevus
JKK6700206	Ranni jäätmekäitluskoht	R Tooted OÜ	Tavajäätmete käitluskoht
JKK6700241	Pilliroo tee 13 jäätmekäitluskoht	R Tooted OÜ	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700022	Seljametsa jäätmekäitluskeskus	Ragn-Sells AS	Muu tegevus; Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700052	Savi 22 autolammutuskoda	Refeus OÜ	Autolammutuskoda
JKK6700025	Munalaiu sadam	Saarte Liinid AS	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700122	Manija sadam	Saarte Liinid AS	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK6700194	Savi 34a metallijäätmete kogumiskoht	Tolmet Tallinn OÜ	Metallijäätmete käitluskoht

4.13 Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Pärnu linna territooriumil asub Keskkonnaagentuuri andmetel 2011. aastal suletud Rääma tavajäätmete prügilat, mille seireperiood kestab aastani 2041. Rääma prügilat sulgemistöde raames ehitati prügilasse prügilagaasil töötav soojuse ja elektri koostootmisjaam, mis alustas elektri tootmist 30. septembril 2011. Jaam kogub gaasi suletud prügilast. Koostootmisjaama elektri väljundvõimsus on 150 kW ja soojatootmisvõimsus 180 kW.

Pärnu linna territooriumile jäävad tabelis 17 kajastatud jääkreostusobjektid.

Tabel 17. Jääkreostusobjektid Pärnu linna territooriumil seisuga 02.05.2023, Allikas: EELIS, 2023

KKR kood	Nimi	Ohu ja saaste liik	Staat	Pindala (m ²)	Kategooria/lisainfo
JRA0000014	Pärnu naftabaas	Pinnas;	Jääkreostus suures osas likvideeritud	46 232	Jääkreostusobjekt asub tööstustsoonis. Põhjavesi on tugevasti reostunud. Põhjavesi on reostunud aromaatsete süsivesinikega, fenoolidega, lenduvate orgaaniliste ühenditega, naftasaadustega ja PAH-dega üle piirarvu. Pinnas reostunud üle tööstustsooni

					piirarvu kahes pinnaseproovis maapinna lähedal.
JRA0000068	Endine Pärnu Kommunaali ABT	Pinnas; Bensiin, Bituumen, Põlevkiviõli	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	-	5. kategooria ¹² Jääkreostusobjekt asub tööstustsoonis.

Pärnu naftabaasi reostus paikneb Pärnu linnas Niidu tn 17 raudtee-estakaadi ja pumpla juures, ala keskosas raskekütuste mahutite piirkonnas ja ala lõunaosas kergekütuse hoidla piirkonnas. Maapinnalähedane põhjavesi oli reostunud kogu territooriumil naftasaaduste, aromaatsete süsivesinike, fenoolide ja polütsükliiliste aromaatsete süsivesinikega. Pärnu naftabaasi maapealsed mahutid puhastati ja demonteeriti 1997. a ning 2003. a puhastati jääkidest ja demonteeriti naftasaadustega seotud seadmed raudtee-estakaadil, kütusepumplates, katlamajas ning sademevee kanalisatsiooni trassides ja kaevudes. 2018. aastal läbiviidud inventuuri¹³ kohaselt on vaja jätkata jääkreostusobjekti seirega.

Endine Pärnu Kommunaali ABT paikneb Pärnu linnas Papiniidu 5a. Jääkreostusobjekt loetakse Keskkonnaagentuuri andmetel likvideerituks.

4.14 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

Vastavalt jäätmeseadusele korraldab omavalitsusüksus oma haldusterritooriumil olmejäätmete ja kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete käitlemist. Omavalitsuse õigused ja kohustused hõlmavad:

- 1) jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo korra ja teiste kohalikul tasandil jäätmekäitlust suunavate dokumentide koostamist, vastuvõtmist ja avalikustamist;
- 2) korraldatud jäätmeveo organiseerimist;
- 3) jäätmete kogumiskoha määramist, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;
- 4) õigust nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust;
- 5) koostöö tegemist teiste omavalitsustega jäätmeseadusega sätestatud nõuete täitmiseks;
- 6) seisukoha andmist keskkonnavalda taotlustele;
- 7) järelevalve teostamist jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimuste täitmise üle.

Jäätmevaldajate kohustus on järgida kohaliku omavalitsusüksuse kehtestatud nõudeid jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks.

Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Korraldatud jäätmeveo ainuõiguse saanud jäätmevedaja vastutab veo ohutusnõuete täitmise eest ning jäätmete toimetamise eest jäätmekäitluskohta.

Vastavalt pakendiseadusele on kohaliku omavalitsusüksuse rolliks määrata oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning käsitleda oma jäätmekavas pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldust ning väljaarendamist ja seotud eesmärkide saavutamise meetmeid.

¹² 5 kateegooria - jääkreostusobjektid, millel olid reostusallikad likvideeritud ning pinnas tunnistati varasemate uuringute või ka käesoleva hinnangu alusel mittereostunuks või oli reostuse tase alla vastavaid elumaa või tööstusmaa piirarve

¹³ [Jääkreostusobjektide seirevõrgu inventuur ja veekvaliteedi hindamine. Aruanne. Maves, 2008.](#)

Pakendijäätmete kogumise ja äraveo eest vastutavad taaskasutusorganisatsioonid. Koostöös Pärnu Linnavalitsusega on paigaldatud linna territooriumile konteinerid pakendite kogumiseks, lisaks on eramajapidamistel võimalus liituda pakendikotiteenusega ja kortermajadel kortermajateenusega. Pakendijäätmed on liidetud ka korraldatud jäätmeveoga lisateenusena.

Probleemtoodete jäätmete kogumist korraldavad tootjavastutusorganisatsioonid ja kohalik omavalitsus, näiteks vanarehvide kogumine jäätmepunktides.

Jäätmeseadus sätestab põhimõtted, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja. Korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo teenustasu, mis peab katma jäätmekäitluskohtade rajamis-, kasutamise-, sulgemis- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veokulud. Keskkonnapoliitika põhimõte "saastaja maksab" ja "tootja vastutus" tähendab sisuliselt seda, et jäätmekäitluse kulud maksab kinni lõpptarbija.

Linna eelarvest kaetakse järgnevad kulud: kohaliku eriliigiliste jäätmete kogumiskoha haldamisega seotud kulud, omavoliliselt ladestatud prügikoristamise kulud linnale kuuluvatel aladel ning jäätmete kogumiskampaaniatega seotud kulud.

Pärnu linna jäätmehoolduse arendamise võimalikud finantseerimisallikad on linnaeelarve ning toetuse taotlemine erinevatest fondidest (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Euroopa Liidu struktuurifondid jt). Fondidest toetatavad tegevused on reeglina sõltuvuses riiklikest jäätmemajanduse eesmärkidest. Samuti on võimalik jäätmete liigiti kogumise võrgu arendamisse kaasata tootjavastutusorganisatsioone. Alates 2019. aastast toetab riik jäätmehoolduse arendamist üksnes riiklike toetusprogrammide kaudu ning otsetoetus on kaotatud.

Linna territooriumil Keskkonnaameti poolt väljastatud keskkonnakaitseloa alusel tegutsevad jäätmekäitlejad omavad kohustust jäätmekäitluse korraldamiseks vastavalt neile väljastatud loas sätestatud tingimustele.

Keskkonnaameti ülesanne on kontrollida Pärnu linna haldusterritooriumil tegutsevate jäätmekäitlusettevõtete keskkonnakaitselubade vastavust nõuetele ning vastavaid lube väljastada. Keskkonnaameti kaudu toimub ka jäätmekäitlusala järelevalve, sealhulgas õigusaktide nõuete ning väljastatud keskkonnakaitselubade nõuete järgimine.

4.14.1 Korraldatud jäätmevedu

Vastavalt jäätmeseaduse §-le 135 on kohalikul omavalitsusel, mille haldusterritooriumil elab rohkem kui 1500 inimest, kohustus organiseerida oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu. Korraldatud jäätmeveo kohustus on alates 2005. aasta 1. jaanuarist. Korraldatud jäätmeveo põhieesmärk on liita kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga, et kaoks ära omanikuta prügi probleem ja illegaalne prügistamine.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt. Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo ning edasise suunamise taaskasutusse või kõrvaldamisele. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Pärnu linna haldusterritooriumil kehtib kolm jäätmeveopiirkonda:

- **Piirkond I** - Pärnu jõe paremkaldale jäävad linnaosad (Tammiste, Rääma, Ülejõe, Vana-Pärnu);
- **Piirkond II** – Pärnu jõe vasakkaldale jäävad linnaosad (Raeküla, Papiniidu, Mai, Rannarajoon, Kesklinn);
- **Piirkond III** – Paikuse, Audru ja Tõstamaa osavallad.

Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikideks on segaolmejäätmed, vanapaber ja paberpakend, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed, suurjäätmed ning lisateenusena segapakendid. Jäätmete vedamise ainuõigus on kõigis kolmes jäätmeveopiirkonnas perioodil 01.12.2022 – 31.08.2027 ettevõttel Ragn-Sells AS. Jäätmeveo ainuõigus tähendab seda, et veopiirkonnas võib olmejäätmete kogumise ja äraveo teenust osutada üksnes ainuõiguse saanud jäätmevedaja ning teised jäätmevedajad ei tohi antud veopiirkonnas teenuseid osutada. Korraldatud jäätmevedu teostatakse ühiktööna, mille arvestusühikuks on kogumismahuti tühjenduskord. Alates 01.03.2025.a on jäätmevedaja kohustatud korraldatud jäätmeveoga kogutavad jäätmed (segaolmejäätmed, vanapaber ja paberpakendid, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed ning biolagunevad aia- ja haljastujäätmed) vedama kaalu alusel ja järgi. Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik piirkonnas asuvad jäätmevaldajad, nii eramajade omanikud, korteriühistud kui ka ettevõtjad.

Erandkorras vabastatakse jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest jäätmeseaduses ja jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimustel. Kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata, võib ta jäätmevaldaja erandkorras vabastada tema taotluse alusel teatud tähtajaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Pärnu linna jäätmevaldajate registri (2023. a juuni seisuga) alusel on korraldatud jäätmeveoga liitunud umbes 13 043 jäätmevaldajat, perioodiline vabastus on 27-l, ühiskasutus toimub 284-l ja erandkorras vabastatud (üks aasta ja rohkem) on 35 jäätmevaldajat. Jäätmevaldajate registri alusel on jäätmevaldajatest umbes 99.7% hõlmatud korraldatud jäätmeveoga.

5 Jäätmekava 2019-2023 tegevuskava ja eesmärkide täitmise analüüs

Pärnu linna territooriumil kehtib käesoleval hetkel Pärnu linna jäätmekava aastateks 2019-2023, mille tegevuskava ja eesmärkide täitmise ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 18. Eelmise perioodi jäätmekava eesmärkide täitmine.

Tegevus		Elluviimine ¹⁴
MEEDE 1 – Jäätmetekke vältimise edendamine ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine		
EESMÄRK 1.1 - Jäätmetekke vältimise edendamine ja korduskasutusse suunamine.		2021. aastaks on olmejäätmete teke elaniku kohta vähenenud 7 kg võrra. Eesmärk on täidetud.
1.1.1	Koostöö jätkamine organisatsiooniga HUMANA, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist.	Käesoleval hetkel Humana riidekonteinerid Pärnu linna haldusterritooriumil puuduvad. Kogumispunktide loomine on kavandatud aastase 2024. Koostööd on jätkatud.
1.1.2	Arendada koostööd organisatsiooniga HUMANA kasutatud riiete kogumiskonteinerite paigaldamiseks Pärnu linna haldusterritooriumile.	Koostööd tehakse nii Humanaga kui OÜ-ga Paikre, kellega koostöös on kavandamisel kasutuskõlblike riiete ja jalanõude ja kasutuskõlbmatute tekstiiljäätmete kogumispunktide loomine aastaks 2024. Koostööd on arendatud.
1.1.3	Koostöö haridusasutuste ja ettevõtete ja jäätmetekke vähendamiseks.	Koostööd tehakse Pernova Hariduskeskusega, kes korraldab nii õppekäike kui õpitubasid, näiteks töötuba“ Meisterdame Prügikala“ ning Paikre OÜ-ga, kes korraldab haridusasutuste jäätmekäitluskohta ekskursioone. Koostööd on tehtud osaliselt.
EESMÄRK 1.2 - Elanikkonna ja ettevõtete jätkuv teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise ja korduskasutus võimaluste kohta, mille tulemusena suureneb liigiti kogumine ja väheneb jäätmetekke.		2021. aastaks on liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmete osakaal vähenenud 8% võrra. 2021. aastaks on olmejäätmete teke elaniku kohta vähenenud 7 kg võrra. Eesmärk on täidetud osaliselt.
1.2.1	Korraldada ja läbi viia keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid (koolides, lasteaedades, hooldekeskustes jne).	Koolid ja lasteaiad viivad läbi keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid läbi KIK toetuste ja Pernova Hariduskeskuse, hooldekeskustes jmt asutustes projekte ja kampaaniad läbi viidud ei ole. Tegevust on täidetud minimaalselt.
1.2.2	Korraldada ettevõtjatele/täiskasvanute keskkonnaalased teavitusi, nõustamist ja koolitusi.	Nõustamist ja teavitustööd korraldatakse läbi SA Pärnumaa Arenduskeskuse (SAPA). Lisaks tehakse koostöös OÜ-ga Paikre ekskursioone ja vastuvõtte jäätmete sorteerimise viisi ja vajalikkuse osas nii lasteaedadele, koolidele, ettevõtjatele kui ka niisama jäätmete teemast huvitatutele. Pärnu Linnavalitsus teeb teavitustööd ka läbi korraldatud jäätmeveo hanke. Tegevus on täidetud osaliselt.
1.2.3	Koostöös jäätmekäitlejatega propageeritakse jäätmekäitlusteenuseid (nt jäätmejaamas	Koostöös jäätmekäitlejatega on Pärnu Linnavalitsuse koduleheküljele koondatud

¹⁴ Eesmärkide täitmist on võimalik hinnata riikliku jäätmetestatistika alusel 2021. aasta andmete alusel ning eesmärkide hindamisel tuleb seega silmas pidada, et tegemist on indikatiivse näitajaga, mis ei peegelda tulemusi jäätmekava perioodi lõpuks.

	vastuvõetavad jäätmed) ja jäätmekäitlusvõimalusi (biolagunevate jäätmete kohtkompostimine).	põhjalik info eriliigiliste jäätmete üleandmisvõimalustest ja korraldatud jäätmeveo teenusest. Lisaks on koduleheküljele lisatud abimaterjale biolagunevate jäätmete ja ohtlike jäätmete käitlemiseks. Tegevus on täidetud.
1.2.4	Osavaldade kodulehtedel jäätmekäitlusinfo pidev ajakohastamine.	Kogu jäätmekäitlusala info on koondatud Pärnu Linnavalitsuse koduleheküljele, kuna nii on elanikel mugavam info ühest kohast leida. Osavaldade kodulehekülgedel kajastatakse regulaarselt jäätmekäitlust puudutavaid uudiseid, näiteks biojätmete konteinerite ja kompostrite soodumüügist jne. Tegevus on täidetud osaliselt.
1.2.5	Jäätmehooldusalane info avaldatakse perioodiliselt kohalikus ajalehes.	Jäätmehooldusalast infot avaldatakse kohalikus ajalehes kord kvartalis. Tegevus on täidetud.
1.2.6	Rõhutada sortimise kasulikkust nii elanikele (materiaalne kasu) kui ka ühiskonnale ja keskkonnale.	Pärnu Linnavalitsuse ja osavaldade kodulehekülgede jäätmemajanduse rubriigid on üles ehitatud viisil, mis soosib ja rõhutab jäätmete liigiti kogumist. Tegevus on täidetud.
1.2.7	Jäätmete mahapanekut keelavad sildid, kus prügistamine on probleemiks.	Pärnu Linnavalitsus on paigaldanud perioodil 2019-2023 jäätmete mahapanekut keelavaid silte, kuid need ei ole püsinud ning ei ole täitnud eesmärki. Tegevust on järjepidevalt ellu viidud, kuid ei ole täitnud eesmärki.
MEEDE 2 - Jäätmete kogumise ja taaskasutamise edendamine ning jäätmearuandluse tõhustamine		
EESMÄRK 2.1 - Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise üldine edasiarendamine.		
		Liigiti kogumise arendamisel läbi tegevuste ei ole liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmete osakaal 2021. aastaks kogumassist suurenenud. 17 tegevusest on täielikult täitmata 3 tegevust. Seniste tegevuste täitmine ei ole aidanud kaasa eesmärgi täitmisele.
2.1.1	Teavitamine KOV kodulehel kasutatud tekstiilijäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest.	Pärnu Linnavalitsuse koduleheküljel on info, mille kohaselt soovitatakse korduskasutuseks sobilikud esemed viia Uuskasutuskeskuse Pärnu kogumismajja. Kogumismaja asukoht, lahtiolekuajad jm oluline info on leitud linnavalitsuse koduleheküljelt. Tegevus on täidetud.
2.1.2	Järjepidev jäätmete taaskasutust suunav teadlikkuse edendamine.	Teavitustööd korraldatakse läbi SA Pärnumaa Arenduskeskuse (SAPA). Lisaks tehakse koostöös OÜ-ga Paikre ekskursioone ja vastuvõtte jäätmete sorteerimise viisi ja vajalikkuse osas nii lasteaedadele, koolidele, ettevõtjatele kui ka niisama jäätmete teemast huvitatutele. Koostööd tehakse ka Pernova Hariduskeskusega, kes korraldab nii õppekäike kui õpitubasid, näiteks töötuba "Meisterdame Prügikala". Tegevus on täidetud.

2.1.3	Sorditud jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamine veebilehtedel ja ajalehes.	Koduleheküljel on põhjalik info eriliigiliste jäätmete üleandmisvõimalustest. Ajalehes tehakse teavitustööd kord kvartalis. Tegevus on täidetud.
2.1.4	Pidev koostöö omavalitsuses tegutsevate jäätme-käitlusettevõtetega.	Pärnu Linnavalitsus teeb koostööd peamiselt Paikre OÜ-ga, TKO-dega ja jäätmevedajaga: - Paikre OÜ haldab linna haldusterritooriumil asuvaid kogumispunkte ning võimaldab soovijatele jäätme-käitluskohta ekskursioone (k.a haridusasutustele). Perioodil 2019-2023 on rajatud 3 uut jäätmepunkti ning rajamisel on Audru jäätmepunkt. - TKO-d pakuvad pakendite tekkekohalt vedu ning lisaks linnavalitsus koristab koostöös Paikre OÜ-ga TKO-de avalike kogumiskohtade ümbrusi. - Koostöös jäätmevedajaga tehakse veopäevadel sõite, hindamaks jäätmevaldajate jäätmekäitumist. Aastal 2023 tehti koostööd ka PrügiBingo-ga ettevõtete jäätmekäitumise hindamiseks. Tegevus on täidetud.
2.1.5	Tõstamaa jäätmete kogumispunkti renoveerimine.	Tõstamaa jäätmete kogumispunkti ei ole renoveeritud konkreetse renoveerimisvajaduse puudumise tõttu (praegune süsteem toimib). Tegevus ei ole täidetud.
2.1.6	Uue jäätmete kogumispunkti rajamine Audru alevikku.	Audru alevikus asub ohtlike jäätmete kogumispunkt, kus muuhulgas võetakse vastu ka elektroonikajäätmeid. 2023. aasta investeeringutes on Audru jäätmepunkti rajamine. Uus jäätmepunkt valmib 2024. Tegevus on täitmisel.
2.1.7	Uue jäätmete kogumispunkti rajamine Pärnu linna kui asustusüksusesse - Pärnu jõe vasakkaldale, Raeküla ja Mai linnaosa ümbruskonda.	Pärnu kesklinna rajati 2020. aastal järgmised uued kogumispunktid: Metsa 1 Vana-Sauga Raeküla Tegevus on täidetud.
2.1.8	Kaasata paber ja kartongjäätmed korraldatud jäätmeveoga osavaldade tiheasustusaladelt alates 10 korteriga korterelamutest.	Paber- ja kartongjäätmete vedu korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik kõikidele linna haldusterritooriumil (k.a osavallad) paiknevatele korterelamutele ning eraõiguslikele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele ja asutustele. Ülejäänud jäätmevaldajatele vabatahtlik. Tegevus on täidetud.
2.1.9	Pärnu ranna äärsed korrastamine, jäätmemahutite lisamine.	Pärnu keskranدا on 2023. aastal liivale paigaldatud 30 uut 370-liitrist mahutit, kus kogutakse eraldi segapakendit ja segaolmet. Promenaadil kogutakse eraldi lisaks eeltoodule ka biojäätmeid. Iga-aastaselt korraldatakse ka koristamisaktsioone. Tegevus on täidetud.

2.1.10	Korterelamute juures paiknevate jäätmemahutite jaoks jäätmemajade rajamine.	Järjest aktiivsemalt kasutatakse jäätmemajade rajamiseks korterelamute hoovide korrastamise toetust. Linnavalitsus ei ole otseselt tegevust täitnud, vaid läbi toetusmeetmete.
2.1.11	Avalikus ruumis paiknevate jäätmemahutite ühildamine – iga mahuti värv tähistab üht jäätmeliiki.	Värvid on ühildatud osaliselt. Tegevust on täidetud osaliselt.
2.1.12	Segaolmejäätmetele süvamahutite paigaldamine (toetamine).	Järjest aktiivsemalt kasutatakse süvamahutite paigaldamiseks korterelamute hoovide korrastamise toetust. Linnavalitsus ei ole otseselt tegevust täitnud, vaid läbi toetusmeetmete.
2.1.13	Korraldada kord aastas suurjäätmete kogumisringe Pärnu linna osavaldade haldusterritooriumilt või lisada järgmisel korraldatud jäätmeveo perioodil suurjäätmed ka osavaldade tiheasustusaladel ja kompakse hoonestusega aladel korraldatud jäätmeveo koosseisu.	Suurjäätmete vedu on hõlmatud korraldatud jäätmeveo teenusega kogu linna haldusterritooriumil ning vedu toimub üks kord kuus ettetellimise alusel. Tegevus on täidetud.
2.1.14	Viia läbi uuring, kas elanikel (eramu ja kortermaja) oleks huvi uue sortimissüsteemi vastu, mis hõlmaks endas segaolmejäätmetest eraldi kogutavaid: paber, klaas, plast ja biolagunevad jäätmed (kindlatel aegadel tühjendatakse kindla jäätmeliigi konteinereid) ja milline võib olla sellise süsteemi rakendamise kulu (mõjuanalüüs).	Uuringut ja mõjuanalüüsi ei ole tehtud. Tegevus ei ole täidetud.
2.1.15	Motiveerida jäätmete eraldi kogumist – nt omavalitsuse poolne rahastus (tugi konteinerite soetamisel, äraveo kulude katmine kindlal perioodil vms).	Pärnu Linnavalitsus jagas soodustingimustel eramajapidamistele kiirkompostreid kompostimise edendamiseks (380 tk) ja korterelamutele konteinereid (20 tk). Tegevus on täidetud osaliselt.
2.1.16	Uuringu koostamine, millised on võimalused ja mõjud, kui rakendatakse KOV-i omanduses ja/või kontrolli all olevat äriühingut KOV-i ees seisvate jäätmehoolduse ülesannete lahendamisel.	Uuringut ei ole koostatud, kuna jäätmehoolduse ülesannete lahendamisel tehakse ülelinnalist koostööd OÜ-ga Paikre. Tegevus ei ole täidetud.
2.1.17	Jätkata osavaldades paiknevate jäätmete kogumispunktide käitamisega, vajaduse ilmnemisel kujundada ümber jäätmejaamadeks.	Osavaldades olevaid jäätmepepunkte käitatakse jätkuvalt. Jäätmejaamadeks ümberkujundamise vajadust ei ole tekkinud. Tegevus on täidetud.
EESMÄRK 2.2 - Suurendada võimalusi biolagunevate jäätmete üleandmiseks ja vähendada biolagunevate jäätmete osakaalu ladestavates olmejäätmetes.		Biojäätmete üleandmisvõimalusi on laiendatud. Liigiti kogutud biojäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist on 2021. aasta lõpuks suurenenud 0.6% võrra. Kuna 2022. detsembrist on KOJV raames tiheasustusalade ja tihedalt asustatud hoonestatud aladel korterelamutel ja juriidilistel isikutel ja asutustel kogu Pärnu linna haldusterritooriumil biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete tekkekohalt kogumise kohustus ning üksikelamutel on võimalus valida kompostimise või äraveo vahel, siis võib eeldada, et 2023. aastaks on see osakaal oluliselt suurem. Lisaks on tasuta aia- ja haljastujäätmete äravedu keskuslinna eeskujul laienenud

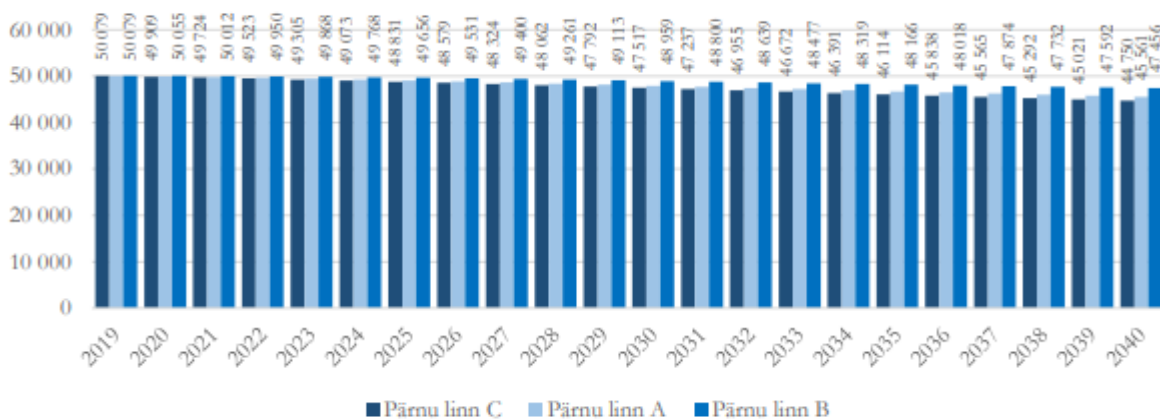
		osavaldadesse ning leiab laialdast kasutamist. Eesmärk on täidetud.
2.2.1	Eramajades biolagunevate jäätmete kompostimise edendamine.	Pärnu Linnavalitsus jagas soodustingimustel eramajapidamistele kiirkompostreid kompostimise edendamiseks. Tegevus on täidetud.
2.2.2	Kaaluda biolagunevate jäätmete kaasamist järgmise korraldatud jäätmeveo perioodil ka Audru, Paikuse ja Tõstamaa osavaldade tiheasustusaladelt korraldatud jäätmeveoga.	Biolagunevate jäätmete äravedu toimub tiheasustusalal ja tihedalt asustatud hoonestatud alal asuvatest eramutest ja korterelamutest (k.a osavaldades), kus puudub nõuetekohane komposter. Tegevus on täidetud.
EESMÄRK 2.3 - Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja sortimise tõhustamine		Liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal kogumassist on 2021. aastaks langenud 8% võrra ning on seejuures iga-aastaselt langenud alates 2019. aastast. Eesmärk ei ole täidetud.
2.3.1	Ehitus- ja lammutussegaprahi sortimise suurendamise sihttaseme saavutamiseks 2020.aastaks, nõuda ehitusloa taotlemisel andmeid jäätmete tekke hinnangulise koguse ja käitlemise kohta ning kasutusloa andmisel jäätmeõiendit tõendamaks, kuidas on ehitusjäätmeid liigiti kogutud ning edasiseks kätluseks üle antud alates 10 m ³ jäätmetekke korral.	Kehtivas jäätmehoolduseeskirjas on välja toodud nõue säilitada kahe aasta jooksul või kuni kasutusloa saamiseni dokumendid, mis tõendavad jäätmete nõuetekohast kogumist, käitlemist või üleandmist jäätmekäitlejale ning esitada need dokumendid või vastava lepingu linnavalitsuse ametniku nõudel kontrollimiseks. Jäätmeõiendi nõudmine kasutusloa väljastamiseks ei ole seadusega kooskõlas ning seda pole ka eeskirjas nõutud. Tegevus on täidetud.
2.3.2	Järelevalve teostamine ehitusjäätmete käitlemise ja sortimisnõuete käitlemise osas.	Järelevalvet teostatakse ehitusprojektide ja kasutuslubade menetluse raames ja ka ehitusobjektide füüsilise kontrollimisega. Tegevus on täidetud.
EESMÄRK 2.4 - Pakendijäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku optimeerimine		Kogumisvõrgustikku on laiendatud nii tekkekohalt kogumise kui avalike kogumiskonteinerite kaudu. Eesmärgi täitmist ei ole võimalik hinnata numbriliste mõõdikute alusel.
2.4.1	Teavitamine pakendijäätmete kogumise vajadusest ja võimalustest.	Koduleheküljel pakendijäätmete kogumise vajaduse ja võimaluste osa kesine. Tegevus on täidetud osaliselt.
2.4.2	Ühtlustada avalikus ruumis paiknevate jäätmemahutite stiil.	Jäätmemahutid saadakse taaskasutusorganisatsioonidelt, kellel värvide osas on stiil ühtlustunud, kuid kuju jms osas esineb ebakorrapärasust. Tegevus on täidetud osaliselt.
2.4.3	Pakendikonteinerite (2) paigaldamine Paikuse alevisse.	Perioodil 2019-2023 on Paikuse alevisse paigaldatud juurde 10 kogumiskohta erinevate taaskasutusorganisatsioonide poolt. Tegevus on täidetud.
2.4.4	Pärnu linna kui asustusüksusesse pakendikonteinerite paigaldamine, täitmaks <i>Pakendiseaduses</i> sätestatud nõude.	Pärnu linna kui asustusüksuse pakendikonteinerite paiknemine ei täida <i>Pakendiseaduse</i> nõudeid. Tegevus ei ole täidetud.
2.4.5	Kaasata pakendijäätmed Pärnu linnas kui asustusüksuses ning Audru, Paikuse ja Tõstamaa	Pakendijäätmete vedu korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud kogu Pärnu linna

	osavaldade tiheasustusaladel korraldatud jäätmeveoga.	haldusterritooriumil ning vedu toimub minimaalselt üks kord 12 nädala jooksul. Pakendijäätmete vedu korraldatud jäätmeveo raames on jäätmevaldajatele vabatahtlik. Korterelamutes kohustuslik vabaturu tingimustes. Tegevus on täidetud.
MEEDE 3 - Jäätmetest tuleneva keskkonnamiski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine		
EESMÄRK 3.1 - Jääkreostuskollete likvideerimine ja kasutuseta ehitiste lammutamine.		
3.1.1	Illegaalsete olmejäätmete ladestuskohtade likvideerimine ja maastikupilti kahjustavate lagunenenud hoonete lammutamine.	Vähenenud on maastikupilti kahjustatavate hoonete arv (4tk) ja illegaalsete ladestuskohtade tekkimise sagedus. Eesmärk on täidetud. Maastikupilti kahjustavatest hoonetest on perioodil 2020-2022 lammutatud järgmisi objekte: Raba 1 Mai 2a Lai T4 Lai 26 Illegaalsete ladestuskohtade arv on perioodi jooksul vähenenud ning tekkinud kohad on koheselt nende avastamisel koristatud. Tegevus on täidetud.
EESMÄRK 3.2 - Ohtlike jäätmete käitluse tõhustamine		
3.2.1	Jätkata ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete, eterniidijäätmete) kogumisringe Pärnu linna osavaldade haldusterritooriumil.	Vastavalt riiklikule jäätmetatistikale: 2021. aastaks oli elektroonikajäätmete kogumine elanikelt vähenenud võrreldes 2019. aastaga 25%. 2021. aastaks oli ohtlike olmejäätmete ja ohtlike ehitusjäätmete kogumine elanikelt suurenenud 12% võrra. Eesmärk on täidetud osaliselt. Üks kord aastas viiakse läbi eterniidijäätmete kogumisringe. Ülejäänud jäätmeliikide kogumiseks on rajatud vastavad jäätmepunktid, mistõttu kogumisringe eraldi ei ole tehtud. Tegevus on täidetud osaliselt.
EESMÄRK 3.3 - Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete kinnipidamise osas, mille tulemusena väheneb illegaalne jäätmekäitus.		
3.3.1	Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete täitmise üle volitatud omavalitsuse ametniku poolt ja jäätmevaldaja registri pidamine.	Illegaalne tegevus on aasta-aastalt oluliselt vähenenud, tuginedes heakorraga tegelevate ametnike järjepidevatele vaatlustele. Eesmärgi täitmist ei ole võimalik hinnata numbriliste mõõdikute alusel. Jäätmevaldajate register on töökorras ja ajakohane ning järelevalvet keskkonnanõuete täitmise üle tehakse regulaarselt. Perioodil 2019-2023 viidi läbi 4 väärtemenetlust, lisaks käib ametnik aeg-ajalt jäätmevedaja veoringidel kaasas, hindamaks jäätmevaldajate jäätmekäitumist. 2023. aastal viidi koostöös PrügiBingoga läbi ettevõtete prügikastide kontrollimine, jäätmekäitumise hindamine ja jäätmenõustamine kontrollitavatele. Tegevus on täidetud.
3.3.2	Lisa ametniku palkamine, mis võimaldaks efektiivset järelevalvet, jäätmetatistika kogumist,	Lisa ametnikku ei ole palgatud. Tegevus ei ole täidetud.

	ehitusjätmete õiendite kontrollimist.	
EESMÄRK 3.4 - Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine		Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine on linnavalitsuse igapäevatöö ning seda eraldi eesmärgina mõõta ei ole võimalik.
3.4.1	Jäätmehooldusalaste õigusaktide ülevaatamine ja vajadusel uuendamine.	Jäätmehooldusalaseid õigusakte (peamiselt JHE-d) vaadatakse üle iga kord, kui muutuvad vastavad seaduse nõuded (Pakendiseadus, Jäätmeseadus). Kõik õigusaktid on käesoleval hetkel ajakohased. Tegevus on täidetud.
3.4.2	Jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmise igaaastane ülevaatamine.	Jäätmekava täitmise eesmarke vaadatakse perioodiliselt üle ning arvestatakse igapäevase töö, sh eelarve planeerimisel. Tegevus on täidetud.
3.4.3	Korraldatud jäätmeveo konkursi perioodiline korraldamine.	Korraldatud jäätmeveo konkursse on perioodiliselt korraldatud. Tegevus on täidetud.

6 Jäätmetekke prognoos

Pärnu linna haldusterritooriumi rahvastiku prognoosi aluseks on võetud Pärnu haridusteenuse vajaduse prognoos aastani 2040¹⁵, kus on leitud, et Pärnu linna rahvaarv kahaneb sõltumata sündimuskäitumisest võrreldes lähteaastaga prognoosiperioodil iga-aastaselt tulenevalt elanike vanusstruktuurist.

Joonis 6. Pärnu linna kogurahvastiku prognoos aastani 2040. Allikas: Pärnu haridusteenuse vajaduse prognoos aastani 2040

Käesolevas jäätmetekke prognoosis hinnatakse maksimaalselt võimalikku jäätmeteket, mistõttu on elanike arvu prognoosimisel lähtutud kõrge sündimuse stsenaariumist (joonisel tähistatud B).

Seoses elanike arvu vähenemisega võib oodata olmejäätmete reaalse tekkekoguse pidurdumist. Elanike arvu prognoosis lähtutakse elanike arvu vähenemisest vastavalt joonisele 6 (Pärnu linn B) ning jäätmetekke prognoosis lähtutakse, et perioodil 2024–2028 väheneb olmejäätmete kogus elaniku kohta 400 kg-lt 375 kg-ni.

Perioodil 2017–2021 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt 173 kg/a. Prognoosis lähtutakse viie aasta keskmisest pakendijäätmete tekkest ning kuna seoses liigiti kogumise harjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga võib oodata pakendite koguse suurenemist u 2% aastas elaniku kohta, lisatakse igale aastale proportsionaalselt juurde pakendijäätmete tekke kasv 2% aastas.

Perioodil 2017-2021 on ohtlike jäätmete kogus (v.a asbesti sisaldavad ehitusjätmed ehk eterniit) elaniku kohta olnud keskmiselt 40 kg/a. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate perspektiivsete jäätmete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Pärnu linn perspektiivseid asbesti sisaldavate jäätmete koguseid ei esitanud. Seetõttu lähtutakse prognoosis, et perioodil 2024–2028 on aastane keskmine ohtlike jäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega, milleks on 58 kg/a, sisaldades ka asbesti sisaldavaid jätmeid.

Tabel 19. Prognoositavad jäätmekogused Pärnu linnas perioodil 2024-2028

Aasta	2024	2025	2026	2027	2028
Elanike arv	49768	49656	49531	49400	49261
Olmejäätmete kogus (t)	19907	19552	19181	18834	18473
Pakendijäätmete kogus (t)	8763	8915	9063	9210	9354
Ohtlike jäätmete kogus (t)	2865	2858	2851	2843	2835

¹⁵ [P2rnu_haridusteenuse_vajaduse_prognoos2040.pdf \(parnu.ee\)](#)

7 Pärnu linna jäätmehoolduse eesmärgid 2024-2028

Pärnu linna jäätmehoolduse eesmärkide seadmisel lähtutakse Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskava põhimõtetest, Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktidest tulenevatest kohustustest, riigi jäätmekava eesmärkidest ning Pärnu linna arengukavas toodud eesmärkidest ja olulisematest tegevussuundadest ning reaalsest omavalitsusüksuses esinevatest jäätmeprobleemidest.

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028 põhieesmärk tuleneb Pärnu linna arengukavas 2019-2035 seatud eesmärgist, milleks on [Pärnu kui eeskuju keskkonnasäästlike lahenduste juurutamisel](#).

Käesoleva jäätmekavaga seatakse järgmised strateegilised eesmärgid selle täitmiseks:

- Jäätmetekke vältimise edendamine ja ringmajanduse põhimõtete rakendamise toetamine;
- Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine;
- Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas;
- Jäätmekäitlusala järelevalve tõhustamine;
- *Zero Waste* linnade kandidaadiks seadmine.

Eesti on võtnud eesmärgiks, et 2025. aastaks tuleb ringlusse võtta vähemalt 55% kodumajapidamistest pärinevatest paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest, muudest liigiti kogutud kodumajapidamisest ja muudest allikatest pärinevatest jäätmetest. Kohaliku omavalitsuse jäätmealased eesmärgid tulenevad eeskätt riigi jäätmekavas seatud eesmärkidest, mis omakorda tulenevad EL raamdirektiivis seatud eesmärkidest aastateks 2025 ja 2030.

EL jäätmete raamdirektiiv näeb ette, et 2030. aastaks tuleb taaskasutada:

- 1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – [vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas](#);
- 2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – [vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas](#).
- 3) Pakendijäätmeid ringlussevõtuna – [vähemalt 70% kogu pakendijäätmete massist](#), sh on iga materjali ringlussevõtu sihtmäärad järgmised:
 - plast – 55 protsenti;
 - puit – 30 protsenti;
 - mustmetall – 80 protsenti;
 - alumiinium – 60 protsenti;
 - klaas – 75 protsenti;
 - paber ja kartong – 85 protsenti

Riigi jäätmekavas on seatud erinevatele jäätmeliikidele ringlussevõtu eesmärgid aastaks 2028. Ringlussevõtu arvutamisel võetakse arvesse nii liigiti kogutud kui ka teiste jäätmeliikidega koos kogutud jäätmeid võttes aluseks sortimisuuringuid (olmejäätmete osas vastavalt IV arvutusmetoodikale).

Tabel 20. Riigi jäätmekavas seatavad jäätmete ringlussevõtu eesmärgid aastaks 2028. Allikas: Riigi jäätmekava 2022-2028 eelnõu

Jäätmeliik	Jäätmekood	Jäätmeteke 2020.a, tonni	Ringlussevõtt 2020.a, tonni	Tegelik ringlussevõtu määr 2020.a	Ringlussevõtu eesmärk 2028.a
Olmejäätmed	IV arvutus- metoodika alusel	509 497	147 056	29%	58%
Pakendijäätmed	Euroopa Komisjoni metoodika alusel	205 724	146 848	71%	70%
Paber ja kartong (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 01, 15 01 01	125 779	70 276	56%	90%
Metallid (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 40, 15 01 04	19 502	16 564	85%	97%
Plastid (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 39, 15 01 02	77 378	16 801	22%	55%
Klaas (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 02, 15 01 07	41 616	21 575	52%	75%
Biojäätmed	20 01 08, 20 02 01	135 269	28 724	21%	70%
Puit (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 38, 15 01 03	7 435	1 636	22%	30%
Tekstiil (sh olmes tekkiv pakend)	20 01 10, 10 01 11, 15 01 09	20 665	0	0%	25%
Tavajäätmete hulka kuuluvad ehitus- ja lammutusjäätmed (v.a kivid ja pinnas, süvenduspinnas)	17 01, 17 02, 17 03, 17 04, 17 05, 17 06, 17 08, 17 09, 19 12 05, 19 12 07 ja 19 12 09	865 109	41 751	5%	40%
Põllumajandusplast (sihtarv on seatud 2013.a määrusega ja kehtib kokku kogutud põllumajandusplasti jäätmetele)	02 01 04	1 501	470	31%	50%

Pärnu linna ülesandeks on eeltoodud tabelis kajastatud jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude täitmine kodumajapidamistest pärit olmejäätmete osas. Samas ei ole riikliku jäätmetestatistika alusel võimalik analüüsida jäätmete ringlussevõtu määrasid omavalitsusüksuse tasandil, vaid üksnes mil määral on omavalitsusüksus jäätmeid liigiti kogunud. Sellest tulenevalt on Pärnu linna jäätmehoolduse arendamisel ja uute eesmärkide seadmisel asjakohane lähtuda põhimõttest, et ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude saavutamise aluseks on eelkõige jäätmete liigiti kogumine ja neile käitlustingimuste määramine.

Tabelis 21 on välja toodud olulisemad sihtarvud, mis iseloomustavad Pärnu linna jäätmehoolduse eesmärkide täitmist perioodil 2024-2028 vastavalt seatud strateegilistele eesmärkidele. Seatud eesmärgid aitavad kaasa riigi jäätmekavas sätestatud eesmärkide täitmisele.

Tabel 21. Pärnu linna jäätmehoolduse eesmärkide täitmist iseloomustavad mõõdikud.

Eesmärk	Mõõdik	Pärnu linna baastase 2021	Pärnu linna sihttase 2028
Olmejäätmete tekke vältimine ja vähendamine	Olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	400 kg/a	375 kg/a
Jäätmete liigiti kogumise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine	Segaolmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	316 kg/a	250 kg/a
	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist ¹⁶	43%	70%
	Liigiti kogutud paber- ja kartongijäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 01, 15 01 01)	5%	10%
	Liigiti kogutud metallijäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 40, 15 01 04)	2%	2%
	Liigiti kogutud plastijäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 39, 15 01 02)	5%	10%
	Liigiti kogutud klaasijäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 02, 15 01 07)	3%	5%
	Liigiti kogutud biojäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist (20 01 08, 20 02 01)	11%	30%
	Liigiti kogutud puidujäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 38, 15 01 03)	3%	3%

¹⁶ Kõik olmejäätmed 20 koodiga + kõik pakendijäätmed 15 koodiga

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

	Liigiti kogutud tekstiilijäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist (20 01 10, 20 01 11, 15 01 09)	0.1%	0.3%
	Liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	84%	95%
	Eriiigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest	81%	85%

8 Jäätmehoolduse arendamine

8.1 Jäätmetekke vältimise edendamine ja ringmajanduse põhimõtete rakendamise toetamine

Jäätmekäitluse hierarhia kohaselt tuleb esmajärjekorras vältida jäätmeteket, sest jäätmetekke vältimine aitab tõhustada majanduse ressursikasutust ning vähendada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele.

Jäätmeteket on võimalik vältida **otse**, mille alla kuulub mõistlik ja sihipärane tarbimine ning keskkonda ja ressursse säästev tootmine; **korduskasutades**, kus toodet kasutatakse esialgsel otstarbel uuesti ning **korduskasutuseks ettevalmistamisega**, kus tooteid remonditakse/parandatakse või disainitakse ümber.

Jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning ringmajanduse põhimõtete rakendamise saavutamise aluseks on koostöö riigi, Pärnu Linnavalitsuse, ettevõtete ja elanike vahel ning eesmärgi saavutamisele aitavad omakorda kaasa ka toidujäätmete, prügistamise ja ladestamise vältimine ja vähendamine.

Ühe jäätmetekke vältimist ja ringmajanduse põhimõtete rakendamist soodustava tegevusena nähakse ette **teavitustöö tegemist ettevõtetele, kelle tegevuses nähakse potentsiaali liitumiseks jäätmebörsiga „Materjalivoog“**. Selleks kogutakse esmalt Pärnu linnas tegutsevatelt ettevõtetele infot, milliseid jäätmeteks kvalifitseeruvaid toomisjääke neil tekivad, kaardistatakse olukord ning seejärel saadetakse potentsiaalsetele ettevõtetele „Materjalivoog“ platvormiga liitumise võimaluse info ning julgustatakse liituma. Antud tegevus aitab Pärnu linnas tekkivaid jäätmeid suuremal määral ringlusesse saata. Tegevus on kavandatud aastasse 2024 ning tegevust korratakse uuesti iga kahe aasta tagant.

Lisaks on oluliseks jäätmetekke vältimist ja ringmajanduse põhimõtete rakendamist soodustavaks tegevuseks alates 2024. aastast **koostöös uus- ja/või taaskasutuskeskustega ja OÜ-ga Paikre** paigaldada Pärnu linna haldusterritooriumil paiknevatesse jäätme punktidesse riidekonteinerid kasutuskõlblike riiete, jalanõude ja kottide kogumiseks ja tekstiilijäätmete konteinerid kasutuskõlbmatu tekstiili kogumiseks. Kogu jäätmekava perioodil 2024-2028 tuleb jätkata koostööd ka **Uuskasutuskeskusega**, kelle Pärnu kogumismajasse saab viia terveid riideid, jalanõusid, kotte, mänguasju, raamatuid jms.

Jäätmekava perioodil otsib linnavalitsus koostöövõimalusi ja -partnereid ka tekstiilijäätmete ringlussevõtu pilootprojekti algatamiseks.

Oluline on pöörata tähelepanu ka Pärnu linna poolt ostetavatele toodetele ja teenustele, mille parimaks vahendiks on **keskkonnahoidlikud riigihanked**¹⁷. Keskkonnahoidlike riigihangete osas eristatakse peamiselt kolme tüüpi:

- **Süsteemi tasandi hanked:** Ostja kasutab riigihanget toote ostmisel lepinguna nii, et tekib toote taas- või korduskasutus. Võimalus on osta toode näiteks koos kohustusega see tarnijal tagasi võtta ja taaskasutada või soetada toote asemel hoopis kasutusteenus.
- **Tarnija tasandi hanked:** Hankija kirjeldab hangitava toote või teenuse loomise protsessi nii, et see vastaks ringmajanduse põhimõtetele.
- **Toote või teenuse tasandi hanked:** Hankija kirjeldab hangitava toote või teenuse tehnilised omadused, mis väljendavad selle toote või teenuse keskkonnasäästlikust.

Keskkonnahoidlike riigihankeid tuleb rakendada kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

Kuna ka siseruumides tuleb üha enam keskenduda jäätmetekke minimeerimisele, kavandatakse Pärnu Linnavalitsuses (sh osavaldades) käivitada alates 2024. aastast „**Rohelise kontori**“ pilootprojekt, mille tulemusel astutakse linnavalitsuse siseruumides esimesed sammud jäätmetekke vältimise, liigiti

¹⁷ Avalik sektor soetab toote, teenuse või töö, millel on vähendatud keskkonnamõju kogu elutsükli vältel võrreldes seda toote, teenuse või tööga, millel on samasugune primaarne funktsioon.

kogumise ja ressursitõhususe osas. Ühe sammuna mõeldakse läbi asutuse ruumides prügikastide asukohtade ja koguste vajadus ning võimalusel loobutakse iga ametniku laua all olevast segaolme prügikastist. Kasutusele võetakse [eriliigilist kogumist võimaldavad sorteerimiskastid](#) (segaolme, paber, pakend, bio), suurendades seeläbi liigiti kogutud jäätmete osakaalu.

Teise sammuna mõeldakse läbi printerite koguste vajadus ning võimalusel [vähendatakse printerite arvu ning kasutatakse energiasäästlikke mudeleid](#). Ka väljaprintitava paberi hulka tuleb võimalusel piirata.

Kolmanda sammuna loobutakse täielikult valitsuse ruumides ühekordsete nõude ja söögiriistade kasutamisest, mida seni on kasutatud näiteks sünnipäevadel vm üritustel.

[Jäätmetekke vältimise edendamise ja ringmajanduse põhimõtete rakendamise toetamise eesmärk loetakse täidetuks kui 2028. aastaks ei ole olmejäätmete tekkekogus elaniku kohta suurem kui 375 kg/in.](#)

8.1.1 Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed

Vältides ja vähendades toiduraiskamist on võimalik vähendada toodetava toidu, kasutatava energia, vee, väetiste ja põllumajandusmaa hulka. Sellega kaasneb kokkuhoid mitte ainult nimetatud ressursidelt, aga ka toidu ja jäätmete transpordilt ning jäätmekäitluselt.

Toidujäätmete tekke uuringu¹⁸ andmetel moodustab toidukadu ehk inimtoiduna raisku läinud toit poole (50%) tekkivatest toidujäätmetest. Eesti kodumajapidamistes tekkivatest toidujäätmetest moodustab raisatud toit ehk toidukadu, mille teket on võimalik vältida 42%. Toitlustussektoris tekitavad toidujäätmeid 75% ulatuses toitlustusettevõtted (toidukao osakaal 66%), 22% ulatuses haridusasutuste sööklad (toidukao osakaal 79%) ning 3% tervishoiuasutused (toidukao osakaal 81%).

Pärnu linna haldusterritooriumilt koguti 2021. aastal u 579 tonni toidujäätmeid ehk biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid. Sellest 36% (u 209 tonni) moodustasid ettevõtelt kogutud toidujäätmed ning 64% (u 370 tonni) majapidamistelt kogutud toidujäätmed. Tuginedes toidujäätme tekke uuringule moodustas 2021. aastal Pärnu linna kodumajapidamistes tekkinud toidukadu ehk raisatud toit hinnanguliselt 155 tonni.

Pärnu linnal on senini puudunud eraldi tegevuskava toidujäätmete tekke (sh toidukao) vältimiseks, kuna toidujäätmeid on käsitletud eelnevates jäätmekavades biojäätmete osana.

Ühe toidukao vähendamise meetmena on Pärnu Linnavalitsus kogu jäätmekava perioodil valmis [kaudselt toetama vabakondlikke ühendusi](#) (sobiva maa-ala kasutusse andmisega ning vajaliku informatsiooni hankimise ja nõustamisega), [kes soovivad rajada Pärnu linna haldusterritooriumile toidukapid ning tegeleda toidukappide igapäevase haldamisega](#). Toidukapi idee seisneb selles, et eraisikud, toitlustusasutused, kauplused ja tootjad saavad nii pakkuda kui koguda toitu, mis muidu ära visataks.

2021. aastal viidi läbi Pärnu maakonna koolide menüüde analüüs¹⁹, milles rõhutati, et tekkivad toidujäätmed tuleb kaardistada ning võtta tarvitusele abinõud toidujäätmete vähendamiseks. Samas aruandes on soovitatud võimalusel toidu ülejääki annetada.

Pärnu linna haridusasutustes tehakse pidevalt jõupingutusi toidujäätmete vältimiseks. Üheks tõhusaimaks meetmeks on toitlustuse pidev monitoorimine (kaalumine ja selle põhjal koguste optimeerimine, pakkumise viiside optimeerimine jms), mille tulemusel tekib toidukadu Pärnu linna haridusasutustes üha vähem. Menüüd planeeritakse selliselt, et oleks võimalik ära kasutada

¹⁸ Piirsalu, E, Moora, H, Väli, K, Aro, K, Värnik, R, Lillemets, J, 2021. Toidujäätmete ja toidukao teke Eesti toidutarneahelas. SEI Tallinn.

¹⁹ [Pärnu maakonna koolide menüüde analüüs 2021 aastal](#)

järelejäänud toiduaineid kooskõlas Toidu- ja Veterinaarameti nõuetega. Juhul, kui toitlustuses jääb toitu järgi, pakutakse seda vastavalt nõuetele lastele, kes on koolis pikema päeva (nt järelevastamistel, konsultatsioonidel jms). Järelejäänud toidu annetamise vajadus abivajajatele või loomakasvatajatele Pärnu linna haridusasutustes pigem puudub.

Toidu- ja toidujäätmete temaatika on juba alates lasteaiast seotud ka erinevate õppeainete ja -programmidega, mille tulemusel surve keskkonnasäästlikult käituda tuleb põhihariduses juba õpilaste poolt, kuna nende teadlikkus on võrdlemisi kõrgel tasemel. Osades haridusasutustes on õppe eesmärgil kasutusele võetud ka kompostimise kastid.

Vajalik on jätkata Pärnu linna haridusasutustes nii toitlustuse monitoorimist kui ka toidu ja toidujäätmete temaatika sidumist erinevatesse õppeainetesse ja -programmidesse kogu jäätmekava perioodil 2024-2028, kuna õpilastes juurutatud harjumused koolis kanduvad eeldatavalt edasi ka kodusse keskkonda, aidates niiviisi vältida ka kodumajapidamistes tekkivat toidukadu. Lisaks tuleb linnavalitsusel iga-aastaselt koostada meediaprogramm, mis muuhulgas peab hõlmama ka toidujäätmete vähendamisele suunavat teavitustööd (täpsem kirjeldus ptk-s 8.3).

Toidujäätmete vältimise ja vähendamise eesmärk loetakse täidetuks kui perioodil 2024-2028 on vajadusel kaudselt toetatud toidukappide rajamist ja haldamist, jätkub haridusasutustes toidujäätmete pidev monitoorimine ja selle põhjal toidukao vältimine ja vähendamine ning toidu ja toidujäätmete temaatikat kajastatakse nii õppeainetes ja -programmides kui ka linnavalitsuse meediaprogrammis.

8.1.2 Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed

Pärnu linna haldusterritooriumil on aasta-aastalt vähenenud omavoliliste prügistuskohdade tekke arv. Et prügistamist jätkuvalt vähendada ja vältida on oluline jätkata avalike prügikastide regulaarset tühendamist ning samuti jätkata omavoliliste prügi mahapanekukohtade likvideerimist kogu jäätmekava perioodil 2024–2028.

Vajalik on jätkata ka korterelamute hoovide korrastamise toetamist kogu jäätmekava perioodil 2024-2028. Toetust on võimalus saada erinevatele tegevustele, sealhulgas jäätmemajade ehitamisele, süvakogumismahutite rajamisele ja jäätmekogumiskohtade korrastamisele.

Lisaks tuleb prügistamise vältimiseks kasutada võimalust toetuse saamiseks maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamiseks. Pärnu linna haldusterritooriumil on jätkuvalt mitmeid tühjuna seisvaid lagunevaid hooneid, mis kahjustavad maastikupilti ning põhjustavad reostusohu, tõmmates ligi ebaseaduslikku prügiladestamist jms, ka on selliseid objekte eraomandis. Linnal puudub küll otseselt võimalus eraomandis olevate hoonete lammutamiseks, kuid samas saab Linnavalitsus kaudselt (vajalike dokumentide vormistamisel abistamine, märgukirjade saatmine jms) toetada hoonete omanikke lammutustegevuse elluviimisel. Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamisel suureneb küll tekkivate lammutusjäätmete kogus, kuid paraneb välisruumi kvaliteet ja väheneb lagunenuid hoonetest tulenev prügistamise ja reostamise oht, nagu ka varisemisoht (turvalisus). Tekkivad lammutusjäätmed tuleb suunata maksimaalsel tasemel taaskasutusse. Tegevust on vajalik ellu viia kogu jäätmekava perioodil 2024–2028.

Prügistamise vältimise ja vähendamise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 on Pärnu linnas vähenenud illegaalsete prügi mahapanekukohtade arv ja maastikupilti kahjustavate hoonete arv ning on jätkatud korterelamute hoovide korrastamise toetamise traditsiooni.

8.1.2.1 Mereprügi vältimise ja vähendamise meetmed

Keskkonnaministeriumi 2020. aastal valminud Mereprügi plaanis²⁰ käsitletakse mereprügi olemust, kasutusel olevaid meetmeid ja nende efektiivsust nii globaalsel, Euroopa Liidu, regionaalsel kui riiklikul

²⁰ Mereprügi plaan https://www.envir.ee/sites/default/files/news-related-files/mereprugi_plaan_.pdf

tasandil ning tegevusplaani mereprügi vähendamiseks. Mereprügi plaanis tuuakse välja, et mõne hinnangu kohaselt on umbes 80% merekeskkonnas leiduvast prügist tekkinud maismaal toimuva inimtegevuse käigus ning mereprügi allikad ei piirdu üksnes inimeste tegevusega rannikualadel. Peamine on rakendada abinõusid maismaal, enne kui prügi jõuab merre. Sellest tulenevalt on kohaliku omavalitsuse tasandil mereprügi vältimise ja vähendamise meetmed võimalik saavutada samadel alustel kui üldise jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning prügistamise vähendamise meetmed. Käesolevas peatükis käsitletakse eelkõige mereäärsetel aladel prügistamise vältimise võimalusi.

Viimastel aastatel on suurendatud Pärnu keskranas olevate prügikastide arvu ning liivarannal kogutakse eraldi segapakendit ja segaolmejäätmeid. Keskranna promenaadile on paigaldatud lisaks segapakendi- ja segaolmekonteineritele ka biojäätmete kogumiskonteinerid. Alates 2024. aastast on vajalik [laiendada kolmeks kogumist \(segaolme, segapakend ja biojäätmed\)](#) ka teistesse avalikesse randadesse (nii jõe kui ka mereäärsed).

Väga suure osa mereprügist moodustavad ka suitsukonid, mis tänavale visates jõuavad esimese vihmaveega läbi kaevuluukide otse Läänemerre. Selle vältimiseks [tuleb paigaldada Pärnu linna haldusterritooriumile juurde konikaste](#), mida käesoleval hetkel on Pärnu linnas kokku 4. Täiendavalt kavandatakse juurde paigaldada hinnanguliselt 10 konikasti – igasse osavalda üks ning ülejäänud kesklinna rannarajooni ning kesklinna piirkonda. Konikaste paigaldatakse järk-järgult kogu jäätmekava perioodil 2024-2028. Lisaks märgistati 2020. aastal üle-eestilise kampaania „[Meri algab siit](#)“ raames Pärnu linnas kokku 100 sademevee kaevuluuki eesmärgiga teavitada inimesi sellest, millist ohtu endast kujutavad sademeveega Läänemerre sattunud sigaretikonid. Samal aastal korraldati Maailmakoristuspäev Eestis raames ka [Pärnu konikoristusmaraton](#). Vajadusel tuleb restkaevude märgistusi uuendada (kulunud märgised) ning [jätkata ka erinevate prügikoristusaktioonide korraldamist](#) kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

Pärnu Linnavalitsus teeb tihedat koostööd Pernova Hariduskeskusega, kes muuhulgas viib läbi ka igasuviseid [teavituskampaaniaid „Hoiu merd!“](#), mis juhib inimeste tähelepanu Läänemerega seotud keskkonnaprobleemidele. Kampaania jätkuna on alates 2020. aastast paigaldatud igal suvel Pärnu keskrannda või selle lähedusse „[Prügikala](#)“ ehk kalakujuline skulptuur, mis on täidetud enam levinud jäätmetega, mida inimesed endast Pärnu randa maha jätavad.

Joonis 7. Prügikala skulptuur Pärnu rannas. Allikas: Pernova Hariduskeskus

Vajalik on jätkata koostööd Pernova Hariduskeskusega nii mereprügiga seotud kampaaniate jätkamiseks kui ka prügikala igasuviseks demonstreerimiseks kogu jäätmekava perioodil 2024-2028. Lisaks on oluline koostöös Pernova hariduskeskusega [suunata mereprügiteemalisi kampaaniaid ka Pärnu haridusasutustesse](#).

Sadamate prügistamise vältimiseks kavandatakse lisada jäätmehoolduseeskirja nõue, et sadamates tuleb eraldi koguda vähemalt segaolmejäätmeid, segapakendijäätmeid ning kalapüügivõrke.

[Mereprügi vältimise ja vähendamise eesmärk loetakse täidetud kui aastaks 2028 on kõikidesse avalikesse randadesse paigaldatud vähemalt segaolmejäätmete ja pakendijäätmete kogumismahutid, sadamates on rakendatud segaolme, pakendi ja kalapüügivõrkude lahuskogumine ning jätkatud on mereprügi kampaaniate \(sh „Prügikala“ demonstreerimisega\) ja koristusaksioonidega.](#)

8.1.3 Ladestamise vähendamise meetmed

Ladestamise vähendamisele aitab eeskätt kaasa jäätmete liigiti kogumise parandamine, mis vähendab ringlussevõtuks sobivate jäätmete sattumist segaolmejäätmete hulka, aga samas ühekordsete toodete kasutamise vältimine, kuna üldjuhul suunatakse näiteks ühekordsed nõud ja söögiriistad kasutajate poolt segaolmejäätmete hulka. Pärnu linna kehtivas jäätmehoolduseeskirjas on välja toodud, et avalikel üritustel tuleb võtta kasutusele meetmed jäätmete tekke vähendamiseks, sh kasutama ühekordsete nõude ja topside asemel alternatiivseid võimalusi (nt kasutada korduvkasutatavaid joogitopse). [2024. aastast alates tuleb Pärnu linna avalikel üritustel üle minna ühekordsete plasti sisaldavate toidu- ja jooginõude ning söögiriistade kasutamise lõpetamisele.](#)

Avalike ürituste korraldamiseks tuleb välja töötada [keskkonnahoidlike ürituste läbiviimise juhend](#), kus tuuakse välja miinimumnõuded, mis on avaliku ürituse korraldajale kohustuslikud ning soovitusel, mis on rangelt soovitatavad. Juhendi koostamine on kavandatud perioodile 2024–2025. Keskkonnahoidlike ürituste juhendi koostamisse on asjakohane kaasata Pärnu linna avalike ürituste korraldajaid ning juhendi valmimisel tuleb läbi viia infopäev Pärnu linna iga-aastaste ürituste korraldajatele.

Lisaks on olmejäätmete prügilasse ladestamise vähendamiseks oluline panna rõhuasetus korraldatud jäätmeveo korraldamisele. Selleks tuleb järgmise perioodi korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisel määrata hanke alusdokumentides kõikidele korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikidele käitluskoht või -kohad, kuhu need edasivedamiseks toimetatakse, sealhulgas peavad need sisaldama teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest. Hanke korraldamine on kavandatud 2027. aasta I poolaastasse.

[Jäätmete ladestamise vähendamine on saavutatav eeskätt läbi liigiti kogumise, mis vähendab segaolmejäätmete kogust. Sellest tulenevalt loetakse eesmärk täidetuks kui aastaks 2028 on vähenenud segaolmejäätmete tekkekogus elaniku kohta 275 kg/a ning suurenenud on liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olme- ja pakendijäätmete kogumassist vähemalt 70 %-le, sh on valdav osa liigiti kogutud jäätmeid suunatud ringlusesse.](#)

8.2 Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine

Jäätmete liigiti kogumise osakaalu suurendamiseks on vajalik Pärnu linna haldusterritooriumi avalikel aladel asendada segaolmejäätmete mahutid eriliigilist kogumist võimaldavate mahutitega. Selle tulemusel on hiljemalt 2028. aastaks [linna haldusterritooriumi avalike alade prügikogumiskohtades tagatud segaolmejäätmete, biojäätmete ja segapakendite lahuskogumine.](#)

Tõstamaa osavaldale tuleb liigiti kogumise tõhustamiseks paigaldada koostöös OÜ-ga Paikre juurde 3 vanapaberi kogumismahutit – Tõstamaa alevikku ning Tõhela ja Pootsi küladesse.

Lisaks kavandatakse täiendavalt paigaldada Pärnu linna haldusterritooriumile [hinnanguliselt 10 nutikat prügikasti](#) (igasse osavaldale üks ning ülejäänud keskuslinna rannarajooni ja kesklinna piirkonda), mida on

võimalik kasutada nii segaolme, pakendite kui biojätmete kogumiseks. Nutikad prügikastid on varustatud päikesepaneelidega, mis kasutavad energiat prügikasti sees oleva pressi opereerimiseks, täituvuse jälgimiseks, operaatori teavitamiseks ja ka kasutajate tänamiseks. Prügikastide sisse ehitatud sensorid jälgivad prügikasti täituvust ning teavitavad automaatselt operaatorit, millal on vaja neid tühjendada. Kuna press surub prügi mahu mitmekordselt kokku, on selle tulemusel võimalik prügikaste harvem tühjendada ning seeläbi vähendada ka CO₂ heidet tühjendusvedudelt²¹. Nutikaid prügikaste paigaldatakse järk-järgult kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

Ka haridusasutustes (lasteaiad, koolid, huvikoolid) tuleb segaolmejätmete mõeldud prügikastide asemel [kasutusele võtta eriliigilist kogumist võimaldavad sorteerimiskastid](#), mis võimaldavad liigiti koguda segaolmet, paberit, pakendeid ja biojätmeid ning seejuures on otstarbekas asutustes ära kaotada ka igas ruumis või iga laua juures olevad segaolmejätmete mõeldud prügikastid. Tegevus on kavandatud perioodile 2024-2026.

Pärnu linna jäätmekava 2019-2023 rakendusplaanis oli ühe tegevusena välja toodud uuringu koostamine, millised on võimalused ja mõjud, kui rakendatakse KOV-i omanduses ja/või kontrolli all olevat äriühingut KOV-i ees seisvate jäätmehoolduse ülesannete lahendamisel. Kuna uuringut ei koostatud, tuleb käesoleva jäätmekava perioodil, eelistatult perioodi alguses, antud uuring koostada. Täiendavalt lisatakse uuringu lähteülesandesse ka reoveesetele võimalike käitlusvõimaluste leidmine ja arendusvõimalused. Uuringu tulemuste näol võib tekkida linnal võimalus jätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu sihtarvude saavutamiseks vajalike jäätmehoolduse ülesannete delegeerimiseks äriühingule.

[Jätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 on olmejätmete liigiti kogumise osakaal kogu olme- ja pakendijätmete tekkest vähemalt 70% ning on täidetud alapeatükkides välja toodud alaeesmärgid jäätmeliikide lõikes.](#)

8.2.1 Biojätmed

Liigiti kogutud biojätmed (nii köögi- ja sööklajajätmed kui aia- ja haljastujätmed) tuleb kompostida kohapeal vastavalt nõuetele või anda üle jäätmekäitlejale. Lokaalset kompostimist tuleb propageerida hajaasustuses. Võimalusel tuleb jätkuvalt [soodustada eramajapidamistele ka kompostrite ja biojätmete konteinerite soetamist](#), esitades võimaluse tekkimisel vastava projektitaotluse Keskkonnainvesteeringute Keskusele (edaspidi KIK). Tegevus on kavandatud kogu jäätmekava perioodile 2024-2028.

Tiheasustusaladel ja tihedama asustusega aladel tuleb [biolagunevate köögi- ja sööklajajätmete ning aia- ja haljastujätmete vastuvõttu ja ringlusse suunamist jätkata korraldatud jäätmeveo raames](#) kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

Aia- ja haljastujätmete kogumist ja käitlemist (kompostimist) tuleb jätkata vähemalt Paikre prügilas kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

[Biojätmete liigiti kogumise, käitlemise ja ringlusse suunamise eesmärk loetakse täidetuks kui liigiti kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajajätmete osakaal olmejätmete kogumassist moodustab aastaks 2028 vähemalt 30%.](#)

8.2.2 Pakendite ja pakendijätmete käitlemise kava

Olemasolevate pakendijätmete kogumise mahutite andmed, mis sisaldavad asukohta, mahutite suurust, mahutitesse kogutavat jäätmeliiki ning vastutavat taaskasutusorganisatsiooni on välja toodud jäätmekava peatükis 4.3.1 „Pakendijätmete kogumis- ja käitlussüsteem“.

²¹ Keila Leht, nr 30, 3 september 2021 <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=keilaleht20210903.2.17&e=-----et-25--1--txt-txIN%7ctxTI%7ctxAU%7ctxTA----->

Pakendijäätmete prognoositavad kogused perioodil 2024-2028 on esitatud peatükis 6 „Jäätmetekke prognoos“.

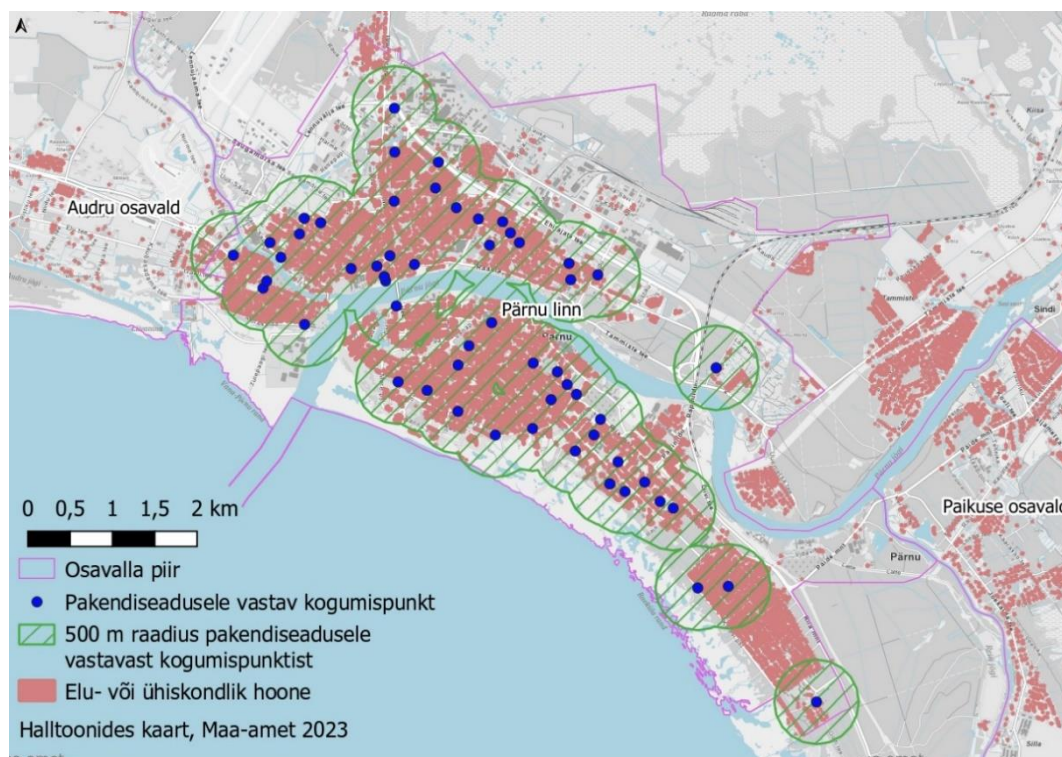
Pakendiseaduse § 17¹ kohaselt peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elaniku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Pakendiseadus sätestab, et kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht ning nende tühendamissagedus lepitakse iga kogumiskoha kohta kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel. Pakendiseaduse alusel on võimalik pakendijäätmete kogumist korraldada ka nende tekkekohal kogumisenä ning sellisel juhul võib kohaliku omavalitsuse organi nõusolekul vähendada pakendijäätmete kogumiskohtade tihedust ning kogumiseks ettenähtud konteinerite arvu ja mahtu.

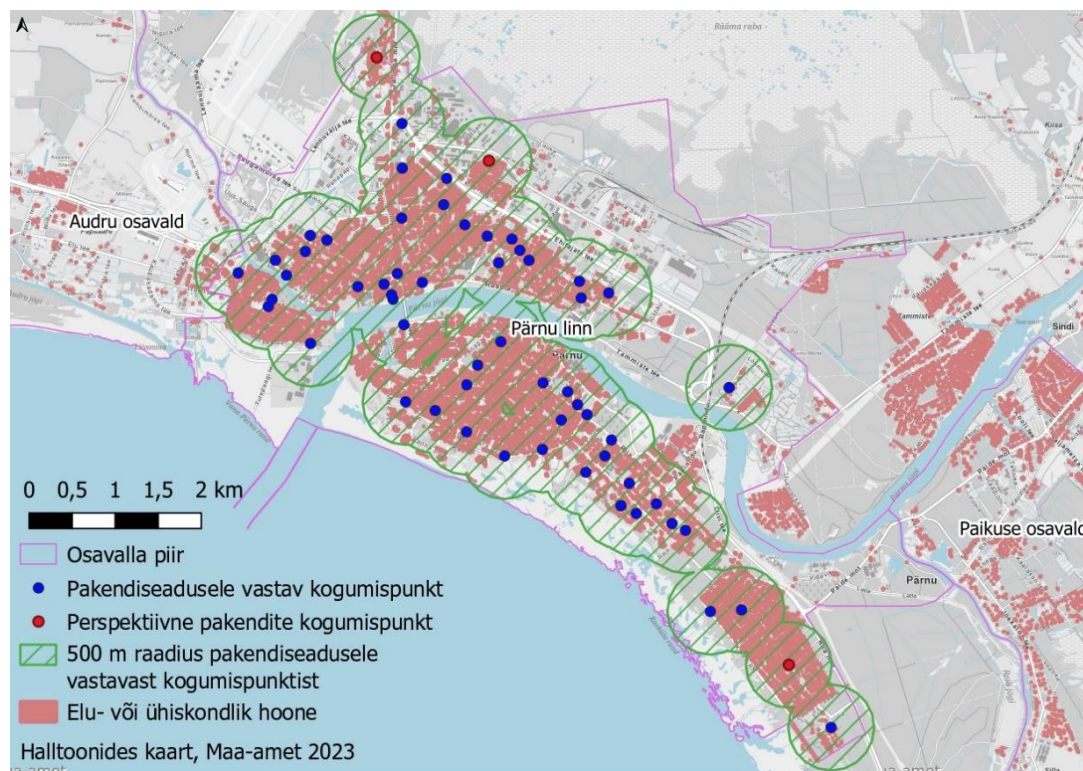
Pärnu linn määratleb haldusüksuses tiheasumitena linna, alevi ja alevikke. Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 1 nõue, kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elaniku, rakendub üksnes Pärnu keskuslinnas.

Pärnu keskuslinnas paiknevad pakendikonteinerid koos 500 meetrise teenindusraadiusega on esitatud joonisel 8, millest nähtub, et avaliku kogumiskoha kauguse nõue jäätmevaldajast ei ole terves Pärnu linnas tagatud ning täiendavaid kogumiskohti on vajalik paigaldada linna kagu- ja loodeosas elumajade piirkonda, juhul kui piirkondades ei kasutata aktiivselt tekkekohalt kogumist ehk pakendikotiteenust.

Joonis 8. Olemasolevad pakendite kogumiskohad Pärnu keskuslinnas (seisuga 02.05.2023)

Joonisel 9 on kajastatud nii olemasolevad kui perspektiivsed avalikud pakendite kogumiskohad Pärnu keskuslinnas, millega on võimalik tagada Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 1 nõue.

Joonis 9. Olemasolevad ja perspektiivsed pakendite kogumiskohad Pärnu keskuslinnas.

Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 2 nõue, kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku, ei rakendu üheski Pärnu linna haldusterritooriumi asumis.

Ülejäänud Pärnu linna haldusterritooriumil rakendub Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 3 nõue, mis sätestab, et iga 500 elaniku kohta peab olema üks avalik kogumiskoht. Pärnu linna haldusterritooriumil (v.a Pärnu keskuslinn) oli elanike koguarv 2023. aasta 1. jaanuari seisuga 11 588. Seega peab Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 3 täitmiseks Pärnu linna (v.a Pärnu keskuslinna) haldusterritooriumil olema igal taaskasutusorganisatsioonil vähemalt 23 avalikku kogumiskohta. Taaskasutusorganisatsioonidel on paigaldatud avalikke kogumiskohtasid järgmiselt:

TVO: 28

EPR: 6

ETO: 22

Tulenevalt eeltoodust on Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 3 nõue Pärnu linna haldusterritooriumil täielikult täidetud üksnes TVO-l. ETO-l on puudu 1 avalik kogumiskoht ning EPR-l koguni 17 kogumiskohta.

Paigutuslikult on pakendikonteinerite paiknemine võrdlemisi hea katvusega – kõigis suuremates asumites on pakendite üleandmise võimalus olemas. Samas puudub võimalus täielikult Manija saarel, kus elab hinnanguliselt 40 elanikku ning lisaks on mitmed majapidamised kasutusel suvilatena. Manija saarelt toimub käesoleval hetkel üksnes segaolmejäätmete äravedu. Kuna Manija saarel avalikke pakendite kogumispunkte ei asu, on vajalik jäätmekava perioodil 2024-2028 tagada saarele avalik pakendite kogumispunkt ning kogumispunktist ka regulaarne pakendijäätmete äravedu.

Eriliigiliste pakendijäätmete lahuskogumine toimub väga hästi Pärnu keskuslinnas, kus kogutakse eraldi klaas-, paber- ja segapakendeid. Ülejäänud linna haldusterritooriumil on ülekaal pigem segapakendite konteineritel. Eriliigiliste pakendijäätmete osakaalu suurendamiseks tuleb ka ülejäänud linna haldusterritooriumil olemasolevatesse ja enim kasutatavatesse kogumiskohtadesse [täiendavalt paigutada konteinerid klaasi- ja paberpakendite kogumiseks](#).

Lisaks avalikele kogumispunktiledele on võimalik pakendijäätmeid üle anda ka TVO poolt pakutava pakendikotiteenusega, mida kasutab 2023. aasta juuni seisuga hinnanguliselt 15% kogu Pärnu linna territooriumil olevatest eramutest.

Kõik Pärnu linna haldusterritooriumil olevad kortermajad on kohustatud pakendeid tekkekohalt üle andma vabaturu tingimustes, st neil on õigus valida, milline ettevõtte teostab korterelamult pakendijäätmete vedu. 2023. aasta juuni seisuga kasutab TVO tekkekohalt kogumise teenust hinnanguliselt 25% ja korraldatud jäätmeveo teenust hinnanguliselt 41% kogu Pärnu linna territooriumil olevatest kortermajadest. Korraldatud jäätmeveo teenuse kasutajate osakaalu hindamisel ei ole arvestatud neid korterelamuid, kus leping on sõlmitud erasiku nimele. Seega võib eeldada, et tegelikkuses on see osakaal kõrgem.

Uuel korraldatud jäätmeveo veoperioodil (alates 01.09.2027) kavandatakse pakendijäätmete tekkekohalt kogumine muuta kohustuslikuks kõigile jäätmevaldajatele Pärnu linna haldusterritooriumil.

Samas enne täielikult tekkekohalt kogumisega üleminekuni tuleb jätkuvalt optimeerida avalikke kogumiskohti ning kogumiskohtade kavandamisel ja olemasolevate kogumiskohtade ümberpaigutamisel tuleb jälgida elanike reaalseid vajadusi. Täiendavaid avalikke pakendikonteinereid ei ole otstarbekas paigaldada kortermajade piirkonda, kus tekkekohalt kogumine on vabaturu tingimustes kohustuslik ning piirkondadesse, kus eramajades kasutatakse aktiivselt pakendikotiteenust.

Vajalik on ka pidev inimeste informeerimine pakendite liigiti kogumise vajadusest ning pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest vältimaks pakendikonteinerite kasutamist muude jäätmeliikide tarbeks. Elanikkonna teavitamine on pidev tegevus, mida tuleb teha kogu jäätmekava perioodil 2024–2028.

Pakendijäätmete liigiti kogumise eesmärk loetakse täidetuks, kui aastaks 2028 vastab avalik pakendivõrk jäätmevaldajate vajadusele ja Pakendiseaduse nõuetele, pakendijäätmete tekkekohalt kogumine on muutunud kohustuslikuks ning eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest moodustab vähemalt 85%.

8.2.3 Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed

Elektroonikaromude ja ohtlike jäätmete kogumist tuleb jätkata kogu jäätmekava perioodil 2024-2028 Paikre OÜ sorteerimisjaamas ja prügilas ning Lavassaare, Tõstamaa ja keskuslinna (Metsa 1, Vana-Sauga, Raeküla) kogumispunktides. Alates 2024. aastast tuleb vastuvõtt tagada ka kavandatavas Audru jäätmepunktis. Uue jäätmepunkti avamisega suletakse Audru ohtlike jäätmete kogumispunkt.

Alates 2024. aastast kavandatakse üks kord aastas hakata läbi viima ka elektroonikajäätmete kogumisringe kogu Pärnu linna haldusterritooriumil.

Ohtlike jäätmete hulgas on jätkuvalt probleemiks ka asbesti sisaldavate ehitusjäätmete ehk eterniidi teke. Vähendamaks ohtliku eterniidi ebaseaduslikku käitlemist (matmist, metsa viimist jms) on vajalik jätkata kogu jäätmekava perioodil 2024-2028 vähemalt üks kord aastas tasuta või mõistliku tasu eest eterniidijäätmetele kogumisringide tegemist või kavandada üks kord aastas eterniidijäätmete tasuta või mõistliku tasu eest kogumine jäätmejaamades/-punktides.

Elektroonikaromude ja ohtlike jäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 on lisaks praegusele kogumisvõrgustikule võimaldatud eelnimetatud jäätmeliikide kogumine ka kavandatavas Audru jäätmepunktis ning on tagatud elektroonikajäätmete kogumisringid ning eterniidijäätmete kogumine linna elanikelt.

8.2.4 Suurjäätmed

Suurjäätmete kogumist tuleb jätkata perioodil 2024-2028 kogu Pärnu linna haldusterritooriumil korraldatud jäätmeveo raames. Kogumist tuleb jätkata ka Paikre sorteerimisjaamas ja prügilas ning Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktides. Alates 2024. aastast tuleb suurjäätmete kogumine võimaldada ka kavandatavas Audru jäätmepunktis.

Suurjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 säilib vähemalt praegune kogumisvõrgustik ning suurjäätmete kogumine on tagatud ka kavandatavas Audru jäätme punktis.

8.2.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Nii liigiti kogutud ehitusjäätmete kui ehitus- ja lammutussegajäätmete vastuvõttu on vajalik jätkata Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas, ehitus- ja lammutussegajäätmete vastuvõttu on vajalik jätkata lisaks ka Tõstamaa ja Lavassaare jäätme punktides kogu jäätmekava perioodil 2024-2028. Alates 2024. aastast tuleb ehitusjäätmete kogumine võimaldada ka kavandatavas Audru jäätme punktis.

Lisaks ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise võimaldamisele on kohalikul omavalitsusüksusel oluline roll ka [teostada järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumisele ja käitlemisele](#). Sellest tulenevalt on oluline jätkata linna haldusterritooriumil nõuet, et ehitus- ja lammutusjäätmete valdaja on kohustatud säilitama kahe aasta jooksul või kasutusloa saamiseni dokumendid, mis tõendavad jäätmete nõuetekohast kogumist, käitlemist või üleandmist jäätmekäitlejale ning esitama need dokumendid või vastava lepingu linnavalitsuse ametniku nõudel kontrollimiseks. Pärnu linnavalitsus peab järjepidevalt teostama järelevalvet ehitusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise nõuete osas kogu jäätmekava perioodil 2024–2028.

Riigi jäätmekava 2022-2028 eelnõu rakendusplaanist on Kliimaministeeriumi vastutusala hoonete lammutamise ja jäätmete liigiti kogumise juhiste väljatöötamine ning hoonete valikulist lammutamist ja jäätmete liigiti kogumist edendavate riigihangete tingimuste väljatöötamine. Juhendite ja tingimuste valmimisel peab Pärnu Linnavalitsus vajadusel seadma täiendavaid tingimusi ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisele ja käitlemisele jäätmehoolduseeskirjas.

[Ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 säilib vähemalt praegune kogumisvõrgustik ning on teostatud pidevat järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja käitlemise osas.](#)

8.2.6 Tekstiilijäätmed

Kuna alates 01.01.2025. a tuleb omavalitsustel tagada tekstiilijäätmete liigiti kogumine, tuleb tekstiilijäätmete kogumist jätkata Paikre sorteerimisjaamas ja prügilas kogu jäätmekava perioodil 2024–2028. Täiendavalt kavandatakse 2024. aastal paigaldada jäätme punktidesse nii riidekonteinerid (kasutuskõlbulike tekstiilijäätmete ringluses hoidmiseks) kui tekstiilijäätmete konteinerid (kasutuskõlbmatute tekstiilijäätmete kogumiseks).

Lisaks kavandatakse tekstiilijäätmete kogumine hõlmata järgmise perioodi korraldatud jäätmeveoga kogu linna haldusterritooriumil. Uus veoperiood rakendub 01.09.2027.a

[Tekstiilijäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2028 on laiendatud tekstiilijäätmete kogumisvõrgustikku jäätme punktidesse ning tekstiilijäätmed on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga kogu linna territooriumil.](#)

8.2.7 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Järgnevas tabelis on esitatud koondandmed keskkonnaministri 03.06.2022.a määruses nr 28 „Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused¹“ määratud jäätmeliikide liigiti kogumise arendamise kohta.

Tabel 22. Koondandmed jäätmete liigiti kogumise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Pärnu linnas.

Jäätmeliik	Kogumisviis/tegevus	Tähtaeg
Paber ja kartong (20 01 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine.	Pidev tegevus 2024-2028
	Kogumise jätkamine Paikre OÜ kogumismahutitega keskuslinna territooriumil.	Pidev tegevus 2024-2028
	Kogumise võimaldamine Paikre OÜ kogumismahutitega Tõstamaa osavallas (Tõstamaa, Tõhela, Pootsi).	Alates 2024
	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas	Pidev tegevus 2024-2028
Plastid (20 01 39)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
Metallid (20 01 40)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktides.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
	Kokkuost erinevate kokkuostjate poolt.	Pidev tegevus 2024-2028
Klaas (20 01 02)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktides.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
Biologunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)	Kogumise jätkamine korraldatud jäätmeveo raames tiheasustusosalalt ja tihedalt asustatud hoonestatud alal asumatelt eramutelt ja korterelamutelt.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Kohtkompostimise edendamine hajasustuspiirkondades.	Pidev tegevus 2024-2028
Biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Kogumise jätkamine korraldatud jäätmeveo raames tiheasustusosalalt ja tihedalt asustatud hoonestatud alal asumatelt eramutelt ja korterelamutelt.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Kohtkompostimise edendamine hajasustuspiirkondades.	Pidev tegevus 2024-2028
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
Pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07),	Korraldatud jäätmeveo raames kogumisega jätkamine (lisateenusena kuni 31.08.2027), alates 01.09.2027 kohustuslikus korras kogumine kõikidelt jäätmevaldajatelt.	Pidev tegevus 2024-2028
	Kogumise jätkamine avalike kogumiskonteinerite abil. Avalike kogumiskonteinerite arvu, suuruse, kogumis-	Pidev tegevus 2024-2028

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;	mahutite liikide ja paiknemise pidev optimeerimine.	
	Vastuvõtu jätkamine Paikre sorteerimisjaamas ja Paikre prügilas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Paber- ja kartongpakendite vastuvõtu jätkamine Tõstamaa jäätmepunktis.	Pidev tegevus 2024-2028
	Segapakendi ja paber- ja kartongpakendi vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
	Elanikkonna teavitamine pakendi-konteinerite paiknemisest ja pakendi-jäätmete liigiti kogumise vajadusest ja võimalustest.	Pidev tegevus 2024-2028
Puit (20 01 38)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Koostöös uus- ja/või taaskasutuskeskustega ja Paikre OÜ-ga korduskasutuseks sobilikule tekstiilile riidekonteinerite paigaldamine jäätmepunktidesse.	Alates 2024
	Koostöös Paikre OÜ-ga tekstiilijäätmete konteinerite paigaldamine jäätmepunktidesse.	Alates 2024
	Koostöö jätkamine Uuskasutuskeskuse Pärnu kogumismajaga.	Pidev tegevus 2024-2028
	Korraldatud jäätmeveoga kogumise võimaldamine.	Alates 2027
Suurjäätmed (20 03 07)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas, Tõstamaa ja Lavassaare jäätmepunktides.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine.	Pidev tegevus 2024-2028
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktides.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine keskuslinna kogumispunktides: Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis (kuni uue jäätmepunkti avamiseni).	2024
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
	Elektroonikajäätmetele kogumisringide korraldamine üks kord aastas.	Alates 2024
Ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024
	Vastuvõtu jätkamine apteekides.	Pidev tegevus 2024-2028

Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Vastuvõtu jätkamine Paikre prügilas ja sorteerimisjaamas.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktides.	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine keskuslinna kogumispunktides: Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla	Pidev tegevus 2024-2028
	Võimalusel eterniidijäätmete kogumiringidega jätkamine vähemalt 1x aastas	Pidev tegevus 2024-2028
	Vastuvõtu jätkamine Audru ohtlike jäätmete kogumispunktis (kuni uue jäätmepunkti avamiseni).	2024
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Audru jäätmepunktis.	Alates 2024

Juhul kui mõne eelnimetatud jäätmeliigi osas tekib vajadus täiendava kogumise osas, siis kaalub Pärnu Linnavalitsus kogumiringide korraldamist, täiendavate jäätmeliikide hõlmamist korraldatud jäätmeveoga või jäätmejaamades/kogumispunktides sortimendi laiendamist.

Käesoleva jäätmekavaga korraldab Pärnu linn kõikide jäätmeseaduse reguleerimisalasse kuuluvate jäätmeliikide eraldi kogumise linna haldusterritooriumilt ning erandeid jäätmeseaduse § 31 lg 6 alusel ei kavandata teha.

8.2.8 Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

Korraldatud jäätmevedu on linnas käesoleval ajal rakendatud kolme jäätmeveo piirkonnana ning jäätmevedu teostatakse ühiktööna, mille arvestusühikuks on kogumismahuti tühjenduskord. Alates 01.03.2025.a on jäätmevedaja kohustatud segaolmejäätmeid, vanapaberit ja paberpakendeid, biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid ning biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid vedama kaalu alusel ja järgi. Uus konkurss on kavandatud 2027. aasta I poolaastasse ning uus veoperiood rakendub 01.09.2027.a Uuel veoperioodil jätkatakse võimalusel kaalupõhist jäätmevedu.

Uue korraldatud jäätmeveo hankega 2027. aastal jäävad kehtima samad veopiirkonnad:

- **Piirkond I** - Pärnu jõe paremkaldale jäävad linnaosad (Tammiste, Rääma, Ülejõe, Vana-Pärnu);
- **Piirkond II** – Pärnu jõe vasakkaldale jäävad linnaosad (Raeküla, Papiniidu, Mai, Rannarajoon, Kesklinn);
- **Piirkond III** – Paikuse, Audru ja Tõstamaa osavallad.

Uue korraldatud jäätmeveo hankega jäävad korraldatud jäätmeveoga hõlmatuks segaolmejäätmed, paber- ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed, suurjäätmed ning pakendijäätmed. Pakendijäätmete üleandmine muutub uuel veoperioodil kohustuslikuks kõikidele jäätmevaldajatele. Võimalusel hõlmatakse uuel veoperioodil korraldatud jäätmeveo teenusega ka tekstiilijäätmed (lisateenusena).

Jäätmete liigiti kogumise parandamiseks on oluline, et korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel tagatakse eriliigiliselt kogutud jäätmete konteinerite tühjendamisele tunduvalt soodsam hind kui segaolmejäätmete konteineritele.

Juhul kui muutub jäätmeseaduses korraldatud jäätmeveo korraldus, korraldatakse edaspidi jäätmekäitlust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

8.2.9 Jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendustegevus

Pärnu linna territooriumil asuvad Paikre prügila ja sorteerimisjaam, Lavassaare ja Tõstamaa jäätmepunktid, Audru ohtlike jäätmete kogumispunkt, Kõima vanarehvide kogumispunkt ning

keskuslinna jäätmepunktid: Metsa 1, Vana-Sauga ja Raeküla. Vajalik on tagada kõikide kogumiskohtade hooldus ja inventari ajakohasus ning vastavalt vajadusele tuleb kogumiskohti optimeerida (näiteks laiendada vastuvõetavate jäätmete sortimenti) kogu jäätmekava perioodil 2024-2028.

Lisaks on kavandamisel [Audru jäätmepunkti rajamine](#), mille eeldatav valmimisaeg on aastal 2024. Audru jäätmepunktis kavandatakse vastu võtta enamikke keskkonnaministri 03.06.2022 määruses nr 28 § 2 lõikes 3 nimetatud olmejäätmeid v.a neid jäätmeid, mis on hõlmatud korraldatud jäätmeveo teenusega (segaolmejäätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed ning suurjäätmed). Täiendavalt hakatakse jäätmepunktis vastu võtma ka ehitus- ja lammutusjäätmeid, asbesti sisaldavaid ehitusjäätmeid, lehtklaasi ja vanarehve. Kavandatava jäätmepunkti avamisega suletakse Audru ohtlike jäätmete kogumispunkt.

Pärnu Linnavalitsuse üldine suund on samm-sammult liikuda lineaarselt majandusmudelilt ringmajanduse suunas ning rakendada tulevikus ka ringmajanduskeskuste kontseptsiooni.

8.3 Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas

Jäätmealast infot (sealhulgas info korraldatud jäätmeveo ja jäätmete kogumiskohtade kohta) edastatakse linna elanikele ajaleheartiklite, Pärnu linna kodulehel oleva jäätmemajanduse rubriigi kaudu ja läbi sotsiaalmeediakanalite. Info kättesaadavust võib jäätmekava koostamise perioodil hinnata väga heaks. Linna kohalikus lehes on avaldatud jäätmealaseid artikleid nii jäätmete üleandmisvõimalustest, liigiti kogumisest kui kompostimisest, lisaks esinetakse vähemalt kord kvartalis raadios, kus kajastatakse aktuaalseid jäätmeteemasid, näiteks biokompostrite soetamise võimalused, jäätmekoti kasutamise ja soetamise võimalused jms. Linna veebilehel on olemas info korraldatud jäätmeveoga seonduva kohta, jäätmete liigiti kogumise juhendid, liigiti kogutud jäätmete üleandmiskohad ning viited kompostimise ja jäätmepõletuse kohta. Lisaks korraldab OÜ Paikre enda territooriumil ekskursioone ja vastuvõtte jäätmete sorteerimise viisi ja vajalikkuse osas nii lasteaedadele, koolidele, ettevõtjatele kui ka niisama jäätmete teemast huvitatutele. Koostööd tehakse ka Pernova Hariduskeskusega, kes korraldab nii õppekäike kui õpitubasid. 2024. aastal soovitakse alustada koostööd ka MTÜ-ga Aasavili, kes pakub Pärnu maakonna haridusasutustele erinevaid keskkonnahariduslikke programme, sealhulgas Läänemere programmi.

[Vajalik on jätkata kõiki seniseid tegevusi ning vähemalt kord kvartalis jäätmeteemaliste ja jäätmete liigiti kogumisega seonduvate artiklite avaldamist linna infolehes, veebilehel ja sotsiaalmeedias \(sh raadios\) kogu jäätmekava perioodil 2024–2028.](#)

Jäätmekavaga püstitatud eesmärkide elluviimine eeldab pidevalt elanike kaasamist ja vastavat selgitustööd. Üldise selgitustöö ja teavitamise aluseks peab olema eesmärgistatud info edastamine ning info edastamise viisideks on nii kohalikud ajalehed, kuulutused, viidad, internet jm. Kuna interneti kasutamine võib osade sihtgruppide jaoks olla piiratud (näiteks eakamad inimesed), siis on informatsiooni osaliselt vajalik dubleerida ka paberkandjal. [Täiendavat teavitusvajadust on näha vähemalt 2025. aastal, mil algab kaalupõhine jäätmevedu ning 2027. aastal, mil algab uus korraldatud jäätmeveo periood.](#) Selgitustöö kavandamisel on oluline arvestada ka sihtgrupist tulenevate erinevate asjaoludega. Sellest lähtuvalt kavandatakse iga aasta koostada [jäätmete teematikat hõlmav meediaprogramm](#). Meediaprogramm koostatakse iga aasta 15. jaanuariks ning programmis tuuakse kuude lõikes välja teemad, millele põhirõhk suunatakse, erinevad sihtrühmad ja tegevuskava. Meediaprogrammi tegevuskava hõlmab lisaks eelnevalt kirjeldatud tavapärasele teavitustööle ka juhendmaterjalide koostamist ja kajastamist erinevates infokanalites, videoklippide koostamist ja reklaamimist, raadioreklaame, ekskursioone jäätmekäitluskohtadesse ning linna üritustel teavitustöö tegemist.

Meediaprogrammi tegemisel võetakse arvesse, et sihtgruppi ei koormataks antava informatsiooniga üle ning et jagatav info oleks lihtsalt mõistetav.

Teavitustöö tegemiseks on võimalik finantseerimist leida ka väljaspool linnaelarvet (näiteks KIK rahastusel). Asjakohane oleks kaasata ka kohalikke ettevõtjaid. Teavitustöökä kasutatavaid infomaterjale leiab trükitaval kujul ka Keskkonnaministeeriumi jäätmete infolehel.

8.4 Jäätmekäitlusala järelevalve tõhustamine

Selleks, et vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tuleb ühest küljest pidevalt arendada jäätmehoolduse korraldamist ning teisest küljest teostada järelevalvet linna haldusterritooriumil toimuva jäätmekäitluse üle.

Pärnu Linnavalitsuses on kasutusel toimiv jäätmevaldajate register. Üksnes toimiva ja korrastatud jäätmevaldajate registri abil on võimalik teha kontrolli korraldatud jäätmeveoga liitumise üle. Sellest tulenevalt peab [kogu jäätmekava perioodil 2024–2028 jätkuma jäätmevaldajate registri pidamine \(haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara uuendamine\)](#) ja selle põhjal järelevalve tegemine, sealhulgas ka ettevõtete (näiteks tootmishooned ja toitlustusettevõtted) osas. Lisaks tuleb jätkata järelevalvet korraldatud jäätmeveost vabastuse saanud kinnistute üle ning vajadusel tuleb rikkujaid vastutusele võtta ning teha koostööd Keskkonnaametiga.

2023. aastal perioodil aprill-juuni kasutati Pärnu linna ettevõtete jäätmekäitumise hindamiseks PrügiBinGo teenust. Teenus seisnes selles, et sihtvaliku alusel valiti välja ettevõtte, kelle territooriumil kontrolliti segaolmejäätmete konteinereid. Vaatluste ja analüüsi tulemusel leiti, et kõikides kontrollitavates ettevõtetes on prügikonteineris mittevastavusi (jäätmeliike, mis sinna ei sobi). Kõikidele kontrollitavatele ettevõtetele viidi teenuse käigus läbi ka jäätmenõustamist. [2024. aastal soovitakse jätkata analoogselt teenuse kasutamist ning suunata valim kas korterelamutele või eramajapidamistele.](#) Vaatluse läbiviimiseks kaasatakse linnavalitsuse ametnik, piirkonna jäätmevedaja ja lepingupartneri esindaja ning toimingud viiakse läbi jäätmevaldajate regulaarsel veopäeval. Valimisse sattunud kinnistute jäätmevaldajate isikuandmeid kaitstakse lepinguga, mis sätestab, et vaatluse läbiviija kohustus on tagada, et isikuandmeid sisaldavaid dokumente või muid andmekandjaid, millel on isikut tuvastada võimaldavad andmed (näiteks lepingud, tšekid, haiguslood jms) ei jäädvustada ega talletata muul viisil ning et selline jääde pannakse jäätmeveokisse tagasi.

Lisaks soovitakse kogu jäätmekava perioodil rakendada ühe järelevalve meetmena ka [KOV ametnike väljasõite koos jäätmevedajaga kindla jäätmeliigi veoringidele](#), kontrollimaks prügikastide sisu vastavust nõuetele. Kui prügikasti sisu ei vasta seal kogutavale jäätmeliigile, võetakse jäätmevaldajaga ühendust ning tehakse jäätmenõustamist.

Oluline on jätkata ka järelevalvet ehitusjäätmete käitlemise nõuete osas kogu jäätmekava perioodil 2024–2028. Alates 2024. aastast tuleb hakata järelevalvet läbi viima ka Pärnu linna avalikel üritustel kontrollimaks nii eriliigiliste kogumismahutite kasutamist kui ka üritustel kasutatavaid toidunõusid, joogitopse ja söögiriistu.

Alates 2025. aastast kavandatakse probleemsemate pakendipunktide juurde paigaldada videovalve.

8.5 Pärnu linna Zero Waste linnade kandidaadiks seadmine

Jäätmekavas rakendatud tegevuskava (ptk 9) täitmise tulemusel kavandatakse Pärnu linn [esitada Zero Waste linnade kandidaadiks](#) hiljemalt jäätmekava perioodi lõpuks ehk aastaks 2028.

[Eesmärk loetakse täidetuks kui hiljemalt 2028 on Pärnu linn Zero Waste kandidaatlinn.](#)

9 Tegevuskava ja rahastusallikad

Tegevuskava koos rahastusallikatega on esitatud perioodi kohta 2024-2028. Tegevuskavas esitatud tegevuste õigeaegne rakendamine on väga oluline saavutamaks peatükis 7 kajastatud strateegilised eesmärgid ja sihttasemed. Tabelis kajastatud lühendite loetelu on välja toodud tabeli lõpus.

Tabel 23. Tegevuskava ja rahastusallikad

Num-ber	Tegevus	Tegevusaeg	Teostajad /Rahastusallikad
Strateegiline eesmärk 1: Jäätmetekke vältimise edendamine ja ringmajanduse põhimõtete rakendamise toetamine			
1.1	Jäätmebörssi "Materjalivoog" tutvustamine potentsiaalsetele ettevõtjatele.	Alates 2024 iga kahe aasta järel	LMO
1.2	Koostöös uus- ja/või taaskasutuskeskustega ja OÜ-ga Paikre riidekonteinerite paigaldamine jäätme punktidesse.	Alates 2024	LMO, OÜ Paikre, uus- ja/või taaskasutuskeskused / (LE)
1.3	Koostöö jätkamine Uuskasutuskeskusega (Pärnu kogumismaja).	Pidev	LMO, Uuskasutuskeskus
1.4	Koostöö võimaluste ja -partnerite otsimine tekstiilijäätmete ringlussevõtu pilootprojekti algatamiseks.	Pidev	LMO, OÜ Paikre
1.5	„Rohelise kontori“ pilootprojekti rakendamine Pärnu Linnavalitsuse ja osavaldade ruumides.	Alates 2024	LMO / (LE, F)
1.6 Toidujäätmete vältimine ja vähendamine			
1.6.1	Toidukappide rajamise ja haldamise kaudne toetamine (vabakondlikele ühendustele maa-ala kasutusse andmine ning nõustamine)	Pidev	Vabaühendused, LMO / (eraettevõtete sponsorlus)
1.6.2	Haridusasutustes toitlustuse monitoorimisega jätkamine (kaalumine ja selle põhjal koguste optimeerimine, pakkumise viiside optimeerimine jms).	Pidev	HO, haridusasutused / (LE)
1.6.3	Haridusasutustes toidu ja toidujäätmete temaatika sidumisega jätkamine erinevatesse õppeainetesse ja -programmidesse.	Pidev	HO, haridusasutused / (LE)
1.7 Prügistamise vältimine ja vähendamine			
1.7.1	Avaliku ruumi prügikastide tühjendamine.	Pidev	LMO / (LE)
1.7.2	Omavoliliste prügistuskohdade järjepidev koristamine.	Pidev	LMO / (LE)
1.7.3	Korterelamute hoovide korrastamise toetamisega jätkamine.	Pidev	LMO / (LE)
1.7.4	Maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamine (nii otsene kui kaudne).	Pidev	LMO, MO / (LE, MO, F)
1.8 Mereprügi vältimine ja vähendamine			
1.8.1	Segaolme-, segapakendi ja biojäätmete kogumismahutite paigaldamine avalikesse randadesse (nii jõe kui ka mereäärsed).	Alates 2024	LMO / (LE, F)
1.8.2	Konikastide paigaldamine keskuslinna rannarajooni ja kesklinna piirkonda ning osavaldadesse (kokku hinnanguliselt 10 tk)	Pidev	LMO/ (LE, tootjavastutus)
1.8.3	Vajadusel sademevee kaevuluukide märgistuste uuendamine („Meri algab siit“).	Pidev, vastavalt vajadusele	LMO / (LE, F)
1.8.4	Prügikoristusaktsioonide korraldamisega jätkamine.	Pidev	LMO / (LE, F)

1.8.5	Koostöös Pernova hariduskeskusega „Prügikala“ skulptuuri demonstreerimisega jätkamine.	Pidev	LMO, Pernova Hariduskeskus / (LE)
1.8.6	Kõikides Pärnu linna haldusterritooriumil paiknevates sadamates segaolmejätmete, pakendijätmete ja kalapüügivõrkude lahuskogumise rakendamine – vastava nõude lisamine jäätmehoolduseeskirja.	2025	LMO
1.9 Ladestamise vähendamine			
1.9.1	Pärnu linna haldusterritooriumil korraldatavatel avalikel üritustel üleminek ühekordsete plasti sisaldavate toidu- ja jooginõude ning söögiriistade kasutamise lõpetamisele.	Alates 2024	LMO
1.9.2	Keskonnahoidlike ürituste läbiviimise juhendi koostamine ja infopäeva(de) läbiviimine.	2024-2025	LMO / (LE)
Strateegiline eesmärk 2: Jätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine			
2.1	Avalikel aladel segaolmejätmete, pakendijätmete ja biojätmete lahuskogumise tagamine – eriliigiliste kogumismahutite kasutuselevõtt.	2024-2027	LMO / (LE, F)
2.2	Tõstamaa osavalda (Tõstamaa, Tõhela, Pootsi) kolme vanapaberi mahuti paigaldamine	2024	LMO, Paikre OÜ / (LE)
2.2	Nutikate prügikastide paigaldamine Pärnu keskuslinna rannarajooni ja kesklinna piirkonda ning osavaldadesse (kokku hinnanguliselt 10 tk)	Pidev	LMO / (LE, F)
2.4	Eriliigilist kogumist võimaldavate sorteerimiskastide kasutuselevõtt Pärnu linna haridusasutustes.	2024-2026	LMO / (LE, F, eratevõtete sponsorlus)
2.5	Uuringu koostamine, millised on võimalused ja mõjud, kui rakendatakse KOV-i omanduses ja/või kontrolli all olevat äriühingut KOV-i ees seisvate jäätmehoolduse ülesannete lahendamisel, sh lähteülesande lisamine reoveesette käitlusvõimalusteks ja arenduseks.	2025	LMO / (LE)
2.6	Elanikele biojätmete kompostrite ja konteinerite soetamise soodustamine.	Pidev	LMO / (LE, F)
2.7	Manija saarele avaliku pakendite kogumispunkti loomine ja saarelt pakendite äraveo tagamine.	Alates 2024	LMO/ (LE, taaskasutus-organisatsioonid)
2.8	Avaliku pakendite kogumisvõrgustiku pidev optimeerimine (mahutite suurused, asukohad, kogutavate pakendite liigid) vastavalt elanikkonna vajadustele ja Pakendiseaduse nõuetele.	Pidev	LMO / (LE, taaskasutus-organisatsioonid)
2.9	Kõikidelt jäätmevaldajatelt kohustuslikus korras pakendijätmete tekkekohalt kogumine.	Alates 01.09.2027	LMO
2.10	Elanikkonna pidev informeerimine pakendite liigiti kogumise vajadusest ning pakendijätmete konteinerite sihtotstarbest.	Pidev	LMO / (LE)
2.11	Eterniidijätmete tasuta või soodsa vastuvõtu korraldamine võimalusel vähemalt üks kord aastas kogumisringidena või jäätmejaamas/kogumispunktides kogumisega.	Pidev	LMO, Paikre OÜ / (LE, F)
2.12	Elektroonikajätmetele kogumisringide korraldamine vähemalt üks kord aastas kogu Pärnu linna haldusterritooriumil.	Alates 2024	LMO, Paikre OÜ / (LE, F)
2.13	Ehitiste valikulise lammutamisega seotud nõuete lisamine jäätmehoolduseeskirja.	Vastavalt KeM juhendmaterjalide valmimisele	LMO / (LE)

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

2.14	Tekstiiljätmete konteinerite paigaldamine jäätmepunktidesse.	Alates 2024	LMO, Paikre OÜ / (LE)
2.15	Tekstiiljätmete kogumise võimaldamine korraldatud jäätmeveoga.	Alates 01.09.2027	LMO / (LE)
2.16 Jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendustegevused			
2.16.1	Olemasolevate jäätmete kogumiskohtade pidev opereerimine.	Pidev	LMO, Paikre OÜ / (LE)
2.16.2	Audru jäätmepunkti rajamine ja selle edasine opereerimine.	Alates 2024	LMO, Paikre OÜ / (LE, F)
Strateegiline eesmärk 3: Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas			
3.1	Linna veebilehe pidev kaasajastamine jäätmealase teabe osas.	Pidev	LMO, A / (LE)
3.2	Jäätmealase teabe esitamine linna infolehes ja sotsiaalmeediakanalites (sh raadios) vähemalt üks kord kvartalis.	Pidev	LMO, A / (LE)
3.3	Koostöös Pernova Hariduskeskusega mereprügiga seotud teavituskampaaniate korraldamisega jätkamine, sh kampaaniate suunamine haridusasutustesse.	Pidev	LMO, Pernova Hariduskeskus / (LE, F)
3.4	Koostöös Paikre OÜ-ga ekskursioonide ja vastuvõtude korraldamisega jätkamine jäätmete sorteerimise viisi ja vajalikkuse osas nii lasteadeadele, koolidele, ettevõtjatele kui ka niisama jäätmete teemast huvitatutele.	Pidev	LMO, Paikre OÜ / (LE)
3.5	Koostöö MTÜ-ga Aasavili, kes pakub Pärnu maakonna haridusasutustele erinevaid keskkonnahariduslikke programme.	Alates 2024	LMO, MTÜ Aasavili / (LE)
3.6	Iga-aastase jäätmete temaatikat kajastava meediaprogrammi koostamine (juhendmaterjalid, videoklipid, reklaamid, ekskursioonid, üritustel teavitustöö läbiviimine)	Pidev	LMO, A / (LE, F)
Strateegiline eesmärk 4: Jäätmekäitlusalase järelevalve tõhustamine			
4.1	Jäätmevaldajate jäätmekäitluse kontrollimine, vajadusel rikkujate vastutusele võtmine ning koostöö Keskkonnaametiga.	Pidev	LMO / (LE)
4.2	Jäätmevaldajate registri haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara ajakohastamine.	Pidev	LMO / (LE)
4.3	Kontroll korraldatud jäätmeveoga liitumise üle.	Pidev	LMO / (LE)
4.4	Prügikastide kontrollimise teenuse kasutamine kortermajade või eramajapidamiste jäätmekäitumise kontrollimiseks, analüüsimiseks ja jäätmenõustamiseks.	2024	LMO / (LE)
4.5	KOV ametnike kaasamine jäätmevedaja veoringidele jäätmevaldajate prügikastide sisu kontrollimiseks ning vajadusel jäätmenõustamiseks.	Pidev	LMO, jäätmevedaja
4.6	Pidev järelevalve teostamine ehitusjätmete käitlemise nõuete osas.	Pidev	LMO / (LE)
4.7	Järelevalve rakendamine Pärnu linna avalikel üritustel kontrollimaks nii eriliigiliste kogumismahutite kasutamist kui ka üritustel kasutatavaid toidunõusid, joogitopse ja söögiriistu.	Alates 2024	LMO, KULT / (LE)
4.8	Probleemsemate pakendipunktide juurde videovalve paigaldamine.	Alates 2025	LMO / (LE)
Strateegiline eesmärk 5: Zero Waste linnade kandidaadiks seadmine			
5.1	Pärnu linna Zero Waste linnade kandidaadiks seadmine	Hiljemalt 2028	LMO / (LE)

6 Jäätmehoolduse üldine kavandamine ja planeerimine			
6.1	Jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine riiklike õigusaktide muutumisel.	Pidev	LMO / (LE)
6.2	Kohalike õigusaktide ja arengudokumentide jooksev ülevaatamine ja ajakohastamine.	Pidev	LMO / (LE)
6.3	Korraldatud jäätmeveo hanke korraldamine: - käitluskohtade määramine, mis ei võimaldaks olmejäätmeid prügilasse ladestada; - segaolme-, vanapaberi-, biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete, biolagunevate aia- ja haljastujäätmete, suurjäätmete, pakendijäätmete (kohustuslik kõikidele jäätmevaldajatele) ja tekstiilijäätmete (lisateenusena) hõlmamine korraldatud jäätmeveo hankes.	2027 I poolaasta	LMO / (LE)
6.4	Keskkonnahoidlike riigihangete rakendamine.	Pidev	LMO / (LE)

Tabelis kajastatud lühendid:

LMO - Linnamajanduse osakond

HO - Haridusosakond

KULT – Kultuuri- ja sporditeenistus

A – Avalike suhete teenistus

(LE) - finantseerimine linnaeelarvest

(F) - finantseerimine keskkonnafondidest projektipõhiselt

MO - maaomanikud

10 Kokkuvõte

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028 koostamisel analüüsiti jäätmekäitluse hetkeolukorda Pärnu linna haldusterritooriumil. Sellest lähtuvalt toodi välja jäätmehoolduse probleemid, püstitati jäätmehoolduse arendamiseks vajalikud eesmärgid aastani 2028 ning töötati välja tegevuskava püstitatud eesmärkide rakendamiseks.

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028 koostamise juures on arvestatud hetkel kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuete ja kohustustega. Lisaks on arvestatud riiklikul tasemel seatud eesmärkidest, eeskätt riigi jäätmekava 2022–2028 eelnõuga.

Jäätmekavas seatud eesmärkide täitmiseks on oluline elanike keskkonnateadlikkuse kasv ning jäätmete liigiti kogumise edendamine, liigiti kogutud jäätmete üleandmisvõimaluste loomine, taaskasutuse suurendamine ning kontroll jäätmekäitluse üle. Kontrolli aitab tagada võimalikult suure hulga jäätmevaldajate haaratus üldisesse jäätmekäitlussüsteemi ehk korraldatud jäätmeveo rakendamine. Jäätmekava elluviimine aitab vähendada jäätmekäitlusest tulenevat keskkonnamõju ning prügilasse ladestatavate jäätmete hulka.

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

- 1) Keskkonnaamet. 2014. Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016.
- 2) Riigikogu 14.02.2007 otsusega heaks kiidetud "Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12793848>
- 3) Riigikontroll. 2008. Ülevaade jäätmehoolduse olukorrast valdades ja linnades. Kas vallad ja linnad on jäätmeseadusest tulenevaid ülesandeid täitnud?
- 4) SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus. 2020. Segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuring. Lõpparuanne
- 5) Vabariigi Valitsuse poolt 22.02.2007 heaks kiidetud "Eesti Keskkonnategevuskava 2007–2013" <https://envir.ee/ministeerium-kontakt-uudised/strateegia>
- 6) Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014 korraldusega nr 256 heaks kiidetud "Riigi jäätmekava 2014–2020" <https://envir.ee/ringmajandus/jaatmed/riigi-jaatmekava>

Seadused, määrused:

- 1) Jäätmeseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021004?leiaKehtiv>
- 2) Keskkonnajärelevalve seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072020098?leiaKehtiv>
Keskkonnaministri 9. veebruari 2005 määrus nr 9 "Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/125042014009?leiaKehtiv>
- 3) Keskkonnaministri 10. jaanuari 2008 määrus nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12910878>
- 4) Keskkonnaministri 3. juuni 2022 määrus nr 28 " Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused¹" <https://www.riigiteataja.ee/akt/107062022022>
- 5) Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019017?leiaKehtiv>
- 6) Keskkonnaministri määrus 14. detsembri 2015 nr 70 "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122020026?leiaKehtiv>
- 7) Pakendiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021002?leiaKehtiv>
- 8) Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008 määrus nr 124 "Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013005?leiaKehtiv>
- 9) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 79 "Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013004?leiaKehtiv>
- 10) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord" <https://www.riigiteataja.ee/akt/117062014013?leiaKehtiv>
- 11) Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2009 määrus nr 65 "Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072019012?leiaKehtiv>
- 12) Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011 määrus nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud" <https://www.riigiteataja.ee/akt/108062021008?leiaKehtiv>

Andmebaasid:

- 1) Jäätmearuandluse infosüsteem <https://jats.keskkonnainfo.ee/>

- 2) Keskkonnaagentuuri jäätmete infopäring alates aastast 2020 (omavalitsuse tase)<https://public.tableau.com/app/profile/keskkonnaagentuur/viz/Omavalitsus-2020/Jtmeliik>
- 3) Keskkonnalubade infosüsteem <http://klis.envir.ee/klis>
- 4) Keskkonnaportaali <http://register.keskkonnainfo.ee>
- 5) Maa-ameti geoportaal <https://keskkonnaportaal.ee/page/home-et>
- 6) Statistikaameti statistika andmebaas <http://pub.stat.ee>

11 LISAD**11.1 Hetkeolukorda koondav andmestik****Lisa 1. Olmejäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017-2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur**

Kood	Jäätmeliik	2017		2018		2019		2020		2021	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 01	Paber ja kartong	316.1	345.1	1325.8	358.3	1144.5	724.8	1066.0	562.7	447.8	384.4
20 01 02	Klaas	0.0	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	0.2	18.4	151.3	338.9	156.0	341.7	178.8	346.2	208.8	369.7
20 01 10	Rõivad	0.1	4.9	1.9	4.8	14.0	9.0	26.5	10.3	9.0	9.0
20 01 11	Tekstiilid	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.3	0.2	1.1	17.6	0.3
20 01 13*	Lahustid	0.3	0.3	0.1	0.3	0.2	0.6	0.7	0.4	0.2	0.3
20 01 14*	Happed	0.3	0.2	0.6	0.2	0.4	0.2	4.9	0.3	8.3	0.2
20 01 15*	Leelised	0.2	0.1	0.4	0.9	1.1	0.2	0.8	0.4	1.2	1.0
20 01 17*	Fotokemikaalid	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
20 01 19*	Pestitsiidid	0.0	0.3	0.0	1.5	0.0	0.4	0.3	0.4	0.3	0.5
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	3.3	0.7	3.6	0.7	5.6	0.6	11.4	1.3	3.5	1.5
20 01 23*	Klorofluorosüivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	4.1	65.5	3.8	62.0	9.9	73.3	13.9	58.4	13.4	83.7
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	0.8	3.9	3.7	0.0	3.8	0.0	3.4	0.0	6.9	0.1
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0.9	0.0	1.8	0.4	2.1	0.6	0.9	0.2	0.2	0.0
20 01 27*	Ohtlike aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	66.6	20.3	20.2	30.8	18.0	27.6	20.5	36.9	19.9	40.5
20 01 29*	Ohtlike aineid sisaldavad pesuained	3.3	1.1	0.6	0.8	0.2	0.8	7.0	0.9	6.0	1.1

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patareid- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareid või akusid	0.9	1.0	1.7	1.3	4.8	0.8	129.9	0.7	4.1	0.8
20 01 35*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	32.0	62.6	71.1	53.8	63.4	130.1	69.0	68.5	29.7	56.7
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	11.0	42.9	55.0	50.8	41.2	100.8	186.5	22.3	62.9	62.3
20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 37*	75.6	55.3	47.4	74.2	98.3	80.1	114.8	106.4	57.3	64.9
20 01 39	Plastid	19.9	5.6	60.8	6.9	11.0	7.8	58.2	10.3	26.1	15.7
20 01 40	Metallid	0.0	33.4	281.5	46.3	32.3	36.6	64.0	13.5	33.6	83.0
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0.4	0.3	0.5	0.4	1.0	0.4	0.5	0.5	0.9	0.6
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	0.2	6.8	0.0
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	1156.0	831.8	255.0	837.9	555.6	930.7	489.3	1093.4	479.7	1167.3
20 02 02	Pinnas ja kivid	140.1	48.1	94.2	0.0	219.8	22.7	118.6	60.2	30.0	13.1
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	5251.9	9646.6	11736.6	8212.1	6875.4	8669.4	5881.3	9990.5	5558.3	10650.5
20 03 03	Tänavapühkmed	0.0	0.0	0.0	0.0	49.7	0.0	47.3	0.0	183.3	0.0
20 03 07	Suurjäätmed	28.0	121.4	45.6	106.6	76.4	130.5	112.7	157.3	122.1	193.9
20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjääd	498.6	0.0	0.0	0.0	461.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0

Lisa 2. Pakendijäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Kood	Jäätmeliik	2017		2018		2019		2020		2021	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	1558.2	993.7	2917.7	252.1	1969.9	316.9	1818.0	89.8	2269.1	635.2
15 01 02	Plastpakendid	1965.9	173.6	4183.0	29.3	5172.3	8.2	3507.8	8.5	1382.6	10.5
15 01 03	Puitpakendid	469.8	15.6	937.1	2.9	991.0	2.3	964.5	4.8	631.1	3.7
15 01 04	Metallpakendid	300.9	125.4	286.6	130.6	166.4	124.4	380.9	34.5	449.7	10.6
15 01 06	Segapakendid	136.2	511.5	242.1	527.6	235.5	708.9	340.8	640.4	776.6	703.1
15 01 07	Klaaspakendid	347.7	186.8	502.6	421.3	650.6	209.8	597.7	335.5	613.5	371.6
15 01 10 01*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud metallpakendid	1.9	1.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.4	0.0
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	17.6	2.8	43.6	4.8	31.3	4.3	24.9	8.6	46.9	8.2

Lisa 3. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke (sealhulgas kogutud) Pärnu linna haldusterritooriumi ettevõtetes (E) ja majapidamistes (M) aastatel 2017–2021 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Kood	Jäätmeliik	2017		2018		2019		2020		2021	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	40876.3	464.0	4171.7	450.1	27371.1	870.4	15139.5	1204.9	14117.5	1116.5
17 02 01	Puit	1109.1	51.4	2017.4	59.1	7616.4	71.6	8106.3	226.7	3362.7	393.3
17 02 02	Klaas	13.6	37.9	83.3	23.4	86.6	55.7	21.4	69.0	82.8	59.7
17 02 03	Plastid	64.3	0.2	22.8	0.0	23.0	1.2	25.4	0.9	40.5	1.3
17 03	Bituumenitaolised segud	1015.9	6.3	3596.3	12.4	10185.6	8.2	43794.2	30.6	8138.7	16.7
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid, kaablid ja elektrijuhtmed)	6423.3	2063.9	9238.0	3382.4	7714.0	6806.6	6328.7	7687.9	7178.2	11540.1
17 05	Pinnas, kivid ja süvenduspinnas (v.a ohtlik pinnas)	2581.1	22.6	3202.2	24.8	44313.1	583.5	4057.5	168.0	4137.5	585.7
17 06*	Asbesti sisaldavad isolatsiooni- ja ehitusmaterjalid	195.7	122.1	227.7	220.4	529.4	180.0	337.8	182.0	487.4	241.3
17 08 02	Kipsipõhised ehitusmaterjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 08 01*	13.4	6.3	144.1	12.9	231.2	10.8	5.8	7.7	3.9	9.8
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	9374.0	1453.0	5723.2	1112.4	8246.6	1506.0	8693.4	1602.4	8008.9	2120.1
	Ohtlikud ehitusjäätmed ²²	434.8	0.0	50.2	0.0	107.6	0.0	30.0	0.0	13.4	0.0

²² Kõik tärniga (*) ehitus- ja lammutusjäätmed (v.a asbesti sisaldavad ehitusjäätmed)

11.2 Jäätmekava avalikustamise materjalid

Lisa 4. Avalikul arutelul osalejate registreerimisleht

"Jäätmekava" avaliku arutelu
(16.11.2023) registreerimisleht

1. Laura Truuja lauratruuja@gmail.com
2. Kadu Kõnasaar
3. Any Peterson
4. Evelin Andrejeva
- 5
- .
- .

Lisa 5. Avalikustamise käigus laekunud ettepanekute koondtabel

Kuupäev	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Linnavalitsuse seisukoht	Avaliku arutelu tulemus	Otsus
26.10.2023	Paikuse OVK	LK 46: Muuta tabelis 18 p 1.2.7 eesmärgi täitmise sõnastust, kuna praegune sõnastus ei tundu õige olevat	Muudame sõnastust järgmiselt: Tegevust on järjepidevalt ellu viidud, kuid ei ole täitnud eesmärki. Kogu tabel vaadatakse kriitiliselt üle ning viiakse sisse muudatused, mis aitavad tegevuskava ja eesmärke selgemini hinnata.		Arvestatakse, eelnõud muudetakse vastavalt LV seisukohale
		LK 47: Muuta tabelis 18 p 2.1.4 sõnastust „Eesmärk on täidetud osaliselt“	Arvestatakse Kogu tabel vaadatakse kriitiliselt üle ning viiakse sisse muudatused, mis aitavad tegevuskava ja eesmärke selgemini hinnata.		Arvestatakse
		LK 51, tabelis 19 on toodud prognoositavad jäätmekogused. Prognoosid tehakse eelmiste perioodide analüüsi põhjal, aga siit tekib küsimus, kas tõesti eelmiste aastate tulemuste põhjal selgub, et pakendijäätmed on kõik maksimaalselt kogutud, et nende hulk enam järgmise 5 aasta jooksul ei suurene? Palume tabel üle vaadata nii pakendite kui olmejäätmete osas.	Prognooside tabelis tehakse muudatus järgmiselt: vähendatakse olmejäätmete tekkemise kogust elaniku kohta proportsionaalselt 2028 sihttasemega ning pakendijäätmete puhul lisatakse iga aasta proportsionaalselt 2%.		Arvestatakse, eelnõud muudetakse vastavalt LV seisukohale

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

		Kuidas aru saada tabelis 21 lk 54 toodud liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassi protsendist 43. Tabeli järgnevas osas on välja toodud sorteerimine eriliikide kaupa, millede protsent kokku teeb 29,1%. Hetkel tekib küsimus, kas need numbrid on seal ikka korrelatsioonis? Palume tabel üle vaadata.	43% hulka on arvestatud mitte ainult olmejäätmed, vaid ka pakendijäätmed, mistõttu esmapilgul võib tekkida arusaam, et arvud ei ole korrelatsioonis. Samuti eriliigiliste jäätmete puhul ei saa neid summeerida, kuna osad liigid on võetud olme- ja pakendijäätmete kogumassist, osad ainult olmejäätmete kogumassist, samuti pole 100% kõiki liike ka eraldi välja toodud (näiteks liigiti kogutud pakendid, mis moodustavad ligi 28%). Tabel on üle kontrollitud ning ei vaja selles osas muutumist.		Eelnõu tabelis 21 muudatusi selles osas ei tehta.
01.11.2023	Tõstamaa OVK	Paigaldada Manija saarele pakendikonteiner ning kajastada selle vajalikkus jäätmekavas	Eelnõusse lisatakse: Kuna Manija saarel avalikke pakendite kogumispunkte ei asu on vajalik jäätmekava perioodil 2024-2028 tagada saarelt ka pakendijäätmete ära vedu.		Arvestatakse, Eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale
		Lisada jäätmekava ptk 1.5 Looduskeskkond all toodud looduskaitsealade ja objektide loetellu Manija maastikukaitseala (KLO1000316)	Arvestatakse		Arvestatakse
		Paigaldada Tõstamaa osavalda kolm avalikku vanapaberi kogumismahutit (Tõstamaa, Tõhela, Pootsi)	Eelnõusse lisatakse kolme avaliku vanapaberi kogumismahuti paigaldamine (Tõstamaa, Tõhela, Pootsi) koostöös Paikregaga.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

02.11.2023	O. Karulin D. Sprenk L. Truija	Lk 21: Havi tn (Relax klubi) – klubi pole	(Relax klubi) eemaldatakse		Arvestatakse
		Lk 30: Alates 2020. aastast ei tohi prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biolagunevaid jäätmeid üle 20 massiprotsendi. Viide 11 on riigi jäätmekava eelnõule, aga tegelikult tuleb see nõue jäätmeseaduse §134, ehk vale viide	Lisatakse JäätS §134 viide		Arvestatakse
		Lk 52: Lisada strateegiliste eesmärkide loetellu: Pärnu linna Zero Waste linnade kandidaadiks seadmine.	Jäätmekavas kajastatud tegevuste alusel püüdleme samasuguste väärtuste poole järk-järgult ning püüdleme selle poole, et kava perioodi lõpuks oleme valmis esitama kandidaadiks.	L. Truija, kes on läbinud Zero Waste saadiku programmi, leiab et Pärnul oleks potentsiaali ja jäätmekava eelnõu juba toetab seda.	Arvestatakse, Zero Waste linnade kandidaadiks seadmine jäätmekava perioodi lõpuks
		Lk 54: Lisada tabelis 21 olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta sihttasemeks 350 kg/a, võttes aluseks, et aastal 2017 oli see 366 kg/a.	Kaaluda sihttasemeks 375 kg/in, sest eesmärk peab olema reaalselt täidetav.		Arvestatakse osaliselt, sihttasemeks seatakse 375 kg/in.
		Lk 54: Lisada tabelis 21 segaolmejäätmete tekke-koguse ühe elaniku kohta 200 kg/a, võttes aluseks, et 2017.a oli see 288 kg/a ning alates 2025a sorteerime lisaks bio-jäätmed ja tekstiili eraldi, lisandub veel kaalupõhine vedu.	Kaaluda sihttasemeks 250 kg/in, sest eesmärk peab olema reaalselt täidetav.		Arvestatakse osaliselt, sihttasemeks seatakse 250 kg/in.
Lk 55: Tabel 21 – kas tekstiilijäätmete sihttase 2028a	Sihttasemes nähakse ette kolmekordset tõusu, mis		Ei arvestata		

		0.3%. Iati alt läbijooksmine pole või ei plaani linn kasutuskõlbmatuid tekstiilijäätmeid eraldi koguma hakata? See, mida nad tänaseks on suutnud teha, on suunata inimesed uuskasutuskeskusse, pole ju korraldatud kogumine. Kogu tekstiilijäätmete kogumine pannakse Uuskasutuskeskuse õlule (lk 56), kes pole linna ametlik partner. Isegi kui korraldatud jäätmeveoga alustatakse 2027 (lk66), peaks see sihttase suurem olema.	tonnides on 35.9 tonnilt 107.7 tonnile.		
		Lk 57: Toidujäätmete vältimise ja vähendamise osas pole mitte ühtegi konkreetset meetet, va et jätkame laste harimist ja küll nemad vanemaid õpetavad. Kui kogu jäätmekava on mõeldud pigem eraisikutele-kodumajapidamistele, siis kuidas koolitoidu monitoorimine aitab kaasa sellele, et kodumajapidamistes visatakse toitu vähem ära? Ühe meetmena võib kasutusele võtta Toidukapid, mille rajamisel saab koostööd teha kohalike kogukondlike vabauhendustega. Korraldada kampaaniad ja teavitusöö kodumajapidamistele, kuidas vähendada toidu äraviskamist, mis täna on 42%.	Kaalume meediaprogrammi koostamist, mis hõlmaks erinevaid jäätmetemaatikaid: videoklipid, reklaamid, raadio, juhendmaterjalid jms ning lisame jäätmekavasse meediaprogrammi koostamise.	L. Truija ettepanek kaaluda siiski ka toidukappe. Linnavalitsus ei ole toidukappide vastu ning on valmis toetama vabakondlikke ühendusi, kes soovivad toidukappide rajamise ja haldamise enda peale võtta näiteks sobiva maa-ala kasutusse andmisega	Arvestatakse, eelnõusse lisatakse meediaprogrammi koostamine ja toidukappide kaudne toetamine (maa-ala eraldamine)

	Lk 60: Avalikesse kohtadesse tulevad sorteerimise prügikastid. Nutikate prügikastide paigaldamine on vastuolus üldiste suunistega prügi sorteerimise osas.	Avalikes kohtades on kavandatud kolmeks kogumine: segaolme, pakend, biojääde. Nutikaid prügikaste on võimalik kasutada erinevate jäätmeliikide kogumiseks ning vastav lause lisatakse eelnõusse. Nutikate prügikastide kasutamine ei ole vastuolus üldiste suunistega.	Arutelul selgitati veelkord üle, et nutikaid prügikaste saab kasutada ka pakendite ja biojäätmete kogumiseks.	Ei arvestata, kuid eelnõu sõnastust korrigeeritakse.
	Lk 65 8.2.6 Tekstiilijäätmed. Praegused lahendused on sobilikud kasutuskõlbliku tekstiilijäätme ringluses hoidmiseks. Puudub kava kasutuskõlbmatute tekstiilijäätmete kogumiseks ja taaskasutusse suunamiseks, mis peab olema alates 31.12.25. Taaskasutatavate tekstiili-jäätmete kogumist ei saa üles ehitada ainult erasektori põhisel. Linnal peab olema oma kindel plaan.	Kaalume jäätmepunktidesse lisaks riidekonteineritele ka tekstiilijäätmete konteinerid.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale
	Lk 65: Lisada viide, mis määrusega on konkreetselt tegemist (KKministri määrus nr 28)	Arvestatakse		Arvestatakse
	Lk 67: Palun täpsustada, mis on korraldatud jäätmeveos lisateenus ja mis on kohustuslik tekkekohast äravedu. Tekstiilijäätmete korraldatud jäätmevedu on kohustus. Sõna "võimalusel" ära jätta.	Omavalitsusüksustel on kohustus tekstiilijäätmeid koguda, kuid puudub kohustus neid tekkekohalt koguda. Seega kogumisviisi saab omavalitsusüksus ise määrata (kogumisringid, jäätmejaamad /-punktid, korraldatud jäätmevedu jms).		Ei arvestata, eelnõud ei muudeta

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

			Lisateenused ja tekkekohalt kogumine on määratud JHE-s.		
		Lk 68: Teavitustöö tegemise kaasata kogukondlikud vabaühendused	Kogukondlikud vabaühendused saavad ise vabatahtlikult infot jagada. Osavaldadel, linnaosadel on hästi toimivad FB grupid		Eelnõud ei muudeta
		Lk 69: Sortimisuuringut teha üldiselt piirkondade kaupa, mitte korterelamutele või eramajapidamistele eraldi PrügiBingo meetodil. Tegemist on inimeste privaatsuse rikkumisega.	Tegemist ei ole sortimisuuringuga, vaid järelevõtmega, mis on üheks oluliseks kohustuseks linnavalitsusel. Privaatsuse mitterikkumiseks kaasatakse teenusepakkuja vaatlusringidele ka vastavad pädevad LV ametnikud. Vastav lause lisatakse ka jäätmekavasse. Piirkondade kaupa kontrollimine ei muudaks kuidagi privaatsuse osa, seega ei ole ettepaneku arvestamine vajalik.		Ei arvestata, kuid eelnõu sõnastust täiendatakse privaatsuse osas
		Lk 71: Konikastide paigaldamine on TVO kohustus. See ei pea olema linna eelarvest.	Täna päeval puudub reaalne teadmine, kes on konide kogumise kohustused üle võtnud.		Arvestatakse osaliselt, eelnõu tegevuskavas lisatakse rahastusallikate loetellu ka tvod.
		Lk 71: Tabeli 23 punkt 7.2 on vastuolus 7.1 põhimõttega kaotada segaolme prügikastid linnas	Punkt 7.1 sõnastust tuleb korrigeerida arusaadavamaks, kuid need punktid ei ole vastuolus.		Eelnõu sõnastust muudetakse selgemaks

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

		Kogu see kava on elanike jaoks, aga mis saab ettevõtetest? Nad ju tegelikult täna sorteerivad või sorteeriksid hea meelega, aga nende pakendeid ei viida ära. Konkreetne näide on Trimtextist	Pakendijäätmete tekkekohalt kogumise võimalus vabaturu tingimustes on juriidilistel isikutel ka. Ettevõtted saavad täna pakendeid koguda - mitmed jäätmekäitlejad pakuvad neile teenust. Tegemist tõenäoliselt arusaamatusega.		Eelnõud täiendatakse, et alates uuest veoperioodist on pakendijäätmete tekkekohalt kogumine kohustuslik kõikidele jäätmevaldajatele.
		Avalikel haljasaladel (parkides) lõpetada lehtede äravedu ning asendada kohapeal purustamisega.	Pärnu linna hooldatavatel haljasaladel multšitakse esimesi langevaid lehti. Suurt lehemassi haljasaladele ei jäeta (haiguse-tekijad, esteetilisus, probleemid erakinnistutele).	Arutelul selgitati avalikel haljasaladel lehtede kogumise ja multšimise põhimõtteid ning miks ei ole võimalik suurt lehemassi multšida.	Ei arvestata
01.11.2023	R. Jung	Kuidas jäätmekäitluse ja jäätmeringluse tõstmine on seotud konteinerite soetamisega? Ringlusse võtmine eeldab tehnoloogilisi käitlusvõimekusi, mitte konteinerite paljusust. Ettepanek järele mõelda eesmärgi ja meetme põhjuslik seos.	Kuna ettepanek on tehtud juba kehtestatud kliimakava sõnastusele, siis jäätmekavas seda muuta pole võimalik.		Ei arvestata
		Millele põhineb see väide, et Pärnu linna olmejäätmetest taaskasutatakse peamiselt biolagunevaid jäätmeid? Kivi ja pinnas olmejäätmena on marginaalne	Andmed võetud riiklikust jäätmetestatistikast, võimalik kavas välja tuua eraldi tabelina, kuid ei anna kavale juurde lisaväärtust.		Arvestatakse osaliselt, eelnõusse lisatakse täiendavad

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

		kogus. Ikka muid olmejäätmeid kasutatakse ka ja olulises suurus. Tuua vastavad andmed välja.	Kavasse võib tuua täiendavad selgitused, et tihti muutub jäätmete vastuvõtmisel jäätmekood, mis mõjutab riiklikku statistikat.		selgitused vastavalt LV seisukohale.
		Kus on fikseeritud Pärnu linna olmejäätmete ringlussevõtu tänased tulemused? Need peavad olema esitatud.	Jäätmekava tugineb riiklikule jäätmestatistikale, kust omavalitsuse põhised ei saa ringlussevõttu välja arvutada. Eelmise perioodi hankes oli tingimus % segaolmejäätmete kohta, kuid see ei ole hetkel väärtust andev – eesmärk on ringlus liigiti kogutud olmejäätmetest ning seetõttu Paikre andmete esitamine antud dokumendi raames ei ole lisaväärtust andev.		Ei arvestata
		Jäätmekava ei näe ette selgeid eesmärke reoveesette osas, eriti negatiivsete keskkonnamõjude vältimise osas.	Eelnõusse lisatakse uuringu koostamise vajadus, mille üheks lähteülesandeks on reoveesette käitlus- ja arendusvõimaluste leidmine.		Arvestatakse osaliselt, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale
		Tabel 18 punkt 2.1.4 Milles on pidev koostöö Pärnu jäätmekäitlus-ettevõtetega seisnud, esitada	Toome eelnõus välja koostöö raames tehtud tegevused.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

	perioodil 2019-2023 pideva koostöö raames tehtud tegevused ja saavutatud tulemused.	Kogu tabel vaadatakse kriitiliselt üle ning viiakse sisse muudatused, mis aitavad tegevuskava ja eesmäärke selgemini hinnata.		vastavalt LV seisukohale
	Tabel 18 punkt 3.3.1 - Tuua välja 2019-2023.a järelevalve tegevuste maht, s.h menetluste arv.	Lisame eelnõusse menetluste arvu ja järelevalve tegevused eelmised jäätmekava perioodil. Kogu tabel vaadatakse kriitiliselt üle ning viiakse sisse muudatused, mis aitavad tegevuskava ja eesmäärke selgemini hinnata.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale
	Lisada jäätmekava eelnõusse, millises osakaalus on korraldatud jäätmeveoga kogutud jäätmeliike ringlusesse võetud/taaskasutatud, sama ka pakendijäätmete puhul.	Jäätmekava tugineb riiklikule jäätmetestatistika, kust omavalitsuse põhised ei saa ringlussevõttu välja arvutada. Eelmise perioodi hankes oli tingimus sihttaseme % segaolmejäätmete kohta, kuid see ei ole hetkel väärtust andev – eesmärk on ringlus liigiti kogutud olmejäätmetest ning seetõttu Paikre ja taaskasutus-organisatsioonide andmete esitamine antud dokumendi raames ei ole lisaväärtust andev.		Ei arvestata, eelnõud ei täiendata
	Peatüki nimetus on „ladestamise vähendamise meetmed“, kuid sisuliselt ei räägita üldse ladestamise vähendamise meetmetest. Jäämete liigiti kogumise arendamine ja jäätmete	Eesmäärke ei ole võimalik seada juba ladestamisele suunatud jäätmete osas, kuna prügilas ladestamine on reguleeritud vastavate komplekslubadega, mida väljastab Keskkonnaamet.		Eelnõud ei muudeta

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

	ladestamine vähendamise meetmed ei ole võrdusmargiga tegevused. Ladestamine on jäätme-käitlusala toiming, mille korraldamist reguleerivad eelkõige riiklikud õigusaktid. Käesolev jäätmekava peab Pärnu linna seadma omapoolsed eesmärgid jäätmete ladestamise piiramisel või teatud juhud isegi keelamisel. Täna sõnastatud meetmed on mittemidagiütlevad ja ei võimalda tegelikult ladestamist vähendamist /vältimist linna tasandil juhtida.	Seega KOV saab luua eeldused liigiti kogumise ja kontrolli näol, et jääde jõuaks käitluskohta parema kvaliteediga, millest rohkem läheb materjali ringlusse ning puudub ladestuse vajadus. Samuti saab KOV luua eeldused ühekordsete toodete kasutamise vältimiseks.		
	Näha ette üleminek pakendijäätmete osas tekkekohal üleandmisele.	Lisame kavasse, et hiljemalt uuest veoperioodist on tekkekohalt kogumine kohustuslik ka eramajadele ja juriidilistele isikutele.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale
	Pakendijäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks, kui aastaks 2028 vastab avalik pakendivõrk jäätmevaldajate vajadusele ja Pakendiseaduse nõuetele ning eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest moodustab vähemalt 85%. MÄRKUS: osaliselt vale eesmärk. Pakendijäätmete kogumise osas võib see nii olla, kuid käitlemise eesmärki ei saa lugeda täidetuks	Eemaldame eesmärgist sõna „käitlemise“, mille tulemusel eesmärgistame üksnes liigiti kogumist, aga mitte käitlemist, kuna käitlemise kohustus on TKO-del.		Arvestatakse, eelnõud muudetakse vastavalt LV seisukohale

	läbi kogumismahutite arvu ja jäätmete tekkemahu protsendi. Käitlemine on juriidiline termin ja see on midagi muud kui ainult kogumine, s.t ka sorteerimine ja ringlussevõtt. Ettepanek läbi mõelda, mida tegelikult eesmärgistatakse ja mis on asjakohased mõõdikud.			
	Ptk 8.2.5 Sõnastuse kasutamine „järjest enam peab...“ on pehme ja umbmäärane määratlus, mis ei anna selgust: kas ikka peab, kui palju peab jms. Lisaks on viidatud siin Pärnu Linnavalitsusele kui täitevorganile. Kas tegemist on ikka õiges vormis sõnastuse kasutusega? Puudub ka selge eesmärk, mida ehitus-lammutusjätme osas soovitakse saavutada. Nende jäätmete ebaseaduslik käitlus on Pärnu linnas tavapärane tegevus ehk avalik saladus, sest järelevalve puudub.	Jäätmekavas on selgelt välja toodud, kus peab olema tagatud nende jäätmete vastuvõtt ning väga selgelt on välja toodud ka nõue järelevalve tegemiseks nende jäätmete osas. Võtame arvesse umbmäärase keelekasutuse ning korrigeerime sõnastust konkreetsemaks.		Arvestatakse umbmäärase keelekasutuse konkreetsemaks muutmist.
	Ptk 8.2.6 Õige on, et 01.01.2025 tuleb tagada tekstiilijätme liigiti kogumine. Seega ei piisa ka alltoodud lausest, et alates 01.09.27 alustatakse kogumist korraldatud jäätmeveoga.	Eelnõus parandatakse kuupäev. Tekstiilijätmete kogumine korraldatud jäätmeveoga ei ole jätmeseaduse alusel kohustuslik. Omavalitsusüksus peab tagama tekstiilijätmete		Arvestatakse, eelnõud muudetakse vastavalt LV seisukohale

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

			liigiti kogumise, kuid kogumisviisid võib ise otsustada. Kavandame lisaks riidekonteineritele lisada jäätme-punktidesse ka tekstiilijäätmete konteinerid, vastav tegevus lisatakse ka eelnõusse.		
		Järelevalve ettevõtlussektori osas peab olema sisse toodud nii eesmärgina kui meetmetena, sest selle sektori jäätmete ja edasise käituse infot linn ei tea.	KOJV hõlmatud jäätmeliikide osas toimub järelevalve ühtsete printsiipide alusel kõikidele jäätmetekitajatele.		Ei arvestata
16.11.2023	L. Truija	Teavitustöö alla võiks lisada ka MTÜ Aasavili ja teha nendega koostööd teavitustöö osas.	MTÜ Aasavili nõustub linnavalitsusega koostööd tegema ning nõustub, et koostöö MTÜga jäätmekavas on kajastatud. Eelnõusse lisatakse sisse koostöö MTÜ-ga Aasavili.		Arvestatakse, eelnõud täiendatakse vastavalt LV seisukohale.
		Tekstiilijäätmete osas võiks kasutada Gerli Kant Hvass teadmisi, kes on valdkonna ekspert ja rahvusvaheliste koostööprojektide kogemusega. Pärnu võiks olla tekstiilijäätmete pilootprojekti rakendaja ja suunanäitaja.	Kuna käesoleval hetkel kindel projektiidee puudub, siis võimalik jäätmekavasse lisada, et jäätmekava perioodil otsib LV koostöövõimalusi ja -partnereid tekstiilijäätmete ringlussevõtu pilootprojekti algatamiseks. Koostööd ollakse valmis tegema, kuid isikuliselt ekspertide nimesid eelnõus välja ei tooda.		Arvestatakse osaliselt vastavalt LV seisukohale
16.11.2023	K. Kõresaar	Tabel 21 võiks suurendada liigiti kogutud olmejäätmete osakaalu olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist 70%-le, kuna kõik liigiti	Arvestatakse		Arvestatakse

Pärnu linna jäätmekava 2024-2028

		kogutud olmejäätmed ei pruugi jõuda ringlusesse.			
		Eelmisel jäätmekava perioodil jäi täitmata oluline uuring, mis kajastab, millised on võimalused ja mõjud, kui rakendatakse KOV-i omanduses ja/või kontrolli all olevat äriühingut KOV-i ees seisvate jäätmehoolduse ülesannete lahendamisel. Uuringu koostamine tuleb lisada eelnõusse ning lähteülesandesse võiks täiendavalt lisada ka reoveesettest komposti tootmise võimalused ja arendused.	Arvestatakse		Arvestatakse